KULTUURIMINISTEERIUM

ARUANNE

Kultuuriministeeriumi asutajaõiguste teostamise aruanne 2020. aasta kohta

Sisukord

Sissejuhatus 3
1. ÜLDARUANNE 5
1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 20.05.2021 seisuga 5
1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes 6
2. SIHTASUTUSTE ARUANDED 7
2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus 7
2.2. Integratsiooni Sihtasutus 9
2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel 12
2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum 14
2.5. Sihtasutus Eesti Draamateater 17
2.6. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor 19
2.7. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut 21
2.8. Sihtasutus Eesti Kontsert 24
2.9. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum 26
2.10. Sihtasutus Eesti Meremuuseum 29
2.11. Sihtasutus Eesti Noorsooteater 31
2.12. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester 34
2.13. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum 37
2.14. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum 39
2.15. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum 42
2.16. Sihtasutus Endla Teater 46
2.17. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid 48
2.18. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid 50
2.19. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus 52
2.20. Sihtasutus Kultuurileht 55
2.21. Sihtasutus Kunstihoone 57
2.22. Sihtasutus Kuressaare Teater 59
2.23. Sihtasutus Narva Muuseum 61
2.24. Sihtasutus Pärnu Muuseum 64
2.25. Sihtasutus Rakvere Teatrimaja 66

2.26. Sihtasutus Saaremaa Muuseum 69
2.27. Sihtasutus Sakala Teatrimaja 71
2.28. Sihtasutus Tartu Jaani Kirik 73
2.29. Sihtasutus Teater Vanemuine 75
2.30. Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus 77
2.31. Sihtasutus Ugala Teater 80
2.32. Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon 82
2.33. Sihtasutus Vene Teater 84
2.34. Sihtasutus Virumaa Muuseumid 86
2.35. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus 88
3. LISAD 92

Sissejuhatus

Käesolev aruanne on koostatud lähtudes **riigivaraseaduse § 98 lõikest 3** ja Vabariigi Valitsuse 08.04.2010 määrusest nr 46 „Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid" (edaspidi määrus), mille kohaselt esitab sihtasutuse asutajaõiguste teostaja Rahandusministeeriumile igal aastal aruande riigi asutatud sihtasutustele seatud eesmärkide täitmise ja asutajaõiguste teostamise kohta.

Aruanne käsitleb peamiselt 2020. aastal ning osaliselt ka kuni 20.05.2020 toimunud arenguid **35-s riigi asutatud sihtasutuses**, mille asutajaõigusi teostab Kultuuriministeerium.

Aruanne koosneb kahest peatükist ja lisadest. Esimeses peatükis on **üldaruanne**, milles on toodud Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutuste ja riigi osalusel asutatud sihtasutuste nimekiri. Samuti tehakse ülevaade valitsevates sihtasutustes aruandeaasta jooksul ja pärast seda toimunud muudatustest (asutamised, ühinemised, jagunemised, lõpetamised, muudatused asutajate hulgas ja muud olulised asjaolud või sündmused). Teises peatükis **analüüsitakse sihtasutusi eraldi**, andes ülevaate sihtasutuste eesmärkide saavutamise, sihtasutuse poolt äriühingus osaluse omandamise või võõrandamise või teise sihtasutuse asutamises osalemise, sihtasutusele varade üleandmise ning sihtasutuses läbi viidud erikontrollide kohta. Lisades on toodud sihtasutuste **finantsplaanid**.

Võrreldes eelnevate aastate Kultuuriministeeriumi asutajaõiguste teostamise aruannetega ei ole käesoleva aruande lisades esitatud määruse lisa 2 vormi kohast sihtasutuse tegevuseesmärkide ülevaadet. Menetluses oleva riigivaraseaduse muutmise seaduse eelnõu kohaselt kavandatakse muuta riigivaraseaduse § 98 ning muuhulgas muuta sihtasutustes asutajaõiguste teostamise aruannete koostamise kohustust ning asendada see seisukohtadega sihtasutusele seatud eesmärkide ja asutajaõiguste teostamise kohta. Seda arvestades ei palunud Kultuuriministeerium käesoleval aastal sihtasutustel aruande sisendina esitada enam tegevuseesmärkide täitmise ülevaadet määruse lisa 2 vormil. Sihtasutused esitasid vabas vormis sihtasutuse poolse hinnangu 2020. aastaks seatud eesmärkide saavutamise kohta ning ülevaate jooksva ja järgnevate aastate olulisematest eesmärkidest. Selle ning sihtasutuste majandusaasta aruannete tegevusaruannete põhjal kujundas Kultuuriministeerium hinnangu sihtasutuse tegevuse ja eesmärkide täitmise kohta.

Määruse lisa 2 vormi kitsaskohaks on asjaolu, et Kultuuriministeeriumi valitsemisalas puudub ühtne lähenemine riigi asutatud sihtasutuste (tegevus)eesmärkide sõnastamiseks kui ka tulemusindikaatorite määratlemiseks. 2020. aastal valminud Kultuuriministeeriumi juhtimissüsteemi analüüsi raames töötati muuhulgas välja **asutaja ootuste põhimõtete kontseptsioon**, mis tõi välja vajaduse protsessi fikseerida asutaja ootuste kehtestamise protsess ja ootuste täitmise perioodilise hindamise ja uuendamise protsess, sh aruandlus eelneva perioodi kohta ehk sisendi andmine asutajaõiguste teostamise aruandesse. Kultuuriministeerium on selle protsessiga alustanud ning planeerib sõnastada 2021. aastal asutaja ootused vähemalt ühele riigi sihtasutusele eesmärgiga seda raamistikku rakendada järk-järgult ka teistele valitsemisala riigi asutatud sihtasutustele.

Riiklikest arengukavadest jmt dokumentidest tulenevalt sõnastatakse valdkondlikud strateegilised eesmärgid asutajate ootustena kahes kategoorias: 1) asutuse põhifunktsioonidest lähtuvad eesmärgid ja 2) kultuurivaldkonda läbivad eesmärgid. Samuti on kavas luua ühtne süsteem indikaatorite määramiseks ning seeläbi kontrollida ja hinnata konkreetsele sihtasutusele seatud saavutustaseme ning eesmärkide täitmist. Läbi asutaja ootuste kehtestamise loodab Kultuuriministeerium järgnevatel aastatel parendada sihtasutustele eesmärkide seadmise ja nende täitmise hindamise protsessi, sh nende kajastamist

asutajaõiguste teostamise aruandes.

COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse pandeemiline levik ja sellega kaasnenud piirangud mõjutasid oluliselt ka Kultuuriministeeriumi valitsemisala sihtasutuste 2020. aasta tegevus- ja finantseesmärkide seadmist ja saavutamist. Tervisekriis mõjutab oluliselt ka sihtasutuse käesoleva aasta tegevust ning selle mõjud kanduvad ka järgnevatesse aastatesse.

1. ÜLDARUANNE

1.1. Riigi asutatud sihtasutuste nimekiri 20.05.2021 seisuga

20.05.2021 seisuga teostab Kultuuriministeerium asutajaõigusi **35 riigi asutatud sihtasutuses**, neis 18 on riigi sihtasutused (sihtasutuse ainus asutaja on riik) ja 17 riigi osalusel asutatud sihtasutused (lisaks riigile on sihtasutuse asutajaks kohaliku omavalitsuse üksus, valdkondlik MTÜ vms). Valdkondade lõikes jagunevad sihtasutused järgnevalt: 13 **muuseumi**, kolm **kontsertorganisatsiooni**, üheksa **teatrit**, kaks **spordikeskust** ja kaheksa **muu kultuuri valdkonna** sihtasutust.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus	1	-	25.03.1998
Integratsiooni Sihtasutus	1	31.03.1998 nr 263	15.06.1998
Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum	1	10.01.2019 nr 13	31.01.2019
Sihtasutus Eesti Draamateater	1	27.05.2003 nr 335	03.10.2003
Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor	1	11.12.2014 nr 542	30.12.2014
Sihtasutus Eesti Filmi Instituut	1	08.05.1997 nr 345	28.08.1997
Sihtasutus Eesti Kontsert	1	28.11.2013 nr 522	03.01.2014
Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum	1	19.05.2016 nr 168	13.06.2016
Sihtasutus Eesti Meremuuseum	1	26.01.2017 nr 9	28.02.2017
Sihtasutus Eesti Noorsooteater	1	18.10.2012 nr 443	30.11.2012
Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester	1	28.11.2013 nr 521	13.01.2014
Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum	1	05.12.2013 nr 540	27.12.2013
Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus	1	03.04.2008 nr 168	28.04.2008
Sihtasutus Kultuurileht	1	12.01.1999 nr 23	30.03.1999
Sihtasutus Teater Vanemuine	1	18.10.2012 nr 442	06.11.2012
Sihtasutus Ugala Teater	1	14.12.2006 nr 702	23.01.2007
Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon	1	20.07.1999 nr 810	16.02.2000
Sihtasutus Vene Teater	1	23.09.2004 nr 727	30.11.2004

Tabel 1. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi sihtasutused seisuga 20.05.2021.

Sihtasutuse nimi	Asutajate arv	Vabariigi Valitsuse korralduse kuupäev ja number	Asutamise aeg (esmakanne registris)
Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel	2	19.11.2002 nr 750	29.01.2003
Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum	2	08.04.2016 nr 120	04.05.2016
Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum	2	05.12.2013 nr 539	12.12.2013
Sihtasutus Endla Teater	2	26.01.2012 nr 34	01.03.2012
Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid	2	23.05.2013 nr 240	05.07.2013
Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid	2	28.08.2014 nr 359	20.11.2014
Sihtasutus Kunstihoone	2	16.11.2017 nr 337	12.12.2017
Sihtasutus Kuressaare Teater	2	11.04.2019 nr 106	13.06.2019
Sihtasutus Narva Muuseum	2	25.10.2012 nr 452	20.12.2012

Sihtasutus Pärnu Muuseum	2	11.06.2015 nr 245	05.08.2015
Sihtasutus Rakvere Teatrimaja	2	23.09.2004 nr 726	09.11.2004
Sihtasutus Saaremaa Muuseum	2	20.07.2017 nr 217	18.08.2017
Sihtasutus Sakala Teatrimaja	3	08.10.1997 nr 757	25.02.1998
Sihtasutus Tartu Jaani Kirik	5	25.03.1998 nr 234	25.09.1998
Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus	3	10.11.2004 nr 806	21.12.2004
Sihtasutus Virumaa Muuseumid	3	23.04.2002 nr 276	11.06.2002
Spordikoolituse- ja Teabe Sihtasutus	2	09.10.2002 nr 669	12.03.2003

Tabel 2. Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi osalusel asutatud sihtasutused seisuga 20.05.2021.

1.2. Muudatused valitsevates sihtasutustes

Sihtasutuste asutamisi, ühinemisi, jagunemisi ja lõpetamisi 2020. aastal ei toimunud. Seisuga 10.02.2020 kustutati registrist Sihtasutus Teater NO99, mille lõpetamine ja likvideerimine algatati 2018. aasta lõpus.

Vabariigi Valitsuse 03.12.2020 korraldusega nr 424 määrati alates 01.01.2021 **Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse** riigipoolseks asutajaõiguste teostajaks Haridus- ja Teadusministeeriumi asemel Kultuuriministeerium. Seega on võrreldes aasta varasemaga Kultuuriministeeriumi valitsemisala riigi asutatud sihtasututuste arv suurenenud ühe võrra.

Sihtasutuste nimede muudatused:

- Sihtasutuse Vanalinna Teatrimaja asutajate 17.06.2020 otsusega sai sihtasutuse uueks nimeks **Sihtasutus Sakala Teatrimaja**.
- Kultuuriministri 29.06.2020 käskkirjaga nr 110 sai Sihtasutuse NUKU uueks nimeks **Sihtasutus Eesti Noorsooteater**.

2. SIHTASUTUSTE ARUANDED

2.1. Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutus

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on tagada Eesti laulu- ja tantsupeo ning noorte laulu- ja tantsupeo kui tsükliliselt kulmineeruvate kultuurisündmuste protsessipõhine ja jätkusuutlik toimimine ning tagada laulu- ja tantsupidusid ettevalmistava õppeprotsessi süsteemne toimimine ning laulu- ja tantsupidude kõrge kunstiline tase.

Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik laulu- ja tantsupidude traditsiooni jätkamiseks ja edendamiseks. Laulu- ja tantsupidude püsimine ajas vajab tugiorganisatsiooni ja pidevat protsessipõhist ettevalmistamist. Sihtasutus on parim lahendus pidude jätkusuutlikkuse ning laulu- ja tantsupeo protsessi toimimise tagamisel tihedas sisulises koostöös valdkonna erialaorganisatsioonidega – Eesti Kooriühinguga ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltsiga. Riigi osalemine asutajana on antud valdkonnas vajalik ja juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse 2020. aasta strateegiliseks eesmärgiks oli 2023. aastal XIII laulu- ja tantsupeo kunstiliste toimkondade moodustamine, peo käivitamine ja kunstiline juhtimine.

Esimeseks etapiks oli peo ideekavandite konkurss laulu-, tantsu- ja rahvamuusikapeo kunstiliste juhtide leidmiseks ja loominguliste meeskondade koostamiseks. 2020. aastaks oli loominguliste meeskondade peamiseks ülesandeks peo repertuaarikava loomine ja kokkupanek, mis hõlmas koostööd erinevate autorite ning koostööpartneritega, tööd heli-, muusika-, tantsude jm seadete ning teostega. Lisaks toimus aprillikuus esmakordselt omaloomingu korjetalgute kampaania, millega innustati igas vanuses ning erinevate oskuste ja kogemustega autoreid oma teoseid esitama. Kokku esitati 541 teost 228 autorilt. Toimkondade kinnitusel oli esmakordselt toimunud talgute suurim väärtus lisaks kavasse valitud teostele laiapõhjaline kaastöö ja inspiratsioon, mis jääb kindlasti XIII noortepeo kava ilmestama. Loomingulise meeskonna töö tulemina tekivad peo õppematerjalid kollektiividele, mis tegevustena hõlmavad endas tantsude kirjeldamisi, nootide korrigeerimist ja noodigraafika loomist ning tekstide toimetamist. COVID-19 pandeemia tõttu toimusid koosolekud enamasti veebi teel. Siiski sai kõik seatud eesmärgid saavutatud. Paralleelselt loominguliste meeskondade tööga toimus töö XIII noortepeo väärtussõnumite, mida noortepidu kandma ja rõhutama hakkab. Sellele järgnes pidu iseloomustava visuaalse identiteedikonkursi ettevalmistus.

Lisategevustena toimusid mitmed koostöö- ja arendustegevused:

- 2020. aasta alguses jätkus möödunud, 2019. juubeliaasta projekt „Tagasi kooli“. Kokku oli kavas aasta esimeses pooles viia 59 koolis läbi 93 tundi. COVID-19 viirusest tingitud eriolukorra tõttu jõuti paraku tunde korraldada ainult 19 koolis kokku 51.
- Aasta esimeses pooles algas Balti riikide traditsioonilise ühiskonverentsi ettevalmistus, mille toimumine oli kavandatud aprillikuusse, kuid tekkinud pandeemia olukorra tõttu jäi kavandatud konverents ära. Samas toimus juulikuus Põhjamaade ja Balti riikide vaimse kultuuripärandi võrgustiku veebiseminar.
- Lähtudes XIII noorte laulu- ja tantsupeo vajadustest, loodi uus veebilehekülg aadressiga 2023.laulupidu.ee. 2020. aasta sügisel kaardistati peo registri vajadused ja arendustööd XIII noortepeo registreerimiseks.

- Välja anti „Eesti rahva 50-aastase juubelipeo laulud“, mis hõlmas esimese, 1869. aastal Tartus toimunud laulupeo repertuaari.
- Tunnustamaks nii koori- kui ka rahvatantsuvaldkonnas tegutsevate loovisikute tööd, anti välja nii Gustav Ernesaksa kui ka Ullo Toomi nimelised stipendiumid.
- 18. juunil avati Tallinna Metsakalmistul Kirke Kangro teos „Laululavalt lahkunutele“, eesmärgiga luua mälestuspaik, kus mälestada neid laulu- ja tantsupeole olulisi inimesi, kes ei puhka Tallinna Metsakalmistul.
- Jätkus laulu- ja tantsupeol osalevate kollektiivide tegevustoetuse programmi toetuse taotlemine, menetlemine ning nende jagamine. 2020. aastal oli kogu programmi eraldiste maht kokku 1 200 000 eurot, toetust jagati 941 laulukollektiivile ja 1030 tantsukollektiivile. Lisaks jätkus töö kollektiivide tegevustoetuse programmi uue määruse väljatöötamisel koostöös Kultuuriministeeriumi ja valdkonna keskseltsidega.

Kokkuvõttes oli Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse põhikirjas seatud pikaajaliste eesmärkide ja aastaste tegevuseesmärkide, mis on vajalikud kogu laulu- ja tantsupeo protsessi järjepidevaks ning süsteemseks toimimiseks, saavutamine 2020. aastal edukas. Loodud on eeldused jätkusuutlikuks tegevuseks järgnevatel aastatel.

2021. aasta alguses alustati peamise tegevusena COVID-19 pandeemia mõju kaardistamist nii laulu- ja tantsupeo kollektiividele kui ka mõjuanalüüsi XIII noorte laulu- ja tantsupeo ettevalmistusele. Läbi laiapõhjaliste uuringute ja peoloome riskikaardistuse ning partnerorganisatsioonidega peetud koostöökoosolekute tulemusena otsustati, et 2022. aastaks planeeritud XIII laulu- ja tantsupeo kollektiivide repertuaari õppeperioodi tuleb pikendada, mille tulemina liikus ka peo toimumine 2023. aastasse. Peamiseks põhjuseks oli pandeemiast tingitud piirangud kollektiivide kooskäimisele, mille tulemusena oli langenud nii kollektiivide võimekus kui ka valmisolek peo repertuaari tavapärasel ajateljel omandada. Teadmatus pandeemia kestvuse kohta jättis ainsaks võimaluseks hajutada peo repertuaari omandamine pikemale ajateljele. Peo aasta muutumine tähendas sihtasutusele kogu planeeritud tegevuskava ja peo ettevalmistusetappide ümber planeerimist. Lisaks jätkub pandeemia mõjude edasine kaardistus, et vähendada riske ja minimaliseerida mõju peoloome tegevustele.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.2. Integratsiooni Sihtasutus

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Integratsiooni Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on Eesti ühiskonna integratsioonile suunatud tegevuste algatamine ja toetamine eestlaste ja mitte-eestlaste seas ning sisserändega seotud tegevuste algatamine ja toetamine.

Sihtasutuse tegevuste põhisuundadeks on eesti keele õppe korraldamine, keeleõpet toetavate tegevuste organiseerimine, kuid ka eesti kultuuri tutvustamine, rahvusvähemuste kultuuritraditsioonide hoidmine ja kultuurilise mitmekesisuse arendamine. Sihtasutuse tegevus toimub projektide elluviimise ja toetuste pakkumise vormis. Sihtrühmadeks on teistest rahvustest Eesti püsielanikud või uussisserändajad ning väljaspool Eestit elavad rahvuskaaslased või Eestisse tagasipöördujad, kellele suunatud tegevustesse kaasatakse kohalikke omavalitsusi, erasektori ettevõtteid, kultuuriseltse ning noortega töötavaid organisatsioone, vabatahtlikke ja mentoreid.

Lõimumisele suunatud tegevuste eesmärgid on pikaajalised. Integratsiooni Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkidega seotud tegevuste elluviimiseks. Selleks koondab Integratsiooni Sihtasutus kompetentsikeskusena teavet ja kogemusi lõimumis- ja rändetegevustest ning rakendab seda oma tegevusvaldkonnas lõimumis- ja rändeprotsesside toetamisel. Sihtasutus lähtub oma põhikirjaliste eesmärkide täitmisel valdkondlikest arengukavadest „Lõimuv Eesti 2020“ ja „Rahvuskaaslaste programm 2014-2020“ ning Ida-Virumaa programmist.

Sihtasutuse tegevuse rahastamine toimub riigieelarvest. Lisaks eraldistele riigieelarvest viiakse ellu tegevusi Euroopa Sotsiaalfondist rahastatud projekti „Eesti ühiskonnas lõimumist toetavateks tegevusteks toetuse andmise tingimused“ ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondist rahastatud projekti „Eesti keele õpe kolmandate riikide kodanikele“ raames. Tegevuste planeerimine toimub koostöös Kultuuriministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi, Siseministeeriumi, Rahandusministeeriumi ning teiste lõimumisvaldkonnaga kokku puutuvate ministeeriumidega.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobiv.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta tegevuste elluviimisel lähtus Integratsiooni Sihtasutus oma põhikirjalisi eesmärke täites jätkusuutliku tegevuse põhimõttest. Tervishoidu tagavatest piirangutest lähtuvalt korraldati tegevused paindlikult veebivormis otsese kontaktivormi asemel, osa tegevusi lükkus perioodi, kus kontaktkohtumine oli võimalik.

Aprillis kinnitas sihtasutuse nõukogu Integratsiooni Sihtasutuse uue strateegia aastateks 2020–2025. Aprillis jõustus ka riigihalduse ministri määrus, millega kehtestati Ida-Virumaa ettevõtlust edendavate spordi- ja kultuuriürituste toetuse andmise tingimused ja kord ning mille käigus korrastati oluliselt toetuste eraldamise protsessi ja sisu.

Alates 2019. aasta jaanuarist asub sihtasutuse peakontor Narvas. Tallinna ja Narva eesti keele majades pakutakse mitmekesiseid keeleõppe võimalusi. Tallinna eesti keele maja laiendas tegevust Tartusse ja Pärnusse. Narva eesti keele maja hakkas pakkuma keeleõpet toetavaid tegevusi Jõhvi elanikele.

Esmakordselt toimus täiskasvanute eesti keele õpetajate suurkogu, et vahetada keeleõppe metoodika kogemusi ja arutleda keeleõppe korraldamise põhimõtete üle. Valmisid „Hea tava täiskasvanutele eesti keele õpetamisel“, mis sai heakskiidu riigikeele nõukojalt, ning „Õppija meelespea“, mis on toeks kõigile õppijatele nii keelemajades kui partnerite juures.

2020. aastal toimus 2-päevane rahvusvaheline lõimumiskonverents „Kommunikatsioon mitmekesises ühiskonnas: üksteise mõistmine vaatamata erinevustele“.

Sihtasutus panustas ka mitmete riiklike arengukavade väljatöötamisse. Sihtasutuse esindajad osalesid 2020. aastal aruteludes, mis puudutasid valdkondlikku arengukava „Rahvastik ja sidus ühiskond 2021–2030“, „Eesti keelevaldkonna arengukava 2035“ ja „Haridusvaldkonna arengukava 2035“.

Olulisemad numbrid Integratsiooni Sihtasutuse tegevuseesmärkide saavutamise osas:

- 7537 inimest sai nõu keeleõppe ja Eestis kohanemise teemal;
- 6006 inimesele pakuti eesti keele kursusi, neist 1472 osales veebikursustel;
- 3907 inimest osales Tallinna ja Narva eesti keele majade tegevustes (teemaõhtud, kursused, klubid, tandemõpe jne);
- 1561 inimest osales eesti kultuuri tutvustavas kultuuriõppemoodulis;
- 1140 inimest osales noorte 15-s ühiskondlikku kaasatust suurendavas koostöötegevuses;
- 885 inimest lõi kaasa eriolukorra ajal alguse saanud „Keelesõbra“ programmis (vabatahtlikud mentorid aitasid soovijatel eesti kõnekeelt harjutada);
- 725 inimest võttis osa Tallinna ja Narva keelemajade õppekäikudest;
- 470 väliseesti seltsi, organisatsiooni ja gruppi on ühinenud rahvuskaaslaste veebiportaaliga globalestonian.com;
- 405 külastust tehti veebipõhises suhtlusprogrammis „Keelerulett“;
- 300 rahvuskaaslasele jagati nõu ja tuge Eestisse tagasipöördumiseks;
- 106 Ida-Virumaa noort osales kaheksas pereõppe laagrivahetuses;
- 96 inimest osales Saaremaal kolmes keelekümbluse laagrivahetuses;
- 29 keelekohvikut pakkusid soovijatele iganädalast kooskäimise ja keele harjutamise võimalust, aasta jooksul külastati keelekohvikuid 3317 korral;
- 18 rahvusvähemuste katusorganisatsioonil oli baasrahastus, nende liikmeteks oli 257 rahvusvähemuste kultuuriseltsi.

Sihtasutus sai aasta keeleteo peaauhinna Narva eesti keele maja räpiooper „Karma“ eest ning „Vabatahtliku sõbra“ märgise „Keelesõbra” programmi käivitamise eest.

Kokkuvõttes on Integratsiooni Sihtasutus põhikirjalisi eesmärke hästi ellu viinud ja 2020. aastaks seatud tegevuseesmärgid said olulises osas edukalt täidetud.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.3. Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse eesmärgiks on A.H. Tammsaare loomingulise pärandi uurimine ja tutvustamine, tingimuste loomine kultuuriväärtuste taastamiseks, hoidmiseks, kogumiseks, uurimiseks ja säilitamiseks ning üldsusele teaduslikel, hariduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel nende vahendamise võimaldamine, samuti kultuuriürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu ning sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine.

Sihtasutus asutati 2002. aastal riigi ja Albu valla poolt. A.H. Tammsaare muuseum on Vargamäe kohavaimu kandja, kelle missioon on pakkuda igale külastajale tema huvidest lähtuvat ainulaadset ja harivat muuseumielamust. Selle missiooni täitmiseks muuseum uurib, kogub, säilitab ja tutvustab kirjanik A.H. Tammsaare elu ja loominguga seotud vaimset ja füüsilist pärandit ning kesk-eestlaste 19. sajandi lõpu külamiljööd, viies läbi haridusprogramme, näitusi ja üritusi. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta oli erakordne ka Sihtasutuse A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel jaoks. Muuseumi grupikülastusi toimus teatud perioodidel vähem või üldse mitte. Kehtestatud eriolukorra ajal oli muuseumid suletud (märtsi keskpaigast kuni mai keskpaigani) ja muuseumi külastust sellel ajal ei toimunud. Seevastu suve lõpus ja sügisperioodil kasvas nii grupi- kui ka üksikkülastajate arv võrreldes 2019. aastaga. COVID-19 põhjustatud viiruse tõttu tühistati detsembris ligi 80% jõuluprogrammide broneeringutest.

Eriolukorra tõttu muudeti algselt kavandatud tegevusi. 2020. aastal avati aastanäitus „Asjad on tõepärasemad kui inimesed“ ka virtuaalselt, mida algselt kavas polnud. Lisaks koostati veebilehe teejuht muuseumi külastajale, mis on abiks muuseumi kontaktivabaks külastamiseks. Ära jäänud teatrietenduste asemel toimusid muuseumis väiksemad kontserdid. Lisaks alustati muuseumi uue püsiekspositsiooni ettevalmistustöödega, mille projekt valmis 2019. aastal. Muinsuskaitseameti muuseumi kiirendi meetmest taotles sihtasutus sügisel uue püsieksposistsiooni külastusraja prototüpeerimiseks ja tehnilise lahenduse testimiseks toetust ning sai pilootprojektile positiivne vastuse.

Koostöö osas on sihtasutus tugevdanud sidemeid Järva-Madise külaseltsi, Albu mõisa ja Järva-Madise kirikuga. Paide Muusika- ja Teatrimajaga koostöös toimus muuseumis kaks kontserti. Väga hästi sujus koostöö 2020. aastal Eesti Instituudiga, kes tõi programmi „Kultuurisamm“ raames muuseumisse võõrkeelt kõnelevaid gruppe. Gruppe tõi muuseumisse ka ajakeskus Wittenstein ja Järvamaa muuseumi sõprade selts. Alustati koostööd üle-eestilise muuseumipedagoogide suvekooli korraldusmeeskonnaga, et läbi viia 2021. aastal suvekool Järvamaal.

Sihtgruppidest külastasid 2020. aastal muuseumit kõige enam gümnaasiumide õpilased ja täiskasvanud. Kahjuks jäid ära toimuma pidanud teatrietendused koostöös Paide Teatriga. Kõige suurem grupikülastuste muutus toimus mais ja detsembris, aga ka teistes kuudes oli märgata muutust. Mais jäid ära gümnaasiumiõpilaste ekskursioonid ning detsembris jäid ära enamik jõuluprogrammidesse kirja pannud algklasside gruppidest. Palju rohkem tunti huvi rabamatka vastu. Rabagiidiga gruppe oli 11 gruppi rohkem võrreldes eelneva aastaga.

Kasvas üksikkülastuste arv. Ka nendes kuudes, kus tavaliselt käib vähem rahvast. Näiteks detsembris käis

neli korda rohkem külastajaid kui detsembris 2019. aastal.

2020. aastal külastas muuseumi 5221 inimest (2019. aastal 12 742), kellest 2019 olid üksikkülastajad, 2561 grupikülastajad ning 641 osales muuseumi eriprogrammides (muuseumiöö, rahvamatk jm). Muuseumi külastajate arvu langus on tingitud olukorrast riigis ja koroonaviiruse pandeemiast – muuseum oli aasta alguses 1,5 kuud suletud ja paljud grupid tühistasid planeeritud külaskäigu. Ära jäid toimuma pidanud sündmused (teatrietendused) või neil oli piirangute tõttu väiksem külastajate arv.

Kokkuvõttes võib öelda, et arvestades olukorda ja võimalusi tuli Sihtasutus A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel oma eesmärkide täitmisega 2020. aastal hästi toime.

Käesoleva aasta ja lähiaastate peamised eesmärgid on seotud muuseumi arengukavaga:

- jätkata muuseumi püsiekspositsiooni uuendamise ja arendamisega;
- muuseumi programmide arendamine ja täiendamine vastavalt olukorrale,
- tugeva ja jätkusuutliku koostöövõrgustiku loomine ja hoidmine (kirjanduspäeva tähistamine koostöös Järva Vallavalitsusega)
- muuseumisse ühe täiendava töökoha loomine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.4. Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum põhikirjaliseks eesmärgiks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Eesti rahva, maa ja riigi ajalooga ning teatri, muusika ja filmipärandiga seotud kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2019. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatavate riigiasutuste Eesti Ajaloomuuseum funktsioonid Eesti rahva, maa ja riigi ajalooga seotud materjali ning Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum funktsioonid Eesti teatri- ja muusikaajalooga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseum põhikirjalise eesmärgi saavutamiseks on arengukavas püstitatud aastateks 2019–2023 neli strateegilist eesmärki: 1) kõnetav ja elamuslik sisuprogramm, 2) mitmekülgne haridustegevus, 3) aktiivses kasutuses esinduslikud kogud ning 4) ühtselt ja efektiivselt toimiv organisatsioon. Allpool on toodud olulisemad 2020. aasta tegevused nende eesmärkide lõikes.

Eesmärgi „Muuseum pakub külastajatele kõnetavat ja elamuslikku sisuprogrammi“ täitmine:

- Muuseumi sisuprogrammi teostamisele jättis 2020. aastal sügava jälje COVID-19 viirus ja kehtestatud eriolukord. Saavutamata jäid esialgu püstitatud eesmärgid muuseumikülastuste arvu ja programmide täituvuse osas. 2020. aastal külastas Sihtasutuse Eesti Ajaloomuuseumi tegevuskohti (Maarjamäe keskus – loss ja tallihoone, Filmimuuseum, Teatri- ja muusikamuuseum, Särevi teatrituba, Suurgildi hoone) kokku 39 763 külastajat (2019. aastal 115 327).
- Valmis neli uut näitust. Eriolukorra tõttu lükkus näituse „Koopast kaissu“ avamisaeg 2021. aasta veebruari.
- Maarjamäe keskuse arendus valiti EMYA 2021 nominendiks.
- Eriolukord andis tõuke digiteenuste arendamisele, millest üks enim tähelepanu pälvinud tulemusi olid Muuseumiminutite klipid, mille subtitreerimine tõi positiivset tagasisidet vaegkuuljatelt, kes said neist osa tänu tekstide lugemisvõimalusele.
- Hoolimata viirusest leidsid külastajad tee Maarjamäele nii muuseumiööl kui traditsioonilisel Lossipäeval, korda läksid Särevi teatritoas toimunud lastelavastused ja oma publiku on leidnud Ajaloobussi ajalooreisid. Toimusid ühisekskursioonid Estonia teatriga, väga populaarsed olid sügisel Suurgildi hoones avatud uue näituse „Vabad müürlased“ ekskursioonid ja publikuprogrammid. Osalesime Visit Estonia vanalinna ettevõtteid toetavas kampaanias pakkudes külastajatele ringkäike Suurgildi hoones.
- Muuseumide kiirendi taotlusvooru toel ja koostöös Kantar Emoriga viidi läbi külastajauuring. Teenusekvaliteedi hindamiseks ja parendamiseks toimus testkülastuse meetodil kassapidajate töö hindamine.
- Muuseumi turundusosakonnas asus tööle digiturunduse spetsialist, kelle prioriteediks on muuseumi digitegevuste süstemaatiline arendamine ja digiturunduse strateegia väljatöötamine, mis suurendaks muuseumi nähtavust ja ligipääsetavust digimaailmas.

Eesmärgi „Muuseumi mitmekülgsed haridustegevused on suunanäitajaks muuseumihariduse maastikul“ täitmine:

- Haridustegevustele 2020. aastal jättis COVID-19 viirus samuti tõsise jälje, kuna haridusprogrammide arv langes üle poole võrra 2019. aastaga. Läbi viidi 388 haridusprogrammi, millel oli 6750 osalejat. Koolides rakendatav koduõpe tõstis esile vajaduse digitaalse väljundi järele. Osaleti üle-eestilises muuseumipedagoogide projektis, mille raames koondati õpetajate jaoks erinevaid e-õppematerjale. Üle vaadati e-õppematerjalid, uuendati virtuaalnäituste info.
- Hoogustus erivajadustega inimestele suunatud haridustegevuste arendamine. Erivajadustega õpilastele on kohandatud olemasolevaid haridusprogramme. Koostöös Vabamu, Meremuuseumi ja Eesti Pimedate Liiduga on loodud uusi haridusprogramme.

Eesmärgi „Muuseumi esinduslikud kogud on aktiivses kasutuses" täitmine:

- Kogude valdkonnale kulges 2020. aasta plaanikohaselt ja tulemuslikult. Fookuses olid digiteerimine, MuiSi informatsiooni lisamise jõudluse suurendamine, ühtse muuseumikogu korralduse põhimõtete ning teadusstrateegia koostamine.
- Kogude kättesaadavuse ja digiteerimise parandamisele aitas kaasa osalus riiklikes digiteerimisprojektides. Eesti Ajaloomuuseumi poolt läbi viidud digiprojektidest on edukaim heliloojate käsikirjade digiteerimine.
- Teadusstrateegiaga sätestati edaspidiseks digiteerimiseks prioriteetsemad kogud. 2020. aasta lõpuks on digikujutistega museaalide arv MuISis 89 943 ja kirjeldusega museaalide arv 311 480.
- Mahukas tegevus oli relvakogu vastavusse viimine relvaseadusega.
- Kirjastati viis raamatut. Publitseeritud teadusartiklite arv oli 17.

Eesmärgi „Sihtasutus on ühtselt ja efektiivselt toimiv organisatsioon" täitmine:

- Organisatsiooni arendamise valdkonnas on alustatud meeskonnatunde suurendamise, töökeskkonna parendamise, organisatsioonilise suutlikkuse ja töötajate heaolu suurendamise tegevustega. Personalijuhi liitumisel meeskonnaga on tõusnud personalitöö kvaliteet, alustatud on personalipoliitika väljatöötamisega, läbi on viidud töötajate rahulolu-uuring, algatatud on juhtide koostööprogramm, rakendatud on koostöövestluste süsteem.
- 2020. aastal mindi üle uuele kassasüsteemile, mille üheks oluliseks ülesandeks on statistiliste andmete kogumise lihtsustamine ja parem muuseumiteenuste müügikeskkond.
- Organisatsioonis on käimas enesehindamise protsess CAF meetodil. Seoses COVID-19 olukorraga on protsessi lõpp lükkunud 2021. aastasse.

Kokkuvõttes on arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Ajaloomuuseum oma eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud. 2020. aasta tegevuseesmärkide algset sihttaset muudeti juunis tulenevalt 2020. aastal alanud COVID-19 kriisi mõjudest. Kahjuks eeldatud olukord ei taastunud prognoosis oodatult ja külastajate arv lõpptulemusena jäi enam kui tagasihoidlikuks. Vaatamata sellele oli majandustegevuse tulemus oli lõpptulemusena üle ootuste hea. Oluliselt arenes töö kogudega. Muuseumikogude kasutamine suurenes märkimisväärselt. Museaalide digiteerimine läks plaanikohaselt tänu õnnestunud noodikogu originaalkäsikirjade digiteerimisprojketile ning osalemisele Rahvusarhiivi ja Eesti Rahva Muuseumi veetud dokumendi-ja museaalide digiprojektidele.

Käesoleval ja järgnevalte aastatel jätkatakse sihtasutuse arengukavas seatud eesmärkide elluviimisega:

- Külastatavuse ja sisuprogrammi vaates on olulisem eesmärk taastada muuseumi külastatavus, mis seoses COVID-19 kriisiga oluliselt langenud. Kavas on mitu olulist näitust. Oluline samm on koostöö teiste muuseumidega 1991. aasta pöördeliste muutuste kajastamiseks. Alustatakse eeltegevusi 2024. aasta oluliste sündmuste – Eesti Ajaloomuuseum 160 ja Eesti Teatri- ja Muusikamuuseum 100 – ettevalmistamiseks ja läbiviimiseks.
- Kogude valdkonnas jätkub nende kättesaadavaks tegemine kasutajatele läbi MuISi. Parendada

soovitakse Teatri- ja muusikamuuseumi kogude hoiutingimusi, luua Maarjamäele nn arhiivikeskus, mis hõlmab Teatri- ja muusikamuuseumi arhiivkogude viimist vanalinnast Maarjamäele.
- Haridustegevuse eesmärki raames plaanitakse tihedamat seostamist kooli õppekavadega, pakkuda koolidele lisavõimalusi õppetöö mitmekesistamiseks. Jätkub e-materjalide, e-tuuride jm digitaalsete võimaluste pakkumine.
- Organisatsiooni valdkonnas on lähiaastate eesmärk luua alus teadustegevuse taseme kvantitatiivseks ja kvalitatiivseks kasvuks (täita kavandatud teadur-kuraatorite ametikohad). Erinevate osapoolte tegevuseesmärkide ja ülesannete järjepidev täpsustamine tagamaks efektiivsus tegevustes. Sihtasutusele kuuluva kinnisvara asjakohane haldamine ja vajalike remonditegevuste teostamine, et tagada selle säilimine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.5. Sihtasutus Eesti Draamateater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Draamateater põhikirjalised eesmärgid on:

- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine kutselise teatrikunsti viljelemise kaudu;
- ühiskonna muutuste ja inimeksistentsi igaveste küsimuste mõtestamine vaataja jaoks;
- eri vaatajarühmadele võimaluste loomine kultuurist osasaamiseks;
- võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale, Sihtasutuse Eesti Draamateater ja eesti teatrikunsti tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki.

Teater täidab eesti kultuuris rahvusteatri missiooni. Sihtasutuse põhikirjalised eesmärgid on olulises osas saavutatud ning on saavutatavad ka tulevikus. Eesti teatrikunst ja -kultuur vajavad jätkuvalt Sihtasutuses Eesti Draamateater töötavate loome- ja muude töötajate ning teatriga koostööd tegevate näitekirjanike professionaalset panust. Seetõttu on sihtasutuse tegevuse jätkamine vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Draamateater 2020. aasta tegevusele jätsid selge jälje koroonapiirangutest tulenevad tööseisakud ja keeruline planeerimisolukord. Kaks planeeritud uuslavastust oli teater sunnitud ära jätma või edasi lükkama järgmistesse hooaegadesse. Seega uusi lavastusi oli senisest vähem. Samas jätkus teatrile oluliste sisuliste eesmärkide täitmine, nagu uue eesti dramaturgia, klassika ja kõrgetasemelise kaasaegse maailmadramaturgia lavastamine. Tööseisakute ja sagedase plaanide muutmise tõttu oli keeruline aasta, aga teater püüdis tegutseda paindlikult-kokkuhoidlikult ja sai kohanemisega (sh osaliselt ka tänu riigipoolsele kriisiabile) hakkama.

2020. aastal toodi välja seitse uuslavastust (2019. aastal kaheksa), millest neli olid eesti algupärandid. Repertuaaripilt tervikuna on jätkuvalt tasakaalus. 2020. aastal oli repertuaaris 30 lavastust (sama 2019. aastaga). Eesti dramaturgia moodustab repertuaarist stabiilselt umbes kolmandiku. Pidevalt on repertuaaris üks-kaks lastelavastust, needki juba aastaid algupärandid. Maailma tänapäevadramaturgia kultuuriline spekter on lai ja valik kunstiväärtuslik. Meelelahutuslikuma repertuaari osakaal on piisav. Eesti teatri aastaauhindade nominentideks (2019. aasta teatritööde eest) olid 12 Eesti Draamateatri töödega seotud inimest. 2020. aasta nominente oli Draamateatriga seotud töödest 14, mis oli suurim Eesti teatritest.

2020. aasta jooksul anti 368 etendust (2019. aastal 496) ja korraldati lisaks neli muud üritust (2019. aastal samuti neli). Statsionaaris anti 309 etendust ja väljaspool teatrimaja 59 etendust (2019. aastal vastavalt 459 ja 37). Etendusi jäi ära aasta jooksul 195, nii riiklike piirangute kui ka näitlejate haigestumiste või isolatsiooni tõttu. 50% täituvusega mängiti 20 etendust suvel ja 48 etendust aasta viimastel kuudel. Piletiga külastajaid oli 63 893 (2019. aastal 100 804), piletitulu vähenes võrreldes eelneva aastaga 33%. Saalide keskmine täituvus oli 92% (sama eelneva aastaga).

Aastat hinnates tuleb tõdeda, et erandliku aasta kohta olid nii statistilised kui ka kunstilised tulemused isegi head, kuigi osa eesmärkidest erinevatel põhjustel ei täitunud. Tööpauside ja sagedase plaanide muutmise tõttu oli see keeruline aasta. Kunstilises kvaliteedis ei tehtud järeleandmisi, teater säilitas töömeeleolu. Tähtis kogemus esimesest koroonapandeemia-aastast oli teatrile, et tuntav oli publiku truudus ja jätkuv huvi.

2020. aastal jõudis lõpule visuaalse identiteedi uuendamine. Uuendati teatri plakatid, trükised, koduleht. Hästi hakkas tööle parketisaali rajatud teatrikohvik, mis juba publiku hajutamise mõttes oli väga õigeaegne muutus.

2020. aasta ehitus ja remonttööde investeeringute plaanid sõltusid suuresti töödeks planeeritavatest rahadest. Suurematest projektidest teostati väikese saali kliimaautomaatika väljaehitamine ja teatrimaja kõige kasutatavama trepipüstaku kulunud astmete väljavahetamine. Pidevaks tööks on endiselt ventilatsioonisõlmede remont ja uuendamised.

Eelpool toodut arvestades täitis Sihtasutus Eesti Draamateater 2020. aastal eesmärke hästi. Teater tuleb toime oma majandamisega, on kunstiliselt ja organisatsiooniliselt heas seisus.

Järgnvate aastate perspektiivis on Sihtasutus Eesti Draamateatri eesmärk olla jätkuvalt suurim sõnalavastusteater Eestis – sisuliselt rahvusteater, kus jooksvas repertuaaris on vähemalt 25% eesti algupärandid. Kui 2021. aastal publiku arv koroonapandeemiast tingitud piirangutega ilmselgelt väheneb, siis pikemas perspektiivis järgmistel aastatel on Draamateatril võimekus ühel aastal mängida 500 etendust 105 000 vaatajale. Aasta kogurepertuaari optimaalne mängitavate lavastuste arv oleks 25-30, millest 8-12 oleksid uuslavastused, millest omakorda ca kolmandik eesti algupärandid ja üks lastele-noortele suunatud lavastus. Jätkatakse ka Draamateatris esmalavastatavate eesti algupäraste näidendite raamatute väljaandmist (keskmisel kaks uut raamatut aastas) ning süvendatakse-laiendatakse tööd koolidega – lisaks etenduste aruteludele ja teatriarvustuste kirjutamisele kaasatakse koole ka tekstide lugemistele osavõtjatena. Sihtasutusel on plaanis mitmed visuaalse kujunduse muutused ning kindlasti vajab olulist kaasajastamist valgus- ning helitehnika, mis nii moraalselt kui ka füüsiliselt väsinud-kulunud.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.6. Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia kammerkoor põhikirjaline eesmärk on muusikakultuuri edendamine, tutvustamine, salvestamine ja propageerimine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoor funktsioonid kontsertide, festivalide, seminaride, konkursside ja muude kultuuriürituste korraldaja ning eesti helikultuuri jäädvustajana. Eesti Filharmoonia Kammerkoori näol on tegemist rahvusvaheliselt tunnustatud muusikakollektiiviga, kes pakub Eesti publikule võimalust saada osa eesti ja maailma muusikakultuuri paremikust ning samal ajal on nii eesti heliloojate kui Eesti riigi tutvustaja kogu maailmas. Koor on tööandjaks professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning koori tegevuse jätkumine on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Filharmoonia Kammerkoori jaoks oli 2020. aasta loominguliselt intensiivne, kuid kontserditegevus oli pärsitud COVID-19 pandeemia tõttu, mistõttu jäid ära või lükkusid edasi mitmed kontserdid ja turneed nii Eestis kui välisriikides. Seetõttu oli põhifookus suunatud salvestustegevusele.

Eesti Filharmoonia Kammerkoor andis 2020. aasta jooksul 31 kontserti kokku 14 486 külastajale (2019. aastal 62 kontserti 38 802 külastajale), sh Eestis toimus 23 kontserti 6986 külastajale (2019. aastal 39 kontserti 14 602 külastajale) ning välisriikides kaheksa kontserti 7500 külastajale (2019. aastal 23 kontserti 24 200 külastajale). Lisaks kontsertidele Eestis toimusid kontserdid veel Saksamaal (üks kontsert) ja Hollandis (seitse kontserti). Mitmed kontserdid jõudsid tänu tele- ja raadioülekannetele nii Eestis kui välisriikides oluliselt laiema auditooriumini kui kontserdipaigas viibinud publik. Klassikaraadio tegi 2020. aastal otseülekande või kontserdisalvestuse Eesti Filharmoonia Kammerkoori seitsmest kontserdist.

Loomingulise tegevuse fookuses oli 2020. aastal salvestustegevus – plaadistati Schnittke, Pärdi, Tormise loomingut plaadifirmadele BIS ja ECM. Kontsertidega tähistati kahe Eesti muusika suurkuju tähtpäevi – Arvo Pärt 85 ja Veljo Tormis 90. Oluline välisesinemine toimus veebruaris Hamburgi Elbphilharmonie's ECM'i korraldatud Arvo Pärdi festivali raames. Veebruaris sai teoks ka Eesti Filharmoonia Kammerkoori ajaloo pikim turnee Hollandis tänu aastaid kestnud tihedatele sidemetele sealse muusikaelu korraldajatega.

Riiklikult tähtsate kultuuriobjektide konkursile esitasid Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor ja Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester ühise ideena projekti „Helioru kontserdimaja" – kaasaegsetele vajadustele vastav hea akustikaga kontserdisaal, millest kujuneks nii rahvusvaheline kui ka siseriiklik maamärk. Kontserdimajast saaks mõlema sihtasutuse kodu ning kvaliteetne esinemispaik ka paljudele teistele kollektiividele, festivalidele, külalisorkestritele.

2020. aastal osales Eesti Filharmoonia Kammerkoor ka suuremahulises üleeuroopalises nüüdismuusika publiku uuringus. Uuring viidi läbi 13 kontserdil kümnes Euroopa riigis koostöös nüüdismuusika arengut toetava organisatsiooniga Ulysses Network. Eestist osales uuringus ainsana Eesti Filharmoonia Kammerkoor, kelle kahel kontserdil viidi läbi küsitlus.

Kokkuvõtvalt on arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Filharmoonia Kammerkoor 2020. aastal

eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud. Eesti Filharmoonia Kammerkoor on Eesti rahvusvaheliselt tuntuim ja tunnustatuim klassikalise muusika organisatsioon. Tihe koostöö partneritega üle maailma viib Eesti Filharmoonia Kammerkoori esituses Eesti muusika ja kultuuri lähiaastatel taas sadade tuhandete kuulajateni läbi nii *live*- kui digitaalsete kanalite.

2021. aastal loodetakse COVID-19 pandeemia leevenedes jätkata kontserttegevuse ning Eesti heliloojate ja kultuuri tutvustamisega välismaal. Väga oluline on alates 2021. aasta augustist Eesti Filharmoonia Kammerkooriga liituva uue kunstilise juhi ning peadirigendi visiooni täideviimine ning edasistesse hooaegadesse antud panus. Arendatakse edasi sihtasutuse digikanaleid (kodulehe funktsioonid, voogedastuskanali täiendus ning enda telekanal epcc.tv), mis annab võimaluse arhiveerida ja presenteerida kontserte ning teostada Eesti paremal tasemel helis ning pildis otseülekandeid enda ülesastumistest.

Hoolimata faktist, et Eesti Filharmoonia Kammerkoori panus Eesti kultuuri läbi aastakümnete on olnud märkimisväärne, ei toetanud Riigikogu kultuurikomisjon riiklikult tähtsate kultuuriobjektide konkursile esitatud Tallinnasse ehitatava kontserdimaja ideed, millega oleks antud võimalus kahele Eesti esinduskollektiivile saada perspektiivis tänastele nõuetele vastavad töö- ning kontsertide korraldamise tingimused. Eesti Filharmoonia Kammerkooril on seni puudunud proovide, kontsertide, hääleseade tundide ja *workshop*'ide läbiviimiseks professionaalse kammerkoori kutsestandardile vastavad tööruumid, harjutusklassid ja vokaalmuusika akustilistele nõuetele vastav saal. Praegused ruumid ei vasta elementaarsetele muusika tegemise nõuetele (madal lagi, ebasobiv akustika, liigniiskus, mis põhjustab probleeme vokaalile, väike ruum jne). Lähiaastatel soovib sihtasutus jätkata oma ruumide/saali teemaga tegelemist ja lahenduse leidmist.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.7. Sihtasutus Eesti Filmi Instituut

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusliku filmikultuuri säilitamine ja arendamine. Sihtasutus juhindub riiklikust kultuuripoliitikast ning filmivaldkonna arengusuundadest.

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamised ülesanded on toetada eesti rahvusliku filmi tootmist ja turundamist ning pärandi haldamist. Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut olemasolu on filmivaldkonna esmavajadus ja arengule kasulik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud pikaajalise põhikirjalise eesmärgi täitmiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut tegevused jagunesid 2020. aastal järgnevalt: tootmise ja turunduse toetamine ning pärandi haldamine, välisprojektidele suunatud tagasimakse toetuskava *Film Estonia*, Loov Euroopa Media Eesti ja kino Artis tegevus. Alljärgnevalt on välja toodud olulisemad sündmused filmimaastikul ja sihtasutuse 2020. aasta tegevuses.

COVID-19 pandeemia mõjutas aastaringselt kogu filmivaldkonda, sh Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut tegevust. Vaatamata keerulisele olukorrale oli valdkonna suursündmuseks neljandat korda toimunud Eesti filmi- ja teleauhindade gala (EFTA) ja ainsaks välisturuks, kus Eesti filmitegijad füüsiliselt osalesid, oli rahvusvaheline filmifestival Berlinale.

Koroonaviirus mõjus hävitavalt kinode külastatavusele. 2020. aastal langes kinovaatajate arv võrreldes 2019. aastaga enam kui poole võrra. Eesti filmide turuosa aga tõusis suuremaks kui kunagi varem – 26,72% kogu vaatajate arvust. Kui 2019. aastal vaatas kinodes filme 3,68 miljonit piletiga vaatajat ja kassatulu 21,8 miljonit eurot, siis kinokülastuste arv 2020. aastal oli vaid 1,8 miljonti vaatajat ja kassatulu 10,7 miljonit eurot. Keskmisi kinokülastusi inimese kohta oli 1,35 (2019. aastal 2,78).

2020. aastal oli Eesti kinolevis kokku 366 filmi, millest 226 uut ja 140 vanemat filmi. Eesti filme esilinastus 20 (2019. aastal 30 uut filmi) ja lisaks jätkas kinolevi ka 14 varem esilinastunud filmi. Eesti filmid kogusid kokku 480 758 vaatajat ja piletitulu 2,65 miljonit eurot (2019. aastal 848 266 vaatajat ja kassatulu 4,86 miljonit eurot).

Kevadel töötati välja erinevad meetmed, kuidas valdkonda viiruse ajal ja pärast viirust toetada. Sihtasutuse esindaja osales Kultuuriministeeriumi kriisiabi määruse koostamisel. Kriisiabi eraldati aasta jooksul filmitootjatele kolmel korral. Taotluste menetlemisel nõustasid Kultuuriministeeriumi Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut tootmis- ja turundusosakonna spetsialistid. 2020. aastal suurenes sihtasutuse eelarve 500 000 euro võrra ja lisaraha suunati tootmisesse.

Jätkuvalt on Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut kõige suuremahulisem tegevusvaldkond tootmise toetamine. Sihtasutusel on filmide loomist toetava põhirahastajana põhiline roll filmivaldkonna arengu kujundamisel:

- Stsenaariumitoetuse taotlusi esitati 2020. aastal 22 ja toetus eraldati nelja stsenaariumi kirjutamiseks, mis on tunduvalt vähem kui 2019. aastal (37 taotlust ja kaheksa toetust). Väiksem taotluste ja toetuste hulk oli tõenäoliselt seotud nii pandeemia puhkemisega seotud vaimse frustratsiooni kui ka sisuliste probleemidega – lood ei olnud toetuse saamiseks piisavalt tugevad või kõnekad.

- Arengutoetustest esitati 2020. aastal üheksa mängufilmi arendustoetuse taotlust, millest toetus anti kuuele filmile (2019. aastal 15 taotlust ja kuus toetust).
- Dokumentaalfilmide arendustoetuse taotlusi esitati 18, toetused anti 10 filmile (2019. aastal 21 taotlust ja üheksa toetust).
- Animafilmide arendustoetuse taotlusi esitati 19, toetused eraldati 14 lühianimafilmile (2019. aastal kaheksa taotlust ja viis toetust).
- TV-minisarja toetuse taotlusi esitati kaheksa, millest toetus eraldati kolmele sarjale (2019. aastal viis taotlust ja kaks toetust).
- Mängufilmide tootmistoetuste taotlusvooru esitati 2020. aastal seitse taotlust, kuid paraku sai toetust anda vaid kahele mängufilmile.
- Dokumentaalfilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 17, toetuse sai neist üheksa projekti (2019. aastal sai toetuse samuti üheksa tootmisprojekti). 2020. aastal toetas Sihtasutus Eesti Filmi Instituut ka kaheksa uue lühidokumentaali tootmist sarjas „Eesti lood" ning kuue portreefilmide sarja projekti. Mõlemad ettevõtmised toimuvad sihtasutuse, Kultuurkapitali ja ERR-i koostöös.
- Animafilmide tootmistoetuse taotlusi esitati 22 ning toetused eraldati 11 filmile (2019. aastal kaheksa taotlust ja viis toetust).
- Lühimängufilmide tootmistoetuste taotlusi 12 ning toetuse sai 4 filmi (alates 2018. aastast ongi sihtasutus toetanud nelja lühimängufilmi tootmist aastas).
- Eksperimentaalfilmide toetusliik avati 2020. aastal, et julgustada autoreid katsetama filmikunsti väljendusvahendite ebatraditsioonilisi vorme, muuhulgas uuenduslikku narratiivi või dramaturgiat, teiste kunstiliikide sümbioosi filmikunstiga, uusi võtteid tehnilistes lahendustes või esteetikas vmt. Uus taotlusvoor tekitas elavat huvi ka kunstiringkondades ning sihtasutusele esitati 11 taotlust. Toetused anti neljale projektile.
- Vähemuskaastootmiseks esitati 26 taotlust, sh 17 mängufilmi, seitsme dokumentaalfilmi ja kahe animafilmi vähemuskaastootmise saamiseks. Toetused anti seitsmele mängufilmile ja viiele dokumentaalfilmile. Vähemuskaastootmiste puhul oli selgelt märgata välismaiste tootjate huvi kasvu Eesti partnerluse vastu. Sellest kõnelevad nii filmide sisu ambitsioonikuse, peatootjate geograafiline mitmekesisuse kui ka taotluste arvu hüppeline tõus võrreldes 2019. aastaga (17 taotlust, millest toetuse said kolm mängufilmi ja kolm dokumentaalfilmi).

Levitoetust eraldati neljale täispikale mängufilmile, kolmele vähemuskaastootmises valminud mängufilmile, 10 täispikale dokumentaalfilmile ja ühele lühifilmide kassetile. Lisaks said kaheksa filmi toetust ka vaegkuuljate subtiitrite ja kirjeldustõlgete tegemiseks.

Sihtasutuste tegevustest jätkusid 2020. aastal ka Tallinnfilmi filmipärandi digiteerimine ja kättesaadavaks tegemine ning filmide vene- ja inglisekeelsete subtiitritega varustamine.

Kokkuvõttes täitis olukorda ja võimalusi arvestades Sihtasutus Eesti Filmi Instituut 2020. aastal oma põhikirjalisi eesmärke ning aastaseid tegevuseesmärke hästi.

Kuivõrd COVID-19 pandeemia on jätkuvalt mõjutamas eesti filmitegijate ja kinode tegevust, siis pikaajalisi plaane teha ei saa ning põhirõhk on virtuaalsetel tegevustel – festivalidel, platvormidel, kohtumistel. Kevadeks planeeritud esilinastused on lükkunud sügisesse, samuti jäävad ära filmide linastused mitmetel filmifestivalidel ja edasi on lükatud ka Cannes-i filmifestival ja -turg. Kuivõrd tänane olukord on ettearvamatu on Sihtasutuse Eesti Filmi Instituut peamine ülesanne lähiaastatel on leevendada eriolukorra negatiivset mõju filmivaldkonnale, säilitada 2021. aasta eelarvekasv tootmisele ja jätkata tavapäraseid tegevusi olukorra normaliseerumisel sihtasutuse arengukava kohaselt.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutusele Eesti Filmi Instituut kuulub 100% osalus Osaühingus Tallinnfilm.

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.8. Sihtasutus Eesti Kontsert

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Kontsert põhikirjaline eesmärk on eesti muusikakultuuri säilitamine ja arendamine ning erinevate võimaluste loomine kõrgetasemelisest kultuurielust osasaamiseks.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kontsert võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Kontsert funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Eesti Kontsert on kontserdiorganisatsioon, kes haldab unikaalset kontserdisaalide võrgustikku, mis koosneb Tallinnas, Pärnus, Jõhvis, Tartus ja Peterburis asuvatest kontserdisaalidest. Samuti kuuluvad Eesti Kontserdi koosseisu nii Eesti Rahvusmeeskoor kui ka vanamuusikaansambel Hortus Musicus.

Riigi osalemise vajadus Sihtasutuses Eesti Kontsert tuleneb vajadusest tagada kultuurist, sh kõrgetasemelisest muusikaelust osasaamise võimalus üle Eesti, samuti tagada noore muusikapubliku pealekasv ning luua siinsetele interpreetidele esinemisvõimalusi nii Eestis kui välismaal ja rikastada Eesti kultuuripilti rahvusvahelise muusikaelu paremikuga. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning kontsertorganisatsiooni tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Kontsert 2020. aasta tegevust ja tulemusi põhikirjaliste- ja aastaste tegevuseesmärkide saavutamisel mõjutas kõige enam COVID-19 pandeemia tõttu valdava osa aastast kestnud eriolukord ja selle mõjud. Märtsi keskpaigast kuni juuni lõpuni oli sihtasutus sunnitud peatama oma majandustegevuse, ei toimunud kontserte ega muid üritusi ja polnud võimalik rentida kontserdisaale. Tekkinud eriolukorra tõttu kaotas Eesti Kontsert võimaluse teenida tulu ja 2020. aastal jäi teenimata ca 1,67 mln eurot omatulu.

Juulis-augustis alustati tagasihoidlikult taas kontsertide korraldamist, kuid plaanitust oluliselt väiksemas mahus, kohanedes kehtestatud piirangutega ning rõhutades kontserdikülastajale vajadust käituda ettevaatlikult. Ära jäid suvised suurüritused ja festivalid (Jõhvi balletifestival, Haapsalu Tšaikovski festival, Pärnu ooperipäevad, Saaremaa ooperipäevad), korraldati üksikuid vabaõhuüritusi, pakuti eriprogramme ja kammerkontserte. Kohe sügishooaja alguses sai selgeks, et reisipiirangute tõttu ei ole võimalik korraldada väliskollektiivide esinemisi ega ka eesti muusika ja muusikute eksporti. Selleks et muusikaelu lõplikult ei katkeks, pakkus sihtasutus rohkem esinemisvõimalusi kodumaistele muusikutele. Eriolukorra ajal ära jäänud kontserdid ning vajadus kontserdihooaeg ümber korraldada suurendasid oluliselt halduskoormust – suur hulk pileteid tuli asendada või osta tagasi.

Et omatulul on Eesti Kontserdi eelarves märkimisväärne roll (moodustab ligikaudu 40% eelarvest), tingis eriolukord vajaduse reageerida väga kiiresti ja korraldada ümber organisatsiooni kõikide üksuste töö. 2019. aastal kogunenud reservi arvelt sai sihtasutus katta rahaliselt esimese poolaasta ning nii tagati organisatsiooni järjepidev toimimine. Kestliku majandamise tagamiseks analüüsis sihtasutus kulustruktuuri ning külmutas kõik kulud, mis polnud vältimatult vajalikud ning mida oli võimalik edasi lükata. Eriolukorra ajal katsetati ka kontsertide digitaalset voogedastust, kuid publiku vastukajale tuginedes tõdeti, et see formaat ei asenda muusika elavat esitust ega taga kõrget kunstilist kvaliteeti, mida Eesti Kontserdilt oodatakse.

Organisatsiooni kestlikkuse tagamisel kujunesid 2020. aastal väga oluliseks Töötukassa ja Kultuuriministeeriumi eraldatud kriisiabi toetusmeetmed. Eraldatud toetused aitasid katta teenimata

jäänud omatulust tekkinud eelarve puudujäägi.

Suurematest investeeringutest alustas Sihtasuus Eesti Kontsert 2020. aastal Estonia kontserdisaali WC-de ümberehitust, jätkati 2019. aastal alustatud kontserdisaali remonti ning soetati toolikatete uuendamiseks kangast. Samuti tehti Kultuuriministeeriumi eraldatud investeeringutoetusest Vanemuise kontserdimajas kapitaalremont. Pärnu kontserdimajas uuendati valgustusparki. Peterburi Jaani kirik sai uued tuletõkkeuksed. 2020. aasta veebruaris tasuti ka Peterburi Jaani kiriku renoveerimiseks võetud laenu viimane intressi- ja osamakse.

Kokkuvõttes, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutus Eesti Kontsert 2020. aastal oma põhikirjalisi eesmärke ning aastaseid tegevuseesmärke hästi. Enne kriisi saavutatud sihtasutuse rahaline seis oli 2019. aastal hea, organisatsiooni maine ja sisemine motivatsioon aasta varasemaga võrreldes märkimisväärselt paranenud. Keerulisele 2020. aastale vaatamata on sihtasutus suutnud range kokkuhoiupoliitikaga tagada vajalikud investeeringud ning leida kärpekohti.

2020. aasta eriline olukord tõi taas selgelt välja vajaduse analüüsida ja kaasajastada 2019. aastal põhjalikult uuendatud Sihtasutuse Eesti Kontsert strateegiat, võttes arvesse olulisel määral muutunud keskkonda ning turuolukorda. See töö seisab ees 2021. aastal. Lahendust vajab ka survestav vajadus luua eriti pingelise eelarve juures loomingulist vabadust pakkuv riskifond, mis annaks võimaluse kutsuda tulevikus ellu häid ja kunstiliselt ambitsioonikaid muusikaprojekte. Lisaks koostöös Kultuuriministeeriumiga otsitakse kõige sobivamat vormi Peterburi Jaani kiriku tegevuse jätkusuutlikkuse kindlustamiseks.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.9. Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kunstimuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti ning sellega seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2016. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Kunstimuuseumi funktsioonid Eesti professionaalse kunsti ja väliskunsti kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseum haldab ja täiendab Eesti suurimat kunstikogu alates keskajast tänapäevani. Väga oluline on seejuures ka rahvusvaheline suund. Sihtasutus on ühendav institutsioon, mille alla kuuluvad Kumu kunstimuuseum, Kadrioru kunstimuuseum, Mikkeli muuseum, Niguliste muuseum ja Adamson-Ericu muuseum. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Kunstimuuseumi tegevus jaguneb kaheksa tegevusvaldkonna vahel. Alljärgnevalt on välja toodud nende tegevuste 2020. aasta tulemused.

Arendustegevuse rahvusvahelisel suunal sõlmiti kokkuleppeid, peeti läbirääkimisi ja toimus protsessi kontroll seoses Eesti Kunstimuuseumi näitustega ja koostööga väljaspool Eestit: toimus kaks (2019. a kolm) välisnäitust (Lätis ja Leedus) ja jätkusid 2020.-2021. aasta ühisprojektide läbirääkimised (Belgia, Itaalia, Jaapan, Rootsi, Soome, Leedu, Läti). Töö rahvusvahelisel suunal oli COVID-19 pandeemiast tingituna oluliselt pärsitud, toimus mitmeid läbirääkimisi seoses näituste vahetuse ja ära jäämisega ning oluliselt muutus 2020. aasta näituste plaan.

Organisatsioonilisel suunal oli kõige olulisem muutus seotud COVID-19 haiguspuhanguga, kui kõik muuseumid olid teatud perioodidel suletud. Olles küll avalikkusele suletud, toimus muuseumides siiski mitmes osakonnas töö ning uute näituste ettevalmistamine. Suhtluses avalikkusega reageeriti kiiresti ning avati nn virtuaalmuuseum. Kaupluses muutus eriti aktiivseks kataloogide e-müük. Alustati ettevalmistustega uute pileti- ja läbipääsusüsteemide kasutuselevõtuks filiaalides. Jätkus suhtlus ja läbirääkimised sponsoritega, uute partnerite otsimine ning EKMi Kunstisõprade Seltsi töö korraldamine.

Kogude tegevuse raames korraldati kogude hooldustöid, inventeerimist, museaalide kirjeldamist infosüsteemis MuIS, fotografeerimist ja digiteerimist, teadusliku arhiivi korrastamist ja täiendamist, kogude täiendamist, restaureerimist ja konserveerimist ning raamatukogu täiendamist. Kõik nimetatud tööd täideti vastavalt plaanidele.

Näitusetegevuse osas avati Eesti Kunstimuuseumi filiaalides avati kokku 13 uut näitust (2019. aastal 19), nendest kolm näitust oli valminud rahvusvahelises koostöös (2019. aastal 10). Avatud oli seitse püsiekspositsiooni (2019. aastal kuus). Lisaks toimus kaks näitust väljaspool Eestit (2019. aastal 3). COVID-19 haiguspuhangust tingituna muudeti mitmel korral näituseplaani. Näitusekülastajate arv vähenes pandeemia tõttu ligi kolm korda (muutunud olukord mõjutas nii kohalikku publikut kui välisturiste, viimaste külastust peaaegu et lakkas). Selleks, et kompenseerida muuseumikülastuste järsku langust, pöörati suurt tähelepanu virtuaalsetele näitusetutvustustele, e-tundidele, e-loengutele ja virtuaaltuuridele. Virtuaalseid loengukülastusi ja vituaaltuuride külastusi oli üle 100 000, e-tunde (seitse erinevat tundi) kasutas 20 121

õpilast.

Haridus- ja publikprogrammide alases tegevuses jätkus koostöö kõrgkoolidega (Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Ülikool) ning tegevused erivajadustega inimestele muuseumikülastuse ja programmide kättesaadavaks tegemiseks. Eelneval aastal valminud haridustegevuse arengukava eesmärke ei olnud võimalik muutunud tingimustes süsteemselt ellu viia. Muuseumitunnid asendati kiiresti virtuaaltundidega. Samuti toimus veebis hariduse infopäev "Virtuaalne ja reaalne – uuendusmeelne muuseum", millest võttis osa 500 haridustöötajat, veebinaril oli pea 950 osalejat. Ka publikprogrammide ja ekskursioonide läbiviimist mõjutasid COVID-19st tulenevad piirangud. Osaliselt asendati need virtuaalsete ringkäikude ja loengutega. Muuseumi kodulehele loodi eraldi alamleht „Virtuaalmuuseum". Kokku külastas Eesti Kunstimuuseumi muuseume 2020. aastal 163 647 inimest (planeeritud külastusnumber oli 380 000; 2019. aastal 415 783) ja välisnäitusi 49 134 inimest (2019. aastal 29 872).

Uurimis- ja teadustegevuse valdkonnas toimus üks rahvusvaheline konverents. Jätkati Teaduste Akadeemia assotsieerunud liikmena koostöö Teaduste Akadeemiaga, samuti koostööd Eesti Kunstiakadeemia ja Tallinna Ülikooli doktorikooliga, jätkusid regulaarsed näituste analüüsid. Ilmus kaks uurimuslikku kataloogi ja üks arhiiviväljaanne. Lõppes kolm suur teadusprojekti, koostöös Bollnäsi muuseumiga (Rootsi) alustati kolmeaastast uurimisprojekti seoses Michel Sittowi loomingu uurimisega. Eesti Kunstimuuseum toetab oma spetsialistide doktoriõpet: doktorikraadi kaitses üks töötaja, doktoriõppes jätkab kuus spetsialisti.

Kirjastustegevuse raames ilmus 13 raamatud (2019. a 14), teadusajakirja Eesti Kunstimuuseumi Toimetised uus number, üks seinakalender, Eesti Kunstimuuseumi muuseumide perioodilised näituste infobukletid ja voldikud, lisaks erinevad näitustega kaasnevad pisi- ja infotrükised ning suveniirtrükised (postkaardid jmt).

Turundust ja teenindust mõjutasid samuti COVID-19 piirangud. Kaupluste müügikäive vähenes, kuid olid keerulisele olukorrale vaatamata siiski hea. Muutunud oludes pöörati enam tähelepanu e-kampaaniatele (e-poe käive kasvas varasema aastaga võrreldes üle kahe korra). Avati uus, eelmisest avaram ja esinduslikum muuseumipood Kadrioru kunstimuuseumis. Aasta jooksul parandati kaupluste visuaalset turundust. Lisaks näitustega seotud toodetele lisandus muuseumiüleseid tooteid.

Haldustegevuses toimusid Niguliste muuseumi torni platvormide ja klaaslifti projekti ettevalmistustööd, vahetati välja Niguliste muuseumi, Kadrioru kunstimuuseumi ja Adamson-Ericu muuseumi valvesüsteemid, uuendati ja kaasajastati Kadrioru kunstimuuseumi garderoob, kauplus ja kohvik, tegeleti Kadrioru kunstimuuseumi katuse ja terrassi leketega seotud probleemidega (niiskuskahjustused kõrvaldatakse 2021. aasta suvel). Samuti toimus Kumu kunstimuuseumi kahe näitusesesaali näitusepindade ümberkujundamine ja kaasajastamine (3. korruse saal valmis 2021. aasta veebruaris) ning valmistati ette ja osaliselt uuendati Kumu siseviidandussüsteemi.

Kokkuvõtvalt on arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Kunstimuuseum 2020. aastal eesmärkide täitmisega hästi toime tulnud.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse

asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.10. Sihtasutus Eesti Meremuuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Meremuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti merenduse ajalooga seotud materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel.

2017. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Meremuuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Eesti Meremuuseumi funktsioonid Eesti merenduse ajalooga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Meremuuseum tegevuse oluliseks mõjutajaks 2020. aastal oli COVID-19 pandeemia ja sellest johtuvalt muuseumi ajutine sulgemine külastajatele. Suure Rannavärava kompleks avati pidulikult novembris 2019. aastal ning 2020. aasta märtsi keskpaigast kuni mai keskpaigani oli paraku muuseum koos Lennusadamaga suletud. Seoses uue puhanguga suleti ka enne jõulupühi mõlemad muuseumid uuesti. Perioodil, kui muuseum oli külastajatele suletud, oli võimalik tegeleda ekspositsiooni vaegtööde ja arendustega. Osad ekspositsiooni ja välialade planeeritud investeeringud tuli seoses eelarve kärbetega panna ootele.

Sihtasutuse peamised eesmärgid 2020. aastal olid ning neid täideti järgnevalt:

- Lennusadamas avati oktoobris 2020 suurnäitus „Tundmatu ookean“ Ameerika Loodusajaloo muuseumist New Yorgis, kuhu toodeti ka lisaks mahukas Eesti mereuuringute osa „Läänemeri maailmameres“. Näitusega seoses ilmusid raamat „Veealuse maailma õhtuõpik“ ja lasteraamat „Ümarmudil Ülo otsib kodu“.
- Meremuuseumi uute trükiste sarjast ilmusid ka „Vesilennukid“ (mai) ja „Koge“ (juuni)
- Saavutati kokkulepe ja ka koostati valikainekava „Ülevaade Eesti merenduse ajaloost“, mida muuseumi teadurid loevad Tartu Ülikoolis.
- Piletiga muuseumikülastajate arv oli planeeritud 130 332 (koroonakriisist tingituna korrigeeritud), täitus 140 850 (võrdluseks 2019. aastal 236 708 külastajat), sealhulgas Lennusadamas 88 819 ja Paksus Margareetas 52 031 külastajat.
- Lennusadama väikeses näituseruumis oli avatud näitus „1944“, mis nomineeriti muuseumiroti auhinnale.
- Lennusadama jahisadamas pikendati B3 ujuvkaid 15 meetri võrra, mille tulemusena lisandus seitse kaikohta.
- Omatulud toodete ja teenuste müügist planeeriti tulu 1,53 mln eurot, laekus 1,67 mln eurot (võrdluseks 2019. aastal 3,32 mln eurot).
- Lennusadam on jätkuvalt Trip Advisori brändituntuse hinnangus teisel kohal, jäädes alla vaid Tallinna vanalinnale.
- Digiteeriti 20 500 faili, koos varasema on kirjeldatud tervikuna 74% muuseumikogust (aasta varem 63%) ning digiteeritud 35%. Endiselt on probleemiks, mis ka lähiaastatel tõenäoliselt ei muutu, et ainult 22% muuseumi kogudest säilitatakse nõuetekohastele tingimustele vastaval pinnal. Osa kogusid on rendipinnal Rahvusraamatukogus ja Patarei vahetus läheduses, millest esimene planeeritud rekonstrueerimise ja teine piirkonna arenduste korral vajavad hiljemalt 2021. või 2022. aastal uusi kohti.
- Muuseumis valmis uue multifunktsionaalse hoone esialgne kava ja ruumide jaotus, mida oleks

võimalik rajada vesilennukite angaaride ja Patarei vahelisele alale vastavalt kehtivale detailplaneeringule.

Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi oli Sihtasutuse Eesti Meremuuseum tegevus 2020. aastal edukas, vaatamata COVID-19 kriisist tingitud pingelisele olukorrale ning teatud tegevuste ümberkorraldamisele. Enamjaolt planeeritud tegevused viidi ellu, omavahendite arvelt tehtavate investeeringute osas tuli aga osa projekte ootele panna. Sihtasutus on oma põhikirjalist eesmärke ja aastaseid tegevuseesmärke täitnud hästi.

2021. aastaks ja sellele järgnevateks aastateks planeeritakse:

- näituse „Juminda“ ettevalmistamine ja eksponeerimine (august 2021 – detsember 2022);
- näituse „Linneberg“ ettevalmistamine ja eksponeerimine (mai 2021 – jaanuar 2022);
- Lennusadama püsinäituse uuendamise ettevalmistustööd;
- digistrateegia arendamine ja protsesside automatiseerimine;
- Naissaarele Peeter Suure merekindluse teemalise külastuskeskuse projekti ettevalmistamine;
- Lennusadama C, D ja E kai projekteerimine ning ehitushankeks valmiduse loomine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.11. Sihtasutus Eesti Noorsooteater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Noorsooteater põhikirjalised eesmärgid on:

- toetada mitmekülgsete ja kunstiliselt kõrgetasemeliste tegevuste abil õnneliku, terve ja harmoonilise inimese ning ühiskonna kujunemist Eestis luues ning esitades lastele, noortele ja täiskasvanutele kunstiväärtuslikke lavastusi ning korraldades muid sündmusi;
- hoida, arendada ja levitada nukukunste ning tutvustada nii Eesti kui maailma nukuteatrikunsti ajalugu (sh erinevaid nukutehnoloogiaid).

2012. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Noorsooteater (algselt nimega Sihtasutus NUKU) võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riikliku Nukuteatri funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana. Teatri eesmärgiks on mitmekülgne ja professionaalne teatritegevus – omanäoliste, kunstiliselt kõrgel tasemel, harivate ja silmaringi avardavate ning väärtuslikku elamust pakkuvate nuku- ja visuaalteatri lavastuste loomine erinevatele vanuse- ja sihtgruppidele. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta esimesed kuud ja edasine perspektiiv oli publikuarvu jms osas Sihtasutuse Eesti Noorsooteater jaoks paljulubavad. Paraku süvenes ülemaailmne tervisekriis ning tõi märtsi keskpaigas kaasa eriolukorra kehtestamise ning mh teatrite ajutise sulgemise. Nimetatu tingis aastaks seatud tegevuskava, sh eelarve täieliku ümbertegemise. Planeerimist raskendas teadmatus ja prognoosimatus. Tervisekriisist tulenev tõi kaasa publiku-, uuslavastuste ja etenduste arvu ning omatulu märkimisväärse languse. Oluliseks eesmärgiks sai kriisiga toimetulek, sellest kiireks taastumiseks eelduste loomine ning jätkusuutlikus. Eelarvetasakaalu tagasid kokkuhoid, tegevusplaanide muutmine, pidev ratsionaalne ning nutikas majandamine ja riiklikud toetused.

Hoolimata kriisist jätkus repertuaari pikaperspektiiviline kujundamine (tasakaal, mitmekesisus, vanusegruppide katvus jne), hoiti valmisolekut igal võimalusel publikule olemas olla ning säilitati maksimaalselt töökohti ja -tingimusi. Tänu kogu kollektiivi heale sisulisele ning korralduslikule tegevusele, samuti toetajatele ja publikuhuvi säilimisele hoolimata heitlikust ajast, said püstitatud eesmärgid täidetud.

2020. aastal esietendus viis uuslavastust (plaan oli kaheksa) ning planeeriti järgnevate aastate repertuaari. Planeeritud suvelavastus jäi eriolukorra tõttu ära ning kaks sügisesse planeeritud uuslavastust lükkusid piirangute tõttu 2021. aastasse. Piirangute, haigestumiste, isolatsiooni jne tõttu anti planeeritust vähem etendusi – 350 (plaan 550, 2019. aastal 588), mida külastas 40 870 vaatajat (plaan 65 000, 2019. aastal 80 392). Repertuaaris on pidevalt ca 30 erinevaid vorme kasutavat lavastust erinevatele vanusegruppidele.

2020. aasta oli rahvusvahelise visuaalteatrifestivali Tallinn Treff vaheaasta, mil jätkus ettevalmistus, mis aasta lõpuks ka valmis programmi ning eelkokkulepeteni jõudis. Tervisekriis mõjutas oluliselt ka festivali ettevalmistust, kuna reisimine oli raskendatud või võimatu ning suhtlus ja programmivalik toimus peamiselt e-lahenduste vahendusel. Kriisi ülemaailmne haare parandas lavastuste videomaterjali hulka ning kättesaadavust, kuid video elusat teatrit ja vahetut suhtlust lõpuni asendada ei suuda.

Tulenevalt suurest kogemuste pagasist rahvusvahelises suhtlemises, kontaktidest, soovist ja vajadusest tutvustada ning luua uusi võimalusi piirkonna lavastuskunstnikele kutsuti Tallinn Treff festivali juhi Leino

Rei eestvedamisel ellu Balti visuaalteatri esindusfestival. Eesmärgiks kolme Balti riigi visuaalteatrite kokku toomine, koostöö kasvatamine, rahvusvahelisel areenil tutvustamine ja uute võimaluste loomine. Festival on planeeritud toimuma iga kahe aasta tagant ning korralduskoht roteerub riikide vahel. Esimene festival on planeeritud toimuma Tallinnas 2021. aastal Sihtasutuse Eesti Noorsooteater eestvedamisel. Ideed pidas toetuse väärilisek ning andis sellega võimaluse festivali toimumiseks KULKA eriprogramm.

Kuigi sihtasutuse põhitegevuseks on teatritegevus, koondab organisatsioon enda juurde veel mitmeid teatriga seotud ja eraldiseisvaid kunsti- ja muid tegevusi. See pakub lisaväärtust ning sidusust. Nii tegeletakse eelpool nimetatud teatrifestivali korraldamisega, uue põlvkonna kasvatamisega noortestuudios ja teatriringis, ollakse partneriks teatrialase (kõrg)hariduse andmisel Tartu Ülikoolis, Viljandi Kultuuriakadeemias ja EMTA Lavakunstikoolis, peetakse muuseumi (püsiekspositsioon, näitused, sariüritused, eriüritused, ekskursioonid jne) ning arendatakse muud näitusetegevust. Lisaks sellele korraldatakse ka mitmesuguseid erisündmusi, ollakse aktiivsed rahvusvahelistes suhetes ning pakutakse ja arendatakse muid tugiteenuseid, näiteks pood ja kohvik.

Eesti Noorsooteatri juurde kuuluv Nukuteatrimuuseum on Eesti ja maailma nukuteatrit tutvustav mäluasutus. Muuseumis uuritakse, eksponeeritakse ja tutvustatakse nukuteatrit ja laiemalt visuaalteatrit. Toimuvad haridus- ja teatriprogrammid, kohtumised, loengud ja meistriklassid. Muuseumis jätkub dialoog publikuga, avatakse lavastuste tausta ja analüüsitakse teatris nähtut. Tervisekriis ning piirangud mõjutasid oluliselt ka muuseumitegevust. Positiivsena andis külastajate vaba aeg võimaluse süvenenumalt tegeleda planeerimisega, ekspositsiooniga, programmide väljatöötamise, arendamisega jne. 2020. aastal kogus muuseum 8705 külastust (2019. aastal 20 579 külastajat). Jätkati sariürituste korraldamist ning pakutavate koolituste, õpitubade jms arendamist ning täiendamist. Jätkati koostööd teiste Tallinna vanalinna muuseumidega.

Välisfestivalidel osalemine on teatrile suurepärane võimalus uute kontaktide loomiseks ja enese näitamiseks rahvusvahelisele ringkonnale. Tervisekriisi tõttu lükkusid edasi mitmed esinemised ning tulevastele koostöödele suunatud välisreisid, sh kohtumised Prantsusmaa (kõrg)koolidega regulaarse nukuteatriõppe käivitamiseks siinsetele spetsialistidele.

Haldus- ja ehitustegevuse vaates sihtasutusele kinnisvara ei kuulu. Põhitegevuseks vajalikke pindu kasutatakse üürilepingute alusel. Teatri- ja muuseumihoonet üüritakse pikaajalise lepingu alusel Riigi Kinnisvara AS-ilt, muid ruume renditakse lühemaajaliste lepingutega vastavalt vajadustele (ladu, etenduspaigad jms). 2020. aastal alustati koostöös Riigi Kinnisvara AS-oiga hoonete kompleksi ventilatsioonivõimekuse parandamist, mis jätkub ka järgmisel aastal. Lisaks viidi läbi väikese saali lavatehnoloogiline audit, mille alusel toimuvad järgnevatel aastatel vajalikud parandus- ja arendustööd. Soetati ovaalsaali uus tribüün. Jätkati valgus-, heli-, video ning lavatehnoloogiliste võimekuste arendamist.

Kokkuvõtvalt tuli arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Eesti Noorsooteater 2020. aastal eesmärkide täitmisega siiski hästi toime.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.12. Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvusorkestrina eesti muusikakultuuri ja ennekõike sümfoonilise muusikakultuuri säilitamine ja arendamine.

2014. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Riiklik Sümfooniaorkester võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester funktsioonid muusikakultuuri arendamisel ja mitmekesistamisel. Tegemist on vanima ja mainekaima regulaarselt tegutseva sümfooniaorkestriga Eestis (orkestri ajalugu ulatub 1926. aastasse). Riigi osalemise kaudu sihtasutuses tagatakse muuhulas Eesti muusikakultuuri tippkollektiividele kaasaegsed ja konkurentsivõimelised tingimused tööks ja arenguks. Orkester on tööandjaks suurele hulgale professionaalsetele eesti muusikutele. Sihtasutus tegutseb nende eesmärkide saavutamise nimel ning orkestri tegevuse jätkumine sihtasutuse vormis on jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester (ERSO) tegevust põhikirjaliste- ja tegevuseesmärkide täitmisel 2020. aastal iseloomustab:

- 2020. aastal andis ERSO kokku 60 kontserti (2019. aastal 80) ja toimus üks salvestusperiood.
- Jätkusid ERSO hooajapõhised kontserdisarjad, koostööprojektid erinevate festivalide ja promootoritega ning planeeriti olulisi turneesid, kuid olukord muutus kiiresti aasta alguses riigis välja kuulutatud eriolukorraga, millega keelati muuhulgas igasugune kontserttegevus kuni mai alguseni. Eestist välja jõudis ERSO kahel korral, esinedes mõlemal korral Lätis ning andes kokku kolm kontserti. Seoses maailmas valitseva olukorraga jäid ära või lükkusid tulevikku planeeritud kontserdid Ukrainas, Venemaal, Poolas ja Türgis, kuid jätkati tööd ja otsiti võimalusi need lükata edasi 2021. aastasse. Lisaks jätkati teiste tulevikku planeeritud turneede korraldamist ning otsiti uusi võimalusi järgmisteks kontsertideks väljaspool Eestit.
- Kontsertide külastatavus oli 2020. aasta alguses plaanipärane. Kevadperioodil jäid mitmed kontserdid piirangute tõttu ära, mitmed toimusid veebis ning ka hooaja 2020/21 esimest poolt mõjutasid osalised publikupiirangud. ERSO Estonia kontserdisaalis korraldatud 30 kontserdil oli 12 434, Hirvepargi kontserdil 1388, ERSO TV, Youtube'i ja Facebook'i vahendusel tehtud kontserditel 81 397, viiel lastele korraldatud kontserdil 496, väljaspool Eestit korraldatud kolmel kontserdil 728 kuulajat ning koostööpartnerite korraldatud 15 kontserdil oli 5046 kuulajat. Kokku 101 489 kuulajat.
- Piirangutest tingitud majanduslik mõju oli märgatav. Sihtasutuse majanduslikele tulemustele andsid positiivse mõju erakorraline kriisiabi, eelarve muutuvkulude kärbe, kulude ümberstruktureerimine ning kriisiaegsest prognoosist suurem omatulu sügisperioodil.
- 2020. aastal kanti ERSO esinemisi teleülekandena üle kahel korral. Orkester astus üles rahvusvahelise muusikapäeva muusikapreemiate tseremoonial ning seoses aasta lõpus välja kuulutatud piirangutega salvestati 1. jaanuaril 2021 eetrisse läinud kontsert ette 2020. aasta detsembri lõpus ilma publikuta. Mõlemad kontserdid läksid ETV eetrisse.
- Lisaks alustas tegevust ERSO TV ning alates 2020. a märtsist on videopildina publikuni jõudnud kõik ERSO korraldatud kontserdid (esialgu Facebooki ja Youtube'i vahendusel). Esimene päris ERSO TV kontsert toimus augustis Hirvepargis. ERSO TV on internetiplatvorm, mille kaudu on võimalik vaadata kõiki ERSO *live*-kontserte või juba toimunud esinemisi. Vaatajal on võimalus valida päevapileti, kuupileti ja aastapileti vahel. Valikus on ka tasuta kontserte. Otsiti ka võimalusi ERSO TV kaudu toodetud kontsertide ülekanneteks teistes keskkondades. ERSO TVga liitus vaatajaid üle

maailma.

- Jätkusid laiemale publikule suunatud „Sümfoonilised lõunad“ (kuus kontserti) ning neljal korral (2019. aastal 10) korraldati sissejuhatavad eelkontserte tund aega enne tavapärase kontserdi algust.
- Jätkus ka haridusprogramm „Hommik ERSOga“, mille eesmärgiks on julgustada lapsi kontserdil käima: tutvustada põhikoolide õpilastele ERSO tööd, sümfooniaorkestrit ja orkestripille, kutsuda nad orkestriproovi kuulama ning pakkuda võimalust kohtuda dirigendi ja/või solistiga. Haridushommikute külastajate arv oli aga väga väike, kuna need toimusid märtsis alanud koroonapiirangute tõttu vaid kahel korral aasta alguses. 2020. aastal käisid haridushommikutel kahe Tallinna kooli õpilased, kokku 52 õpilast. Lisaks toimus vahetult enne eriolukorra väljakuulutamist erandkorras enne kontserti väike haridusprogramm Lõuna-Eestist ERSO lõunakontserdile tulnud Saverna Põhikooli õpilastele.
- ERSO on pikka aega olnud hädas tänapäevale mittevastavate töötingimuste ning kontserdisaaliga. Peamiseks probleemiks on kontserdisaali akustika, mis ei ole sobilik sümfooniaorkestri repertuaarile. ERSO rendib tööruume Sihtasutuselt Eesti Kontsert, kes on omakorda Rahvusooper Estonia üürnik. Antud situatsioon takistab olulisel määral töö tegemist, sest tihti puudub võimalus harjutada, tööks ette valmistuda ning puudub võimalus ka tänapäevaste lahenduste kasutamiseks ja erinevate suurvormide esitamiseks. 2020. aastal ootas Riigikogu Kultuurikomisjon taas ettepanekuid riiklikult oluliste ehitiste toetamiseks. ERSO valmistas ette võimaliku Helioru kavandi, kuhu kaasati ka mitmeid kultuuriasutusi ning eksperte ning valmis esmane eskiis, kuhu leiaks oma kodu ka Eesti Filharmoonia Kammerkoor. Lisaks planeeriti mitmeid lisaruume nii teistele kollektiividele harjutamiseks kui ka laiemalt avalikuks kasutamiseks. Kahjuks projekt lõppvooru edasi ei pääsenud.

Kokkuvõttes võib hinnata Sihtasutuse Eesti Riiklik Sümfooniaorkester põhikirjalist eesmärkide täitmist 2020. aastal heaks. Vaatamata keerulistele oludele suutis organisatsioon paindlikult toimida ning tegevuseesmärgid suures plaanis täita.

Sihtasutuse järgnevateks aastateks seatud eesmärkide hulgas olulisemateks saab pidada kaasaegse kontserdisaali arengutega tegelemist ning stabiilse kontserttegevusega jätkamist ka muutuvates oludes. Olukorra normaliseerudes on plaanis taastada ning arendada kontserttegevust Tallinnast väljaspool ning samuti välisturneed. Suurendada on plaanis Eesti heliloomingu tellimuste mahtu. Pidev töö käib orkestri kvaliteetide arendamisega.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.13. Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum põhikirjaline eesmärk on Eesti ajalooga seotud kehakultuuri-, spordi- ja olümpiaalase materjali kogumine, säilitamine, uurimine ning vahendamine hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning olümpismi aadete ja sportlike väärtuste hoidmisele ja levitamisele kaasaaitamine.

2016. aastal riigi ning Eesti Olümpiakomitee asutatud Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Spordimuuseumi funktsioonid Eesti ajalooga seotud kehakultuuri- ja spordialase materjali kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse 2020. aasta tööd mõjutas oluliselt koroonaviiruse levik ja sellest lähtuvad piirangud kultuuriasutustele. Muuseum oli vastavalt riiklikele korraldustele külastajatele suletud märtsist maini ning seejärel seoses uue püsiekspositsiooni ehitusega juunist oktoobrini. Ka lahtiolekuajal mais ja taas suureneva koroonaviiruse leviku olukorras novembris-detsembris oli piirangutel oluline mõju muuseumi külastatavusele (eelkõige grupikülastustele, mis kevadel ja sügisel ning detsembris on tavapäraselt oluline osa muuseumikülastuste aastasest kogumahust). Eelpoolmainitust lähtuvalt teenis muuseum omatulu suurusjärgus poole võrra vähem võrreldes rekordilise 2019. aastaga. Puudujääki ja sellest tulenevat eelarve vähenemist aitas osaliselt kompenseerida Kultuuriministeeriumi kriisimeede. Sihtasutuse külastajate arv 2020. aastal oli 6389 (2019. aastal 13 080) ja omatulu teeniti 38 365 eurot (2019. aastal 75 397 eurot).

2020. aasta läbivalt töös olevaks suurprojekt oli spordimuuseumi uue püsinäituse planeerimine, projekteerimine ja elluviimise korraldamine alates ehitus- ja ekspositsioonihangetest kuni ehitus- ja ekspositsioonitööde valmimiseni. Elamusliku ja muuseumiuuendusliku püsinäituse avamine toimus oktoobris. Sellega muutus muuseum Eesti spordipärandi tänapäevaseks elamuskeskuseks ja seda võib pidada muuseumi mitme aastakümne suurimaks saavutuseks.

Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi uus püsinäitus „Eesti Spordi Lugu“ annab muuhulgas ülevaate Eesti spordi ajaloo erinevatest hetkedest ja tahkudest. Interaktiivsetes väljapanekutes saab külastaja lugeda ja kogeda kõike, mis on spordiga seotud – alates kullasärast kuni spordi varjupoolteni. Ekspositsiooni erinevad osad käsitlevad näiteks olümpiamängude ajalugu ja meie saavutusi, rallisporti ja talialasid, professionaalse spordi tekkimist Eestis, muuseumikülastajate isiklikke tulemusi andmebaasides ja muud, kuid tähelepanu antakse ka meie spordi lugu raputanud dopingulugudele ja tragöödiatele. Ekspositsiooni kuuluvates interaktiivsetes lahendustes saab külastaja minna aga näiteks ajareisile sajandi tagusesse võimlasse või 1980ndate spordifänni elutuppa, lasta virtuaalreaalsuses meie spordistaaridel legendaarseid spordiareene tutvustada, kommenteerida Eesti spordi suurhetki koos Tarmo Tiisleriga või proovida, mis tunne on fänniarmee marulisel kaasaelamisel vabaviskeid visata. Täiendavalt pakub valminud püsinäitus võimalusi uuteks koostöösuundadeks, seminaride ja eriürituste korraldamiseks, filmiseanssideks ja paljuks muuks.

Uue püsinäituse eriline osa on ka Eesti Spordi Kuulsuste Hall, milles suurejooneliselt austatakse ja tõstetakse esile Eesti läbi aegade mõjukamaid ja kuulsamaid sportlasi ning spordi mõjutajaid. Edasiselt iga-aastaselt täieneva Eesti Spordi Kuulsuste Halli avaliikmeteks nimetati komisjoni poolt mitmed 20. sajandil

karjääri teinud suurkujud.

Täiendavalt andsid koroonapiirangud aga muuseumile lisaks püsinäitusega seotud töödele võimaluse erinevate lisateenuste katsetamiseks, alates veebimälumängudest, taskuhäälingust ja esseekonkurssidest töökorralduslike uuendusteni välja. Püsinäitusega seotud sulgemise ajal täienes lisaks keskkonnale tervikult ka muuseumi haridusprogrammide sisu, muuseumi visuaalne identiteet ja külastuskeskkonna teeninduspõhimõtted.

Kokkuvõtvalt, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutus Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseum 2020. aastal seatud eesmärke hästi. Sihtasutuse tegevus on jätkusuutlik ning loodud on eeldused arenguteks järgnevatel aastatel.

2021. aasta peamiseks eesmärgiks on muuseumi uue püsiekspositsiooni võimaluste realiseerimine, toimetulek täiendavate koroonapiirangutega ning erinevate valdkondade uute projektide algatamine ja elluviimine (muuhulgas innovaatiline muuseumikülastuse digilahendus, spordikogu ja raamatukogu süsteemide arendamine, koostööprojektid suurvõistluste ja teiste osapooltega) ning haridustegevuste taastumise toetamine. Täiendavalt alustab muuseum tööd Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi arengukava 2022-2027 koostamisega ning uute pikaajaliste eesmärkide raamistamisega.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.14. Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- pakkuda lastele ja täiskasvanutele elamuslikult anatoomia ja füsioloogia alaseid teadmisi;
- korraldada tervishoiu-, tehnika- ja tehnoloogiavaldkonna töötubasid, kursuseid ning muid üritusi üldhariduskoolide õpilastele ja üliõpilastele;
- talletada ja eksponeerida Eesti meditsiini kaasaegset ja ajaloolist pärandit;
- kujundada väärtushinnanguid tervislikest eluviisidest.

2013. aastal riigi ja Tallinna Tehnikaülikooli asutatud Sihtasutus Eesti Tervishoiu Muuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum funktsiooni Eesti meditsiini ja tervishoiuga seotud materjali kogumisel, säilitamisel, uurimisel ning vahendamisel hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tervislikku eluviisi kandvate väärtushinnangute kujundamisel. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aastat jääb enim iseloomustama ülemaailmne koroonaviiruse levik, mistõttu sihtasutuse jaoks oli see keeruline aasta. Muuseumi 2020. aasta tegevuskavas tehti vastavalt kriisile vajalikke muudatusi: mõned tegevused peatati või lükati edasi, otsiti erinevaid kokkuhoiuvõimalusi (täitmata jäeti neli sel momendil vakantset ametikohta, millest kujunes kõige suurem kokkuhoid, kuid samas suurenes sellega osade töötajate töökoormus) ning koostati kokkuhoiueelarve. Tulenevalt liikumispiirangutest jäid küll külastajate- ja müügitulunumbrid enam kui poole võrra esialgu planeeritust väiksemaks, kuid teenuste arendustööga, õnnenäituse ettevalmistusega ja organisatsiooni arendamisega liikus sihtasutus jõudsalt edasi. Muuseum taotles edukalt tööjõukulude toetust Töötukassalt ning kriisiabi Kultuuriministeeriumilt.

2020. aastaks seatud eesmärkide täitmist iseloomustab järgnev:

- Külastajate arvuks oli planeeritud 48 000, kuid reaalselt käis 2020. aastal muuseumis 21 970 külastajat (võrdluseks 2019. aastal 45 512 külastajat). 2020. aasta eesmärk sai täidetud vaid 46% ulatuses tingituna koroonakriisist tulenevatest piirangutest (mh olid muuseumid korduvalt külastajatele suletud). Pool külastajaskonnast tuli muuseumisse grupiviisiliselt, pool n.ö eraviisiliselt. Kõige rohkem käib muuseumis õpilasi – üle 40% külastajatest, täispileti ostab 16% külastajatest, tasuta külastab muuseumi 25% külastajatest (kuni 8-aastased lapsed, gruppi saatvad õpetajad jt).
- Juhendatud muuseumitundides ja -tuuridel osalenute arvuks oli algselt planeeritud 18 000, kuid tulenevalt kehtestatud koroonapiirangutest käis neil reaalselt 10 773 inimest (60% plaanist, 2019. aastal 20 562 inimest). Muuseum on jätkuvalt väga tugev tegija muuseumihariduse vallas. Seda näitab kooligruppide suur külastatavus ja õpetajate rahulolu teenusega. Aasta jooksul viidi läbi 543 muuseumitundi ning 74 muuseumituuri (2019. aastal vastavalt 770 ja 270). Lastegruppe käis 152 erinevast koolist ja 57 lasteaiast (2019. aastal vastavalt 186 ja 77). Kõige populaarsemad on murdeiga tutvustavad tunnid, seejärel tervisliku toitumise tund.
- Kvalitatiivne tagasiside (rahulolu) muuseumikülastajate poolt on olnud endiselt väga hea, mis on ka üheks sihtasutuse oluliseks eesmärgiks. Kooligruppide õpetajate poolt antud soovitusindeks 2020/2021 õppeaasta esimeses pooles oli 9,3 palli 10st. Üksikkülastajate hinnang TripAdvisoris on 4,5 (5 pallist), Google keskkonnas 4,7 (5 pallist), samuti väljendasid külastajad oma rahulolu ajutisel näitusel läbiviidud külastajauuringus.

- Tuntavalt vähenenud külastajate arvust tulenevalt ei saavutatud planeeritud müügitulemust. Algselt planeeritud netomüügitulust õnnestus teenida 44%.
- Näitusetegevus on edendati plaanipäraselt. Lisaeesmärgiks on olnud pikendada näituste kasutusiga ja laiendada eksponeerimiskohti, mis on ka õnnestunud. 2020. aasta augustikuu lõpuni oli muuseumis eksponeeritud omaloodud bakteriteemaline näitus. 2021. aasta algusest rändas näitus edasi TalTechi ning seejärel Tartu Loodusmajja. See on sihtasutuse jaoks esimene kord, mil oma majja loodud ajutine näitus täies mahus teistesse eksponeerimiskohtadesse edasi rändab.
- Terve 2020. aasta käisid plaanipärased ettevalmistused uue näitusega, mis on vaimse tervise teemal. Näituse pearahastajaks on Haigekassa. Näituse avamine oli algselt planeeritud 2021. aasta märtsikuusse, kuid seoses muuseumide kinni olemisega lükkus see maisse. Näitus jääb muuseumisse aastaks ning seejärel rändab edasi Tartusse, Pärnu, Narva.

Muuseumi arengukavas määratletud arengusuundade lõikes väärivad ära märkimist veel järgmised külastajatele suunatud tulemused 2020. aastal:

- kaasajastati muuseumi visuaalset identiteeti;
- muudeti muuseumi kaubamärgina kasutatava nime (Eesti Tervishoiu Muuseumist sai Eesti Tervisemuuseum) ja valmis uus veebileht;
- aasta lõpus esitas sihtasutus turundusteemalise taotlusprojekti muuseumikiirendisse, mille vastus ning potentsiaalne tegevus jäävad 2021. aastasse;
- aasta lõpus alustati muuseumi taskuhäälinguga, millest tänaseks on avaldatud juba 23 episoodi;
- avameelse õpikeskkonna arendamisel viidi aasta lõpul muuseumikiirendi toel läbi uuringud lastega perede ja erivajadustega inimeste ligipääsetavuse osas, töötajatele disainmõtlemise töötoad;
- uuendati õppeklassi sisustust ja parandati selle kasutusmugavust;
- kõik muuseumi loodud digiõppematejalid koondati ühisele veebiplatvormile ja jagati õpetajatele, eesmärgiga toetada distantsõpet;
- arendati välja ja viidi läbi esimesed digimuuseumitunnid.

Kokkuvõtvalt, arvestades olukorda ja võimalusi, täitis Sihtasutuse Eesti Tervishoiu Muuseum talle põhikirjaga seatud eesmärke ja võetud aastaseid tegevuseesmärke 2020. aastal hästi.

Peamised tegevuslikud eesmärgid 2021. aastaks on: teemanäituse „Palju õnne!?“ avamine, edasiste eksponeerimispindade leidmine ja kokkulepete sõlmimine, välinäituse tegemine pandeemiatest, uue teemanäituse ettevalmistus teemal „Uni“, muuseumikiirendi toel turunduskampaania läbiviimine tõstmaks muuseumi üldist tuntust, e-poe loomine, muuseumi fuajee projekteerimisprojekti koostamine, eesmärgiga suurendada ligipääsetavust ja külastajakesksust, digiõppeplatvormi arendus, peresõbraliku tööandja märgise lõpphindamisel osalemine ning CAF (kvaliteedijuhtimise)mudeli enesehindamise raporti analüüs välishindajate poolt, selle põhjal tegevuskava valmimine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.15. Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada kultuuripärandit, sh:

- Eesti maa-arhitektuuri ja -maastike ainevaldkonna muuseumi funktsiooni täitmine;
- kõigi mäluasutuste, Kultuuriministeeriumi hallatavate riigimuuseumide ning riigile kuuluvat muuseumikogu kasutavate muuseumide teenindamine sihtasutuse tegevusvaldkonnas;
- Eesti Vabaõhumuuseumi muuseumikogu hoidmine ja täiendamine;
- ainelise ja vaimse kultuuripärandi, sh kultuurimälestiste uurimine, kogumine, hindamine, konserveerimine, restaureerimine ja digiteerimine, olles nimetatud valdkondade arendaja, oskusteabe haldaja, vahendaja ja populariseerija ning laiapõhjaliste teenuste osutaja – kompetentsuskeskus;
- Eesti miljööväärtuslike piirkondade turismialase konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal asutatud Sihtasutus Eesti Vabaõhumuuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatavate riigiasutuste Eesti Vabaõhumuuseumi funktsiooni Eesti maa-arhitektuuri muuseumina ning Ennistuskoja „Kanut" funktsioonid kultuuriväärtusega asjade uurimisel, konserveerimisel, restaureerimisel ja digiteerimisel. Kahe riigiasutuse ühendamine sihtasutuseks on ennast õigustanud ning sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum uue arengukava (koostatud 2019. aastal) on asutusel viis töösuunda: 1) külastuskeskkond ja haridus, 2) teadus- ja kompetentsikeskus, 3) kogud ja museaalhooned, 4) konserveerimine ja digiteerimine ning 5) organisatsiooni arendamine. Alljärgnev ülevaade 2020. aasta tegevusest ning järgnevate aastate eesmärkidest järgib arengukava ülesehitust. Kuna COVID-19 viirusest tingitud piirangud muutsid 2020. aasta erakorraliseks, siis tuli selle mõjusid arvestades korrigeerida esialgsed prognoose.

- Külastuskeskkonna ja hariduse töösuunas on eesmärgiks seatud, et muuseum pakub elamuslikku, sisukat ja peresõbralikku külastuskogemust.

2020. aasta algas oodatust paremini. Jaanuari ja veebruari tegelikud tulemused ületasid prognoosi. Märtsis aga kehtestati eriolukord ja muuseumid suleti. Kuna olukord oli kõigile uus ja oli teadmata, millal võiks uuesti avamine toimuda ning missugused saavad olema piirangud, hakati kohe uusi plaane koostama lähtudes konservatiivsuse printsiibist. Muuseum sai küll avada uksed mai algusest, kuid ainult pargi külastamiseks, kõik muud hooned jäid suletuks. Esialgselt planeeritud 140 000 külastaja asemel käis muuseumis 55 230 külastajat (2019. aastal 135 200). Kuna sihtasutuse muuseum on hooajaline, siis olid külastatavuse languse peamisteks mõjutajateks piirangud reisimisele, haridustegevusele ning üritustele. Vabaõhumuuseumi külastajatest moodustavad suure protsendi turistid, eriti kruiisituristid, kes külastavad muuseumi suvehooajal. Piirangutest tulenevalt kahanes turistide osakaal pea olematuks. Haridustegevuse üheks kõige aktiivsemaks perioodiks aastas on aprill ja mai, kui muuseum oli osaliselt suletud ja haridustegevust ei toimunud. Kokku osales muuseumi haridustegevuses siiski 6700 külastajat (2019. aastal 10 941). Samuti jäid traditsioonilisel kujul ära muuseumis kohapeal toimuvad suurüritused. Nende seas muuseumi kõige suurem üritus, Jaanipäev, mis viidi läbi Digijaanina.

2021. aastal on valmistutud siseturistide vastuvõtuks ning ka kommunikatsioonitegevustes on pööratud rõhuasetuse kohalikele ning lähiriikidele. Mai kuus avatakse uue eksponaathoonena Kolhoosi korterelamu. Koostamisel on uus haridusstrateegia ning on alustatud aktiivselt digiprogrammdie pakkumisega. Esialgne külastatavuse prognoos 2021. aastaks oli 70 000 külastajat. Kahjuks on viiruse teine laine ja sellega kaasnevad piirangud juba mõjutanud prognoosist väiksemat külastatavust. Aastate 2022 kuni 2024 fookus on suunatud lastega perede külastatavuse kasvule läbi „Elava muuseumi" projekti arendamise. Projekti sisuline töö käib, kuid tegelik teostus on sõltuv sihtasutuse eelarvelisest olukorrast. Lastega perede vajadustest lähtuva ekspositsiooni arendamise vajalikkus tuli suuresti välja ka 2020. aastal läbi viidud külastusuuringust.

- Teadus- ja kompetentsikeskuse töösuuna eesmärk on, et sihtasutus on valdkonnas hinnatud teadus- ja kompetentsikeskus.

2020. aasta alguses toimus struktuurimuudatus, mis puudutas teadustööga tegelevaid töötajaid. Kuna sihtasutuse ülesanne on innustada ja õpetada inimesi väärtustama ja vastutustundlikult säilitama maaehituspärandit ning hindama traditsioonilist elulaadi, siis viidi struktuuris kokku maaarhitektuuri keskus, teadurid ja muuseumi kogud. Uuenenud struktuuriüksuse eestvedamisel viidi läbi külastus-uuringud ning maa-arhitektuurialase teadlikkuse uuring. Koolitusformaatide uuendustena on katsetatud erinevaid veebiülekande formaate. Nõustamisteenust osutati 180 majaomanikule.

2021. aastal valmib teadusstrateegia, mille alusel hakatakse täpsustama sihtasutuse teadusvaldkonna töösuundi. Toimub uue töösuuna – teaduskommunikatsioon – käivitamine, mille eesmärk on uurimistööga seonduva sise- ja väliskommunikatsiooni kaudu kasvatada laiemat arusaama sihtasutuses tehtavast teadustööst ning populariseerida seda suunatult valitud sihtrühmadele. Olulise kompetentsikeskusena on sihtasutus konservaatori kutsetaseme andja. Järgnevate aastate rõhuasetuseks on maaarhitektuuri keskuse tegevuse arendamine ja ühiskondliku mõju suurendamine maaehituspärandi hoidmisel ning väärtustamisel. Jätkata konservaatori kutsetaseme andmist ning ärgitada inimesi oma kvalifikatsiooni tõstma.

- Kogude ja museaalhoonete töösuuna eesmärgiks on, et muuseumi kogu, sealhulgas museaalhooned, on vastutustundlikult hoitud.

Töö selles valdkonnas toimus rakenduskavade alusel ning plaan täideti. 2020. aastal jõuti kirjeldamisega 79,6% museaalide koguhulgast (2019. aastal oli sama näitaja 75,5%, 2020. aastaks planeeriti 78%). Digiteeritud museaalide osakaal on 81,1% (planeeriti 81%, 2019. aastal 78%). 2019. aastal uuendatud restaureerimiskomisjoni töö põhimõtete järgi alustas 2020. aastal tööd uuendatud komisjon. Komisjoni tööpõhimõtete uuendamise eesmärk oli museaalhoonetele, kui sihtasutuse kõige olulisemale museaalide kogule, süvendatud tähelepanu pööramine. Vastavalt kinnitatud seirete plaanile toimusid restaureerimiskomisjoni liikmete poolt ning telliti ka väljast eksponaathoonete seisundi seired, millele järgnevalt koostati aruanded ja teostati või teostatakse vajalikud tööd. Eksponaathoonetest avati külastajatele tehasemaja.

2021. aastal jätkuvad massdigiteerimisprojekti andmefailide kontrollimine ning tuvastatud puuduste kõrvaldamine. Alustatud on uute hoidlapindade ettevalmistustöödega, kuhu kolitakse osa kogudest, mis asuvad hoidlas, mille hoone on amortiseerunud ning mille rekonstrueerimine on vajalik, et parandada töötajate töötingimusi ja leevendada ruumipuudust. Museaalide kolimine on 2021. aasta kõige suurem esemekogudega tehtav töö, mis kestab terve aasta. Aastatel 2022 kuni 2024 jätkatakse museaalide

kirjeldamist muuseumide infosüsteemis ning digiteerimistööd. Museaalhoonetes, uutel alustel läbi viidud seirete täpsustatud plaanide järgi, toimuvad plaanilised tööd tagamaks hoonete säilimine. Sihtasutus teeb koostööd Muinsuskaitseametiga muuseumide infosüsteemi MuIS2 arendamise ning pärandihoidla ettevalmistustöödel.

- Konseveerimise ja digiteerimise töösuuna eesmärgiks on, et Eestis on kättesaadavad tipptasemel kultuuripärandi konserveerimis- ja digiteerimisteenused.

Konserveerimis- ja digiteerimiskeskuse Kanut peamine tegevus on Kultuuriministeeriumi valitsemisalas olevate riigimuuseumide ja riiklikku muuseumikogu omavate sihtasutuste teenindamine, mis on fikseeritud Kultuuriministeeriumi, Muinsuskaitseameti ja Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum poolt allkirjastatud kolmepoolses kokkuleppes. Antud dokumendis on fikseeritud selleks tegevuseks 85% 18,2 täistööajale taandatud konservaatori ja digiteerija jooksva aasta töötundide mahust. 2020. aastal toimusid tööd vastavalt esialgsele rakenduskavale ja plaanid täideti 100% (konserveeriti 474 eset ja digiteeriti 14 202 eset). Sihtasutuse struktuuriüksustest mõjutasid COVID-19 tingitud piirangud Kanutit kõige vähem. Konserveerimis- ja digiteerimisvaldkonnas alustati rahulolu-uuringutega, eesmärgiga pakutavat teenust parendada.

Seoses 2020. aasta alguses toimunud struktuurimuudatusega ühendati sihtasutuse konserveerimisressurss ühtse juhtimise alla. Kogu sihtasutuse konserveerimisvaldkonda juhib konserveerimisdirektor, kelle varasem juhtimistöö puudutas ainult Kanutit. Asutuseülene lähenemine aitab kaasa vajaliku kompetentsi jagamisele asutuse siseselt ning muuseumi ekspositsiooni kuuluva maaehituspärandi säilimise tagamisele. Kanut jätkab kolmepoolse kokkuleppe alusel teistele muuseumidele teenuse osutamist ja osaleb aktiivselt nii MuIS2 kui ka pärandihoidla ettevalmistustöödel sisendi andjana. 2022. aastast muutub väga oluliseks digiteerimistehnika uuendamine, et Kanut saaks jätkata kvaliteetse teenuse pakkumist.

- Organisatsooni arendamise töösuunal on eesmärgiks, et sihtasutusel on ühtehoidev, motiveeritud ja arenev kollektiiv.

2020. aastal tööjõuvoolavus tugipersonali osas vähesel määral kahanes (2019. aastal 23% ja 2020. aastal 21,7%). Seoses eriolukorraga ja teadmatusega, missuguseks kujuneb ülejäänud aasta, vähendati mais töötajate töökoormust ja töötasu. Töötajad, kes ei saanud sel perioodil teha oma põhitööd, suunati asendustöödele. Eelarve vähenemisest tingituna võeti suvehooajal tööle vähem hooajalisi töötajaid, kui seda tava-aastatel on tehtud. Aasta jooksul koostati uus personalistrateegia, mille alusel hakkab toimuma edasine planeerimine ja töö personaliga. Koostatud on teenindusstandardid ning aasta lõpul viidi läbi põhiteenuste kaardistus, mis aitab muuta tööprotsessid töötajatele selgemaks ning annab parema vormi nende parandamiseks. Töötajate seas viidi läbi rahulolu-uuring, mis näitas, et asutuse sisekommunikatsiooniga rahulolu oli kasvanud märgatavalt. Juhtimistasandi kvaliteedi tõstmiseks viidi juhtide seas läbi 360 kraadi tagasisidestamine.

Lähiaastate fookus on personalistrateegia alusel plaanide ja kordade väljatöötamine, mis soodustab ühtehoidva, motiveeritud ja areneva kollektiivi suunas liikumist. Üle ühe aasta viiakse läbi töötajate seas rahulolu-uuringuid ning vaheaastatel koostöö sujuvuse tagasisidestamisi. Koostöövestluste alusel koostatud koolitusplaanide järgi toimub töötajate koolitamine vastavalt võimalustele.

Kokkuvõttes oli 2020. aasta oli Sihtasutuse Eesti Vabaõhumuuseum jaoks muutuvatest piirangutest tulenevalt keeruline ning tuli muuta eelarvet ning prognoose. Siiski võib öelda, et sihtasutus täitis endale

2020. aastaks eriolukorra raames püstitatud eesmärgid hästi.

Viiruse teise lainega kaasnenud piirangud 2021. aastal ning uutest viirustüvedest tingitud ebakindlus ei anna ilmselt võimalust asutuse esialgselt planeeritud taastumiseks. Aastateks 2022-2024 on plaanis ekspositsiooni arendustegevused, et vähendada sihtasutuse sõltuvust välisturismist. Arendustegevuse õnnestumine sõltub piirangutest ning asutuse eelarvelisest olukorrast.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.16. Sihtasutus Endla Teater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Endla Teater põhikirjaline eesmärk on eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine kuntsiväärtuslike professionaalsete lavastuse loomise ja esitamise kaudu.

2012. aastal riigi, Pärnu linna ja Paikuse valla (2017. aastal ühinenud Pärnu linnaga) asutatud sihtasutus Endla Teater võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Teater „Endla" funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigi poolt üle antud hoonekompleksi haldajana. Endla Teater osaleb aktiivselt Pärnu linna kultuuriruumis, olles piirkonnas professionaalne kultuuriasutus, huvipakkuva ja mitmekülgse mängukavaga ning võimalustega erinevateks lisategevusteks. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta möödus Sihtasutusele Endla Teater muudatuste tähe all – märtsist maini kestnud riiklik eriolukord ning teised COVID-19 leviku peatamiseks vajalikud piirangud katkestasid teatris etenduste andmise ja proovide tegemise ning sellega seoses tuli paljud plaanid ümber teha. Etenduste külastatavust mõjutasid ka erinevad publiku arvu piirangud. Nii lükkusid kevadest sügisesse edasi kahe juba proovidega alustanud lavastuste protsessid ja esietendused, järgmisse suvesse lükkus suvelavastus ning ka mitmed sügishooaega planeeritud uuslavastused lükkusid edasi.

Aasta jooksul esietendus Endla Teatris seitse uuslavastust (2019. aastal üheksa). COVID-19 viiruse leviku peatamiseks kehtestatud kevadine eriolukord ning muud aasta vältel rakendatud meetmed ja saalide täituvuse piirangud mõjutasid oluliselt ka Endla Teatri etendustegevust ning külastajate arvu. 2020. aasta jooksul andis Endla Teater 259 etendust (2019. aastal 338), mida käis vaatamas 57 594 külastajat (2019. aastal 93 440), sh teatrietendusi 56 538, kinoseansse 679 ja jazzklubi kontserte 377 külastajat. Võimaluste piires jätkus ka Teatrikino, Jazzklubi ja Teatrigalerii tegevus ning korraldati 40 teatribussireisi erinevatele Eesti teatrite etendustele.

Uus koostöö Pärnu linna haridusametiga on Endla Teatri õpitoad. Sihtasutus pakub teatrispetsiifilist praktilist õpikogemust linna koolinoortele. Esimese poolaasta kohta on tulemus muljetavaldav – kokku käis teatris peaaegu 200 koolinoort ning korraldati 12 töötuba. Lisaks toimus koostöös Kunstide Kooliga stilistika- ja kostüümikursus, mis oli nii populaarne, et tuli teha kaks rühma.

Tõsist muret teevad teatri taristuga seonduvad arengud. Teatrihoone vajab investeeringuid nii publiku- kui personalialade kaasajastamiseks. Viimane samasisuline suurremont oli 2001. aastal. Lavatehnoloogia uuendus toimus 2017. aastal, aga ainult suures saalis. Lisaks on ees ootamas professionaalsete lavavalgustusseadmete väljavahetamise vajadus seoses Euroopa Komisjoni otsustega LED-tehnoloogiale üleminekul. Endla puhul tähendab see 500 seadme väljavahetamist, maksumusega üle 800 tuhande euro. Vajatakse riigipoolset abi, sest teatri omavahendite toel on selline investeering mõeldamatu.

2020. aasta üldist olukorda ja võimalusi arvestades võib Sihtasutuse Endla Teater tegevust eesmärkide täitmisel hinnata heaks.

Ka järgnevate aastate sihtasutuse põhiliseks eesmärgiks on, et Endla repertuaaris oleks nii kaasaegset kui

klassikalist dramaturgiat, nii Eesti- kui välisautoritelt, ning et lavale jõuaks ka ebatraditsioonilise loomemudeliga lavastusi, pakkudes huvitavat teatrikogemust nii suurtele kui väikestele vaatajatele. 2021. aasta saab olema uute loominguliste väljakutsete ja välismõjudest tingitud olukorraga hakkama saamise aasta, et kindlustada teatri jätkusuutlikkus pikemas perspektiivis. Lootust tuleviku osas annab endiselt publiku väga suur huvi teatrikunsti vastu. Seda kinnitas 2020. aasta kriisijärgne periood kui etenduste külastatavus saavutas mõne kuuga peaaegu endise taseme.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2020. a alguses valmis Kultuuriministeeriumi läbi viidud audit auditeerimaks Sihtasutuse Endla Teater sisekontrollisüsteemi toimimist. Ülevaade auditist on toodud eelmises asutajaõiguste teostamise aruandes.

2.17. Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on:

- Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
- Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2013. aastal riigi ja Haapsalu linna asutatud Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Läänemaa Muuseumi ning Haapsalu linna asutuse Eesti Raudteemuuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Seoses COVID-19 tingitud eriolukorra väljakuulutamisega ja sellest tulenenud muuseumide sulgemisega märtsist kuni maini ei olnud võimalik 2020. aastaks esialgselt kavandatud tegevuseesmärke täita. Kõik kevadhooajaks kavandatud sisutegevused seiskusid, ära jäi üle 80 tellitud programmi. Asutuse töö ümberkorraldamisega tuli kärpida eelarvet, eesmärgiga tagada jätkusuutlikus eriolukorra ajal ja majandustegevus selle järgselt. Muuseumide töö taastus lõplikult alates 2020. aasta juulist. Kokkuvõttes keskenduti 2020. aastal asutuse jaoks kõige olulisemate tegevuseesmärkide täitmisele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõte algselt kavandatud põhieesmärkidest ja nende täitmisest.

Ilon Wikland 90 juubeliaasta programmi läbiviimise eesmärgi osas kõik kavandatud tegevused toimusid, ehkki oli ajalisi nihkeid ja katkestusi. Toimus Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursi võitjate autasustamine ja parimatest töödest ülevaatenäituse avamine. Samuti toimus juubelinäitus „Lapsepõlvekodu Iloni piltidel“. Koostöös Eesti Lastekirjanduse Keskuse ja Lääne Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonnaga valmis kohvernäitus (tegelusnäitus ja haridusprogramm). Näitus koostati eesmärgiga tutvustada maakondade keskraamatukogudes Ilon Wiklandi loomingut, näituse programmi on võimalik paralleelselt läbi viia viies eri kohas.

Eesmärgiks seati ka piiskopilinnuse pealinnuses linnusemuuseumi aastaringne tõrgeteta toimimine (programmid, üritused). Linnusemuuseum oli ainus sihtasutuse muuseum, kus sulgemise järgse avamisega oli võimalik täita kõiki eriolukorrast tulenevaid nõudeid. Vaatamata kevad- ja suvehooaja ürituste ära jäämisele jõudis suvehooajal (juuni-august) külastajate arv eelmise hooaja tasemeni. Erinevalt 2019. aastast kehtestati kogu 2020. aastaks madalhooaja piletihind eesmärgiga taastada publiku huvi. 2020. aasta lõpus nomineeriti Linnusemuuseum Euroopa aasta muuseumi (*European Museum of the Year Award*) 2021 auhinnale, mille tulemus selgub mais 2021.

Raudtee- ja Sidemuuseumi ajaloolise jaamahoone renoveerimise eesmärgi täitmiseks jäi Norra ja EMP meetme taotlus esitamata põhjusel, et lõplikus taotlusvooru tingimustes olid abikõlblikud ainult muinsuskaitseala territooriumidel asuvad objektid. Jaamahoone jääb väljapoole Haapsalu muinsuskaitseala. Arendustegevusi jätkati seoses reisirongiliikluse taastamise kavaga Haapsallu. Muinsuskaitseameti „Muuseumi kiirendi“ toetusega valmis 2020 detsembris Eesti Raudtee, Sihtasutuse Läänemaa, Haapsalu Linnavalitsuse ning erinevate tehnikaekspertide koostöös muuseumi väliekspositsiooni veeremi ümberpaigutamise kava. Kavandatav väliala on osa tulevasest muuseumi püsiekspositsioonist.

Sihtasutuse muuseume külastas 2020. aastal kokku 63 878 külastajat (algne plaan 90 000 külastajat), mis on väiksem 2019. aasta külastajate arvust (82 054), kuid võrreldav 2018. aasta näitajaga, mil linnusemuuseum oli terve hooaja vältel rekonstrueerimistöödega suletud.

Kokkuvõttes kujunes 2020. esimene poolaasta sihtasutusele seoses COVID-19 põhjustatud eriolukorrale finantsiliselt väga keeruliseks. Ümber tuli korraldada muuseumitöö, lõpule viies alustatud tegevused kõiki ohutusnõudeid järgides. Tagamaks asutuse tõrgeteta toimimine kärbiti eelarvet ja taotleti töötasu osalist hüvitamist (aprill, mai). Suvehooajal piirduti täiendava tööjõu osas miinimumvajadusega ja lühendati lahtioleku päevi Raekoja ja Ants Laikmaa muuseumis. Kultuuriministeeriumi kriisiabimeede muuseumidele tagas sihtasutusele vajaliku töörütmi ning kindlustas käibevahendid asutuse töö jätkumiseks.

Vaatamata asjaolule, et sihtasutuse muuseumide töö taastus lõplikult alates juulist, jõuti külastajastatistikas 2019. aastaga võrreldavate tulemusteni. Omatulu jäi küll väiksemaks, kuna sooviti saavutada suveperioodiks varasema külastusintensiivsuse jättes kehtima madalhooaja piletihinnad. Järgmise paari majandusaasta jooksul tuleb keskenduda tegevustele, mis toetavad asutuse külastuskeskkonda ja majandustegevust ning kindlustavad kollektiivi püsimist.

Arvestades olukorda ja võimalusi tuli Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseum 2020. aastal eesmärkide täitmisega kokkuvõttes hästi toime.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus on alates 2019. aastast Sihtasutuse Rannarootsi Muuseum asutaja.

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.18. Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Hiiumaa kultuuripärandit ning tugevdada Hiiumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2014. aastal riigi ning Hiiu, Emmaste ja Käina valdade (2017. aastal ühinenud Hiiumaa vallaks) asutatud Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid võttis üle Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Hiiumaa Muuseumi funktsioonid Hiiumaa kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Hiiumaa Muuseumidest on aastatega kujunenud hiidlaste peamine mäluasutus. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid strateegilisteks eesmärkideks on: pärandi, teadmuse ja identiteedi hoidmine; muuseumikogude hoidmine; teadmuse vahendamine ja koostöö kogukonnaga; filiaalide ja ekspositsioonide edendamine ning inimeste ja organisatsooni areng. Saarelisest asendist tulenevalt on veel kaks spetsiifilist eemärki. Esiteks muuseumi hoidla rajamine materiaalse pärandi säilitamiseks saare peal ja teiseks kõigi saarel paiknevate muuseumide ja ekspositsioonide tegevuste koordineerimine, konsulteerimine ja ühisturundus. 2020. aasta sihtasutuse tegevuskava oli pühendatud nimetatud strateegiliste eesmärkide jätkusuutlikule elluviimisele. Konkreetsematest eesmärkidest võiks nimetada:

- Mihkli talumuuseumi ümberkujundamine elava (vaimse) pärandi keskuseks. Töödega on alustatud nii taristu kui sisuprogrammi osas;
- merenduse ja kalandusega seotud pärandi kogumine ja avaldamine. Kirjastati esimene raamat kolmelisest sarjast, s.o rannakalurite mälestused;
- MUISi esimese etapi kirjete lõpuleviimine. Aasta lõpuks oli eesmärk peaaegu täidetud.

Üldplaanis 2020. aastaks seatud eesmärgid täideti. COVID-19 pandeemia nende eesmärkide täitmist olulisel määral ei mõjutanud. Eriolukorrast tingituna vähenes küll külastajate arv, kuid majandustulemusele see märgatavat mõju ei avaldanud. Töötukassast toetust ei taotletud, kuna Kultuuriministeeriumist saadi erakorralist kriisiabi.

2020. aastal esitleti kokku kaheksat näitust, neist kaks olid külalisnäitused. Muuseumi kõiki filiaale külastas 2020. aastal kokku 8247 inimest, langus võrreldes eelneva aastaga oli üle 2000 külastaja (2019. aastal 11 852). Õpilasprogrammide ja töötubade külastajaid oli 734, langus võrreldes 2019. aastaga pea kaks korda (1469). Külastatavuse langus oli tingitud peamiselt COVID-19 pandeemia mõjudest.

Uurimistöö ja hariduse valdkonnas on muuseumi üks ülesandeid teha uurimistööd oma kogude põhjal ja oma piirkonna kultuuripärandi kohta. Sihtasutus osaleb UNESCO vaimse pärandi Eesti nimistu sissekannete koostamises ja varasemate kannete ülevaatamises. Samuti annab muuseum avalikke konsultatsioone Hiiumaa pärandi osas, aastaga anti kokku ca 200 eri mahus konsultatsiooni. Koostöös Hiiumaa rannakalurite MTÜ-ga koostati ja kirjastati raamat 20. sajajandi teise poole rannapüügist. Valmis sai Laenumuuseumi esimene etapp, koostati nn „mälukastid“ ehk temaatilised laenukastid üritustele väljalaenutamiseks. Muuseum osaleb rahvusvahelises projektis „Baltic gates“ merepärandi jäädvustamiseks Läänemere ümber. Seoses pandeemiaga jäi projekt ootele. Õpilasprogrammides ja töötubades osales 734 inimest. Kokku tehti töötubasid ja õpilasprogramme kokku 52 korral.

Koostöö- ja arendusprojektidest koostati ja trükiti kaheksa Hiiumaa muuseumi ühisvoldik (kaasates partnereid militaar-muuseum, Soera Kivimimaja, Sõru muuseum ja Suuremõisa loss). Programmist LEADER kaasrahastatakse projekti „Vaimne pärand Hiiumaa toodetes", mille sisuks on koostöö kohalike kunstnike ja käsitöömeistritega. Seoses pandeemiaga on projekt ootel.

Taristu osas on muuseumi viies filiaalis kokku 17 hoonet, neist kolmes on püsieksositsioonid. Hoidlana kasutatakse ruume kõigis viies filiaalis, neist ükski ei vasta täielikult hoiustamise tingimustele. Sihtasutuse Hiiumaa Muuseumid on alustanud uue hoidla rajamise ettevalmistusi, on koostatud hoidla põhiprojekt, on olemas krundi hoonestusõigus. 2020. aastal hoidla rajamiseks rahastust ei olnud.

Muuseumi kogude vaates on 2020. aastal lõpu seisuga on kogu suuruseks 33 752 museaali. Sellest on muuseumide infosüsteemis MUIS kirjeldatud 32 696 ja digiteeritud 32 967 museaali. Kogud on nõuetekohaselt hooldatud.

Kokkuvõtvalt on arvestades võimalusi ja olukorda Sihtasutus Hiiumaa Muuseumid põhikirjalisi eesmärke ja 2020. a tegevuseesmärke täitnud hästi.

Olulisemad eesmärgid järgnevateks aastateks on: viia lõpuni MuIS I etapi kirjed; muuseumi hoidla rajamine; arendada elava pärandi keskust Mihkli talumuuseumi baasil; rekonstrueerida ja ümber mõtestada Pikk Maja kui näituse- ja õppehoone; muuseumitöötajate uue põlvkonna kujundamine Hiiumaa Muuseumis.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.19. Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus põhikirjaline eesmärk on liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, harrastus-, treening-, võistlus- ja koolituskeskuse arendamine ning haldamine, pakkumaks võimalusi loodushariduslikuks tegevuseks, harrastus- ja tippspordiga tegelemiseks ning aktiivse puhkuse veetmiseks looduses.

Sihtasutuse tegevusstrateegia lähtub sihtasutuse põhikirjalisest eesmärgist. Sihtasutuse eesmärgiks on kujundada elanikkonna liikumisaktiivsuse arengut soodustav keskkond edendamaks sportlikke ja tervislikke eluviise, mis toetavad inimeste tervena elatud eluea pikenemist ja eneseteostust ning majanduskasvu. Sihtasutus loob ja hoiab heal tasemel tingimused liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus-, harrastus- ja koolituskeskuse tegutsemiseks. Keskus on treeninglaagrite, koolituste ja kultuuriürituste läbiviimiseks tugev, jätkusuutlik, tunnustatud, hinnatud ning arvestatav koostööpartner aidates kaasa keskuses korraldatavate ürituste kõrgel tasemel läbiviimisele. Loodud on tingimused erinevate valdkondade riigisiseste võistluste sh tiitlivõistluste, ürituste ettevalmistuseks ja läbiviimiseks ning rahvusvaheliste võistluste ja ürituste ettevalmistamiseks ning läbiviimiseks.

Sihtasutus Jõulumäe Tervisespordikeskus kui kompetentsuskeskus teeb koostööd erinevate spordikeskustega ja jagab parimaid teadmisi ja oskusi terviseradade arendamiseks üle Eesti. Lisaks kohapeal toimuvatele koolitustele nõustavad Jõulumäe spetsialistid terviseradasid ja keskusi üle Eesti igapäevaselt.

Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus tegevuse jätkamine vajalik, kuna keskus on hästi toimiv, kompleksselt väljaarendatud tervisespordikeskust. Riigi osalemine sihtasutuse asutajana on vajalik sihtasutuse avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, milleks on tervisesportlikuks tegevuseks tingimuste loomine ning ühtlasi säilib võimalus taotleda olulistele investeeringutele. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta kujunes Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus jaoks keeruliseks. Majandustegevuse tulu ettevõtlusest vähenes võrreldes 2019. aastaga 35% langedes viimase üheksa aasta madalaimale tasemele. Suvekuude käibesaldo oli kokkuvõttes suhteliselt sarnane möödunud aastatega, kuid 2020. aasta alguse tagasihoidlik talv, kevadised eriolukorra-aegsed piirangud ning sügisene teine COVID-19 pandeemialaine mõjutas nii kasutajate arvu kui käibenumbreid. Kunstlumest suusarada püsis vaid kuni 14. jaanuarini, mistõttu jäid ära enamus planeeritud talispordiüritustest.

Tulenevalt kehtestatud piirangutest, kui siseruumides üritusi ei toimunud, kasutati omaalgatuslikult väga aktiivselt Jõulumäe välispordirajatisi. Kahjuks ei avaldanud see positiivset mõju majandustegevusele, küll aga inimeste omaalgatusliku liikumisaktiivsuse suurendamisele. Hinnanguliselt suurenes keskuse liikumisradade külastatavus umbes viis korda (omaalgatuslik tegevus liikumispiiranguid arvestades). Lisaks liikumisradadele kasutati tavapärasest enam ka tennise-, jalgpalli- ja liivaväljakut. Seetõttu suunas keskus tavapärasest enam tähelepanu välispordivõimaluste korrashoiule ja arendamisele.

Eriolukorra eelsete broneeringute seisu ja tuluprognoosi järgi tõotas aprillikuu omatulu laekumine tulla eelnevate aastate keskmisest tunduvalt kõrgem, mis oleks aidanud leevendada tagasihoidlikuks jäänud

talveperioodi mõju eelarvele. Kuid eriolukorra tõttu tühistati kõik broneeringud aprilliks ja maiks, osaliselt ka juuniks. Ürituste tühistamisel olid erinevad põhjused: piirangud, ebaselge olukord, ebakindlus tuleviku suhtes, rahaliste vahendite vähenemine, muudatused prioriteetides jne. Paljud üritused lükati edasi 2021. aastasse. 2020. aasta suvi kujunes ootamatult edukaks ja töiseks. Sügiskuude omatulu langes koos nn teise lainega.

Positiivseks saab lugeda efektiivset abi riiklikest toetusmeetmetest ning selle abil majandustegevuse jätkumist, koondamiste vältimist. Pakutavate teenuste kvaliteedis ei tekkinud langust, säilis valmisolek ja võimekus ürituste vastu võtmiseks, ettevalmistuseks ja läbiviimiseks. Toimus uusi algatusi ja üritusi, laiendati ja parendati liikumisharrastuse võimalusi.

Ürituste korraldamise ja koostöö tegevuseesmärgi täitmine 2020. aastal:

- 2020. aasta ürituste kalenderplaan oli aasta alguses paljutõotavalt broneeringutega kaetud. Kahjuks luhtus talviste ürituste korraldamine äärmuslike ilmaolude, külmakraadide ja lume puudumise tõttu. Suusahooaeg kestis vaid napilt kuu. 2020. aasta kevadel alanud koroonaolukord näitab oma mõjusid tänini. 2020. aasta suvel jäid pandeemia tõttu ära maastikuvibu maailmameistrivõistlused, langesid ära kõik välispartneritega planeeritavad üritused, välisturistide arv langes praktiliselt nulli. Hoogustus omaalgatuslik sportlik tegevus keskuse liikumisradadel ja spordipaikades.
- 2020. aastal toimus keskuses 12 kesise rahvusvahelise kaaluga võistlust/üritust. Üleriigilisi võistlusi/üritusi korraldati 23 erinevat sündmust, sh kolmed Eesti meistrivõistlused. Maakondlikke ja kohalikke võistlusi/üritusi kogunes kalendrisse 77.
- 2020. aastal kasutasid keskuse spordirajatisi, treening- ja koolitusvõimalusi vähemalt 49 erineva üleriigilise alaliidu või organisatsiooni esindajad. Treeninglaagreid ja võistlusi korraldasid vähemalt 25 erineva spordi- ja kultuurivaldkonna ala harrastajad lastest seenioriteni.
- Jõulumäe Tervisespordikeskust kasutas 2020. aastal kokku 22 427 registreeritud külastajat (2019. aastal 29 372), kellest 38% olid lapsed ja 62% täiskasvanud (2019. aastal vastavalt 42% ja 58%). Registreeritud kasutajatele lisanduvad omaalgatuslikud kasutajad, mis hinnanguliselt on samas suurusjärgus organiseeritud kasutajate arvuga.
- Vaatamata heitlikule olukorrale oli 2020. aastal läbi viidud tegevuste ja ürituste maht sarnane varasematele aastatele. Koostöös Pärnumaa Spordiliidu ja enamjaolt Pärnumaa spordiklubidega algatas sihtasutus uue ürituse liikumisharrastuse propageerimiseks erinevate vanusegruppide seas – augustis toimus esimene Pärnumaa kogu pere liikumispäev, mille eesmärgiks on pakkuda kõigile tasuta võimalust proovida erinevaid liikumis- ja sportimisvõimalusi värskes õhus professionaalsete treenerite juhendamisel. Esimesel aastal oli programmis 14 erinevat spordiala, kaasa tegi ligikaudu 500 erinevas vanuses osalejat. Üritus on kavas ka 2021. aastal.

Liikumisharrastus-, vabaajaveetmis-, treening-, võistlus ja koolituskeskuse tegutsemiseks tingimuste loomise tegevuseesmärgi täitmine 2020. aastal:

- Renoveeriti ja ehitati valdavalt sihtasutuse enda töötajate poolt mitmed keskuse spordirajatised. Heas korras ning uuendatud keskus ning ajakohased teenused on alus omatulu eelarve täitmisele. 2020. aastal pöörati erilist tähelepanu olemasolevate rajatiste renoveerimisele, korrashoiule, uuendamisele.
- Uuendustest rajati 5 km pikkusele matkarajale erinevatesse paikadesse 14 jõudu treenivat ja osavust arendavat takistust. Rajalt leiab erinevaid tasakaalu-, ronimis-, võimlemis- ja tõstmiselemente.
- Uue alana ehitati välja geopeituse rada, mis järjest laieneb ja areneb.
- Talveks ehitati Jõulumäe punane *disc golf*'i rada ümber talvise korvide paigutusega rajaks. Kollasel

disc golf'i rajal uuendati tiialasid ja tähistust.
- Edukaks osutus sihtasutuse investeeringutoetuse taotlus välispordiväljakute renoveerimiseks Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest. 2020. aastal alustatud projekti raames rajatakse neli saviliivkattega tenniseväljakut, kolm 3x3 tänavakorvpalliväljakut, üks korvpalliväljak ja multisportala võrkpalli jms mängimiseks. Väljakud valmivad 2021. aasta suveks.
- Keskuse eesmärk on olla tunnustatud ja edukas korraldus- ning koostööpartner. Koostööd tehakse paljude spordi- jt organisatsioonidega, elavnenud on koostöö ning kogemuste vahetamine sarnaste keskuste ning teiste eluvaldkondadega (näiteks haridus).

Kokkuvõtvalt võib arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskus 2020. aasta tegevuse tulemuste ning põhikirjalistest eesmärkidest tulenevate tegevuseesmärkide täitmisega jääda igati rahule ja sihtasutuse tegevust hinnata heaks.

COVID-19 pandeemia avaldab väga tõenäoliselt mõju ka Sihtasutuse Jõulumäe Tervisespordikeskuse 2021. aasta majandustulemustele. 2020. aastaga sarnaste piirangute tõttu võib ka 2021. aasta omatulu jääda tavapärasest väiksemaks. Omatulu vähenemisega võin tekkida vajadus teha kärpeid 2021. aasta eelarves ning tegevuseesmärkides. Tegevuseesmärkide saavutamist mõjutab koroonaviiruse jätkuv olukord, riigis kehtestatud spordi- ja muude ürituste korraldamise piirangud, koolide distantsõppele suunamine ning huvitegevuse sulgemine, lisaks toitlustusasutuste sulgemine ning nakatunute arvuga kaasnev üldine aktiivsuse langus. Sihtasutuse arenguperspektiivide kaardistamiseks on koostatud lähiaastate tegevusi kajastav äriplaan ning kavandatud vajalikud investeeringud. Investeeringute eesmärgiks on parandada pikka aega probleemiks olnud keskuse algusaastatel rajatud ja käesolevaks ajaks amortiseerunud spordi-, kultuuri- ja vaba aja veetmise rajatiste seisukorda, majutus- ja toitlustustingimusi, ehitada välja aastaringselt toimiv spordi- ja puhkerajatis, sh sportimise võimalused sisetingimustes, aktiivseks vaba aja veetmiseks ja erinevate spordialade harrastamiseks, laste ja täiskasvanute liikumis- ja sportimisvõimaluste laiendamiseks. Äriplaanis püstitatud eesmärkide täitmiseks eraldab Kultuuriministeerium vahendid vastavalt võimalustele. Lisaks tegeleb sihtasutus aktiivselt erinevate toetusmeetmete ja -võimaluste otsimisega.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.20. Sihtasutus Kultuurileht

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kultuurileht põhikirjaline eesmärk on kultuuriajakirjanduse väljaannete kirjastamine ja levitamine.

Sihtasutuse poolt kirjastatavad väljaanded omavad olulist rolli Eesti kultuuriruumis. Sihtasutus tegevuse jätkamine ning põhikirjalise eesmärgi täitmine on oluline ka järgnevatel aastatel.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, s.t kultuuriajakirjade ja kahe nädalalehe kirjastamist (ajakirjad Looming, Loomingu Raamatukogu, Keel ja Kirjandus, Akadeemia, Teater.Muusika.Kino, Vikerkaar, Värske Rõhk, Kunst.ee, Muusika, Hea Laps, Täheke, ajalehtede Sirp, Uma Leht, Müürileht ja Õpetajate Leht). Projektipõhiselt kirjastatakse lisaks üks kord kuus ilmuva välispoliitika- ja julgeolekuteemalise lehe Diplomaatia. Jätkati Sirbi teaduskülgede ilmumist ning väljaannete tellijatele kord kuus infolehe saatmist, kus tutvustatakse järgneva kuu ajakirjade sisu ja köitvamaid teemasid. Ajakirjade ettetellijate arv tõusis võrreldes eelneva aastaga ja 2020. aasta lõpul oli neid 17 425 (2019. aastal 15 337).

Oma jälje jättis 2020. aastale COVID-19 kriis. Sihtasutus taotles Kultuuriministeeriumilt kriisiabi, mida kasutati eelkõige turunduses, mis andis ka olulise tellijate arvu kasvu, ning töötajatele kaugtööks tehniliste vahendite tagamiseks.

Kõik kirjandusega seotud sihtasutuse üheksa väljaannet osalesid neljandal Koidula kirjandustänava festivalil Kadriorus. Suvel andis sihtasutus koostöös Eesti Kunstiakadeemiaga välja Eesti Kunstiajaloo 4. köite.

2020. aastal tellis sihtasutus koostöös digikultuuri aasta korraldajatega raporti sihtasutuse veebikohalolu ja selle arengu võimaluste kohta. Üks raporti tulem on, et 2021. aastal loodi sihtasutuse struktuuri veebitoimetaja ametikoht. Jätkus väljaannete kirjastamine e-ajakirjadena. Jätkuvalt oli sihtasutus heas koostöös Rahvusraamatukoguga ja kõik sihtasutuse väljaannete aastakäigud on digiteeritud ja muudetud kättesaadavaks Rahvusraamatukogu digitaalarhiivis DIGAR.

2020. aasta esimesel poolel remonditi Kultuuriministeeriumi sihtotstarbelisest remonditoetusest Voorimehe 9, Tallinn hoovipoolse hoone katus koos konstruktsioonidega, mis olid saanud veekahjustusi. 2021. aasta esimesel poolel korraldab sihtasutus Tähekese ning Keele ja Kirjanduse toimetuste kolimise vastavalt Harju 1 ja Kohtu 6, Tallinn hoonetesse, kuna senises asukohas Roosikrantsi 6 lähevad nende ruumid Keeleameti käsutusse.

Eelnevat arvestades võib Sihtasutuse Kultuurileht tegevust 2020. aastal eesmärkide täitmisel hinnata heaks. Sihtasutuse Kultuurileht 2020. aasta majandusaasta aruande tulem oli jätkuvalt positiivne kasumiga 6106 eurot (2019. aastal 7541 eurot).

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.21. Sihtasutus Kunstihoone

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kunstihoone põhikirjalisteks eesmärkideks on kaasaegse kunsti edendamine Eestis ning professionaalse näitusetegevuse ja seda toetavate programmide ja tegevuste läbi viimine.

2017. aasta detsembris riigi ja Eesti Kunstnike Liidu asutatud Sihtasutus Kunstihoone täitab talle põhikirjaga seatud tipptasemel kohalike ja rahvusvaheliste kunstinäituste ja -sündmuste korraldamise eesmärke Eesti vanimas, 1934. a Eesti Kultuurkapitali poolt sihtotstarbeliselt rajatud näitusemajas ja kahes galeriis riigi esindusväljakul Tallinnas.

Riigi kaasamine vähemalt ühe kunstivaldkonna asutuse strateegilisse juhtimisse on oluline riikliku kultuurikorralduse ühtsuse ja loomevaldkondade võrdsete arenguvõimaluste tagamiseks ning kannab ka valdkonna stabiilse arengu tagamise eesmärki. Võttes kaasvastutuse kunsti avalikkusele vahendaval ajaloolise väärtusega esinduspinnal Tallinnas, toob riik valdkonda juurde juhtimispädevust ja strateegilise planeerimise kogemust. Kunstihoone tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Näitusetegevuse osas toodi 2020. aastal välja kokku 16 uut näitust (sama 2019. aastal), mida külastas kokku 38 291 külastajat (2019. aastal 61 537). 2020. aastal kehtinud piirangud, mille tõttu pidi Kunstihoone olema vahepeal täielikult suletud ning osa ajast jälgima rangeid piiranguid, mõjusid drastiliselt külastajate arvule.

Kaasaegse kunsti valdkond on olemuslikult rahvusvaheline, võib isegi öelda, et tegemist on ühe kõige rahvusvahelisema kultuurinähtusega üldse. Nii on seda loomulikult ka Tallinna Kunstihoone programm. Enamikel näitustest on oluline rahvusvaheline aspekt – osalevad väliskunstnikud või on kaasatud väliskuraator. Sihtasutus pakub kvaliteetset ja kaasaegset näituseprogrammi Eesti publikule. Kunstihoone roll on anda siinsele vaatajaskonnale võimalus osaleda rahvusvahelises kunstielus, mistõttu on programmis oluline koht rahvusvahelistel rühmanäitustel. 2020. aastal leidis aset viis rahvusvahelist rühmanäitust (2019. aastal neli), millest kaks toimusid Kunstihoones, kaks Kunstihoone galeriis ja üks väljaspool Eestit. Sihtasutuse Kunstihoone roll on ka Eesti kunstielus siinsete kunstnike, kunstielu ja produktsiooni toetamine. Eriti olulised selle rolli täitmisel on kunstnike isikunäitused. Arvestatav rõhk isikunäitustel on just galeriide programmis. Lisaks sellele püütakse keskmiselt korra aastas tuua välja ka suur Kunstihoones aset leidev isikunäitus.

Haridusprogrammide osas jätkas sihtasutus koostööd Sally Stuudioga ja lisaks võeti sihtasutusse täiskohaga tööle venekeele suunaga haridustöötaja. Haridusprogrammides osales kokku 1227 inimest, mis on 2019. aastaga (1343) samas suurusjärgus. Arvestades, et suure osa aastast olid haridusprogrammid piirangute tõttu keelatud või teostatavad vaid väga väikestes gruppides, võib osalejate numbrit pidada igati heaks. Lisaks jätkusid kunstnikuvestlused, loengud, kontserdid, ringkäigud kuraatoriga ja teised publikuprogrammid.

2020. aastal investeeris sihtasutus põhivarasse veidi üle 100 000 euro, millest suurem osa kulus Kunstihoone akende restaureerimiseks ja vahetamiseks. Sihtasutus teenis 2020. aastal omatulu 45 392 eurot (2019. aastal 40 876 eurot). Omatulu puhul peab arvestama, et enam kui 2/3 pakutavast programmist

on vaatajatele tasuta. Piletitulu ei anna Kunstihoone galerii, Linnagalerii ning välismaal produtseeritud näituseprogramm. Kunstihoone näituste külastatavus on seejuures aga väga hea.

Kokkuvõttes võib öelda, et arvestades 2020. aasta võimalusi ja piiranguid oli Sihtasutuse Kunstihoone tegevus ootuspärane ja sihtasutus on eesmärkide täitmisega hästi hakkama saanud.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.22. Sihtasutus Kuressaare Teater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Kuressaare Teater põhikirjalisteks eesmärkideks on:

- luua ja esitada professionaalseid lavastusi;
- koguda, hoida ja talletada kohapärimust erinevate teatritekstide kujul teatri repertuaaris;
- tutvustada valminud lavastusi teistes teatrilinnades ja maakondades;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja kultuuri populariseerivaid sündmusi lisaks teatrietendustele (näitused, festivalid, koostööprojektid, seminarid, tegutsemist jätkab TeatriKino).

2019. aasta aprillis riigi ja Saaremaa valla asutatud Sihtasutus Kuressaare Teater võttis üle Saaremaa valla munitsipaaletendusasutuse Kuressaare Linnateater funktsioonid piirkondliku etendusasutusena. Riigi sihtasutuse asutamisel osalemise eesmärk täita sihtasutuse avalikku funktsiooni, milleks on Saaremaa elanikele parimate võimaluste pakkumine, et nad saaksid osa kvaliteetsest lavakunstist ning et etendustegevusse oleksid kaasatud kohalik kogukond ja kohapärimus. Samuti teatrivõrgustiku korrastamise lõpuleviimine ja riigi osalusel etendusasutuste toetamine kõikides Eestimaa piirkondades (sh saartel). Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Kuressaare Teater 2020. aasta üks peamise eesmärke oli mängukordade arvu suurendamine. Aasta esimesel kahel kuul keskenduti mitte uue lavastuse proovidele, vaid olemasolevate lavastuste mängimisele (Kuressaare Teatril ei ole tehnilist võimakust paralleelselt teha uuslavastuse proove või mängida repertuaaris olevaid lavastusi eri paigus). Enne eriolukorra kehtestamist jõuti mängida 33 etendust. Suvelavastus oli plaanitud vabaõhulavastusena ja see oli ka ainus võimalus etendustegevuseks, kuivõrd siseruumides mängimisele kehtisid piirangud ja suure arvu külalisnäitlejatega ei oleks olnud kasumlik etendusi siseruumides mängida.

Kokkuvõttes mängiti 2020. aastal 84 etendust, mis on 27 etenduse võrra vähem kui 2019. aastal. Külastajaid oli etendustel 11 031 (2019. aastal 16 035 külastajat). Plaanitud müügitulust (154 000 eurot) teeniti reaalsuses 107 000 eurot. Tänu Töötukassa palgahüvitisele ja Kultuuriministeeriumi kriisiabi toetusele säilisid töötajate palgad ning teater sai tegevust jätkata.

Olulisematest teatrihoone parendustegevustest jõudsid 2020. aasta detsembris lõpule eelneval aastal alustatud torustike rajamise ja veetorustike rekonstrueerimise tööd (veehoidla lammutus, kinnistu koristus, tulekustutusvee trassi rajamine ja kanalisatsioonitrassi rekonstrueerimine). Jätkati ka 2018. aastal alustatud teatrimaja amortiseerunud akende väljavahetamist. Teatrimaja üldine olukord on rahuldav, kuid perspektiivis vajab vahetamist kogu maja ventilatsioonisüsteem ning rekonstrueerimist lavaruum ja publiku garderoob.

Arvestades olukorda ja võimalusi tuli Sihtasutus Kuressaare Teater 2020. aastal eesmärkide täitmisega siiski hästi toime.

Kuigi 2021. aasta on alanud keeruliselt (külalisteatrid tühistasid saalibroneeringud, etendused ei saanud toimuda ja piletimüük seiskus), valmistab Sihtasutus Kuressaare Teater ette suvelavastust ning on alustanud uue arengukava koostamist, mis ühtlasi annab täiendavalt eesmärgid järgevateks aastateks.

Peamised eesmärgid järgnevateks aastateks on: mängukordade kasv hooajas, kõrgharidusega kultuuritöötaja palga kasv ning teatrimaja seisukord ja täiendav ülevaade/audit vajalike remonditööde osas.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.23. Sihtasutus Narva Muuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Narva Muuseum põhikirjalised eesmärgid on:

- Narva linna ja piirkonna ajaloo ning arhitektuuri-, kultuuri- ja looduspärandi tutvustamine ja populariseerimine ning seeläbi Eesti ajaloo tundmise kasvatamine;
- Narva linnuse ja bastionide säilimise ja arendamise tagamine;
- Narva linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

2012. aastal asutatud Sihtasutus Narva Muuseum võttis üle varasemalt Narva linna asutusena tegutsenud Narva Muuseumi funktsioonid kohaliku kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana ning linna poolt üleantud kinnistute haldajana. Riigi osalemine sihtasutuses asutajana on vajalik nimetatud avaliku funktsiooni täitmise tagamiseks, samuti suurendamaks riigi kohalolekut Eesti piirialal, valdavalt mitte-eestikeelses keskkonnas. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Narva Muuseum põhieesmärgid 2020. aastal olid:

- uue püsiekspositsiooni koostamine linnusesse „Piirikindluse avastuskeskuse avamise“ projekti raames;
- Narva kindluse arendamine;
- muuseumi omatulude tõstmine läbi teenuste tugevdamise ning turunduse parandamise, mis aitab kaasa piirkonna konkurentsivõime kasvule.

Uue püsiekspositsiooni osas täideti plaanitust tegevustest 100%. Püsiekspositsioon on külastajatele avatud.

Lõpetati 2016. aastal alustatud ja Euroopa Regionaalarengu Fondist rahastatav Piirikindluse avastuskeskuse projekt. Avastuskeskuse avamine toimus 30.06.2020. Projekti eesmärgiks oli muuta uuenenud kontseptsiooniga avastuskeskuse meetodil tegutsev Narva linnus Läänemere ümbruse linnuste hulgas ainulaadseks külastusobjektiks, kasvatada linnuse külastatavus avamisjärgsel aastal kahekordseks ning anda seeläbi tugev impulss Ida-Eesti kui turismisihtkoha maine kasvule. Projekti tulemusena avati külastajatele ka uus linnust tutvustav püsinäitus. Erivajadustega/liikumispuudega inimestele on tagatud ligipääs vähemalt 50%-le linnuse ruumidele. Projekti lõppfaasis ilmnesid küll kulud, mis ei olnud eelarves planeeritud, kuid mis olid hädavajalikud. Kuna eelarve oli koostatud 2020. aastaks konservatiivselt, leiti eelarvest vahendid täiendavate kulude katmiseks omatulude arvelt.

Lisaks alustati 2020. aasta suvel projektiga „Unikaalse Narva-Ivangorodi piiriülese kindluste ansambli kui ühtse kultuuri- ja turismiobjekti arendamine“ (II etapp), mille peamisteks eesmärkideks on Narva Hermanni linnuse Lääneõue rekonstrueerimine ja välismüüride restaureerimine (Narva), Kristervalli bastioni restaureerimine ja näituse loomine (Narva); püssirohu hoidla restaureerimine ja külastajatele avamine (Ivangorod) ning samuti projekti partnerite vahelise koostöö suurendamine, uute teenusepakkujate leidmine ja projekti käigus omandatud teadmiste levitamine üldsusele ja spetsialistidele (sh konverents). Projekti raames viidi 2020. aastal läbi järgmised tegevused: teostati Narva linnuse Läänehoovi põhiprojekti ekspertiis ning korrigeeriti põhiprojekti vastavalt ekspertiisi märkustele ja tähelepanekutele; alustati arheoloogiliste uuringute läbiviimisega Läänehoovis; viidi läbi linnuse Põhjamüüri restaureerimistööde

ehitushange ning sõlmiti ehitustööde hankeleping. Eeldatavalt lõppeb projekt 2022. aastal.

Teenuste tugevdamise ja turunduse parandamise valdkonnas osales Sihtasutus Narva Muuseum 2020. aasta veebruaris eraldi stendiga Eesti suurimal turismimessil Tourest 2020, et teha turundust projekti „Piirikindluse avastuskeskuse avamine" raames 2020. aasta suvel avatavale uuendatud Narva linnusele ja püsiekspositsioonile. Mai kuus algas uuendatud linnuse turunduseks Tallinnas, Tartus, Pärnus, Haapsalus, Jõhvis ja Narvas välireklaamide kampaania. Seoses koroona leviku tõkestamiseks rakendatud piirangutega, millega kaasnes muuseumide ja näituseasutuste sulgemine, suurenes sotsiaalmeedia roll muuseumi tegevuse kajastamises ja turundustöös. Kehtestatud muuseumi külastuse piirangute tõttu iseloomustaski 2020. aastat suund virtuaalse muuseumi arendamisele ning suurem koostöö Narva Muuseumi sidusrühmadega, ennekõike Ida-Viru turismiklastri partneritega.

Sihtasutuse Narva Muuseumi omatulud sõltuvad turismindussektori üldisest olukorrast. Turism on COVID-19 pandeemia tõttu kõige rohkem kannatanud valdkondade seas, seetõttu ei täitunud muuseumi kavandatud turistide/külastajate prognoosid ja külastajate arv võrreldes 2019. aastaga langes. Uue püsiekspositsiooni avamisega toimus suvekuudel hüppeline külastajate arvu tõus vaatamata keerulisele tervisekriisile. Samas vähenes välisturistide osakaal ning oluliselt vähenes vene külastajate arv, kuna piir suleti vene turistidele alates märtsist 2020 ning ei ole selge, millal see avatakse. 2020. aastal külastas Narva Muuseumi kokku 57 596 inimest, mis on 24% võrra vähem kui 2019. aastal.

2020. aasta oli Sihtasutuse Narva Muuseumi jaoks keeruline finantsilises plaanis, sest tuli tulla toime potentsiaalse järsu omatulude langusega seoses ehitustöödega ja COVID-19 tekkinud eriolukorraga. Tänu kogu muuseumi meeskonna tõsisele tööle see ei realiseerunud – tõsteti külastushindu, teenindati ära kõik külastajad ka kõrghooajal hoolimata personali lisatöötundidest, reklaamiti aktiivselt muuseumi nii ametlikes kanalites kui kasutati isiklikke sidemeid nii sotsiaalmeedias kui ajakirjanduses, oldi uuenduslikud ja aktiivsed, et leida võimalusi pakkuda kliendile head külastuskogemust hoolimata ehitustöödest. Jätkus Kunstigalerii arendamine, mille tõsisemaid tulemusi ehk õnnestub näha 2021. aasta teises pooles. Ka toimus asutuse töötajaskonna professionaalsuse tõstmine ja töötingimuste parendamine. Sihtasutus jätkab arengukavas püstitatud eesmärkide elluviimist.

Kokkuvõtvalt täitis arvestades olukorda ja võimalusi Sihtasutus Narva Muuseum 2020. aastaks seatud eesmärke hästi.

2021. aasta suurim väljakutse saab olema COVID-19 tingitud kriis ning selle majanduslikud tagajärjed. Kriis mõjutab sihtasutust ennekõike omatulude järsu kahanemisega nii eriolukorrast tulenevate piirangute kui eeldusliku turistide hulga üldise vähenemisega.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.24. Sihtasutus Pärnu Muuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Pärnu Muuseum põhikirjaline eesmärk on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada ja vahendada Pärnumaa kultuuripärandit ning tugevdada Pärnumaa kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2015. aastal riigi ja Pärnu linna asutatud Sihtasutus Pärnu Muuseum võttis üle Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Pärnu Muuseumi funktsioonid kultuuripärandi uurija, koguja, säilitaja ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Pärnu Muuseum tegevus oli 2020. aasta jooksul suuresti mõjutatud kogu maailma tabanud koroonaviiruse pandeemiast ja mõneks ajaks tuli ka muuseum külastajatele sulgeda. Sellest tingituna ei olnud võimalik kõiki planeeritud tegevusi läbi viia täies mahus, osad üritused tuli määramata ajaks edasi lükata, viia läbi pooles mahus või tühistada. Eelkõige mõjutas see näituste tegevust. Samas viis muuseum lõpule kõik 2020. aastaks planeeritud arendustegevused. Valmis Punane Torn külastuskeskusena ja samuti Koidula Muuseumi õueala, mis tulevikuperspektiivis annab olulised lisavõimualused muuseumitegevust laiendada.

Muuseumikogu hoidmine ja täiendamine kulges 2020. aastal plaanipäraselt ja kõik kogudega seotud tegevused viidi plaanitud tulemuseni. Inventeeriti 67 326 eset (2019. aastal 70 600) kahes kogus, samuti jätkus foto-, kunsti-, ajaloo ja numismaatikakogu museaalide digiteerimine. Sihtasutuse poolt hallatavat muuseumikogu täiendati 2020. aasta jooksul 3434 museaali võrra (2019. aastal 2782) ja selle suuruseks seisuga 31.12.2020 jäi 191 026 museaali (2019. aasta lõpus 188 505).

Näituste valdkonnas eksponeeriti sihtasutuse näituseruumides neli näitust (2019. aastal kolm). Neile lisandus neli näitust muuseumi fuajees. Muuseumi näitused on sisukad, hästi koostatud ja suunatud erinevatele sihtgruppidele. Sihtasutus andis endast parima, et viia planeeritud tegevused läbi või asendada need mõne muu üritusega, mida oli võimalik vastavalt kehtestatud piirangutele läbi viia.

Arendustegevustest lõpetati 2020. aastal Punase Torni rekonstrueerimistööd ning valmis planeeritud panoraamkino koos sisulise ja tehnilise lahendusega. Torni keldrikorruse jaoks valmis endisaegse vangikongi lavastus, vastuvõtukorrusele muuseumi kogudel põhinev vitriininäitus 15.- 16. sajandist pärit esemetest. Alustati külastuskeskuse teistele korrustele planeeritud ajaloolise Punase torni maketi ning 16. sajandi Uus-Pärnu linna maketi teostamist. Punane Torn avati külastajatele novembris 2020. Lisaks valmisid 2020. aastal Koidula Muuseumi rekonstrueerimistööde ja hooviala tööd. Pärast muusemihoone renoveerimistööde lõppu valmis ka uus ekspositsioon. Külastusala vabaõhulavaga avati juulis 2020.

Kultuuripärandi üldsusele avalike ürituste kaudu vahendamise osas toimus 2020. aastal kuuendat korda üleriigiline Koidula etluskonkurss täiskasvanutele ning tähistati Johann Voldemar Jannseni 201. sünniaastapäeva vabaõhulava piduliku avamisega Koidula Muuseumis.

Haridust ja elukestvat õpet toetava õpikeskkonna loomisel viidi läbi üritusi, väljasõite, õpi- ja töötubasid ning riiklikku õppekavaga seotud pedagoogilisi programme ja muuseumitunde.

Kokkuvõttes on Sihtasutus Pärnu Muuseum püsinud oma põhikirjaliste ja arengukavaliste strateegiliste eesmärkide täitmisel planeeritud ajagraafikus ja on jätkusuutlik oma tegevuses. Viimaste aastate arendustöö tulemused avalduvad täies mahus lähiaastatel. Arvestades olukorda ja võimalusi võib sihtasutuse tegevust põhikirjalise eesmärki täitmisel hinnata heaks.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.25. Sihtasutus Rakvere Teatrimaja

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Rakvere Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- luua kunstiliselt väärtuslikke professionaalseid lavastusi;
- arendada loomingulist meeskonda läbi novaatorliku teatrikeele kasutamise, rakendades selleks lavastusmeeskondi nii Eestist kui välismaalt;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele;
- tekitada dialoog publikuga läbi sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise lavastustes;
- jätkata professionaalse teatrikunsti viimist maakondadesse, tehes selleks spetsiaalselt ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi lisaks etendustele: kino, festivalid, koolitused, rahvusvahelised koostööprojektid, näitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- luua rahvakultuuri ja seltsielu viljelemiseks ja arendamiseks vajalikud (materiaalsed ja organisatsioonilised) võimalused;
- renoveerida sihtasutusele kuuluv kinnisvara ja tagada edaspidi selle korrashoid.

Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutus Rakvere Teatrimaja tegevuse jätkamine Lääne-Virumaa ja mitmete ümbritsevate maakondade ainsa professionaalse, väljasõidu-etendusi andva teatrina ja rahvakultuurile tingimuste loojana (ka Rakvere linna tasandil) vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse tegevust 2020. aastal põhikirjaliste eesmärkide täitmisel iseloomustab järgnev:

Luua kunstiliselt väärtuslikke professionaalseid lavastusi – algselt aastaks planeeritud üheksast uuslavastusest esietendus seitse (2019. aastal üheksa). COVID-19 kriisi tõttu jäi üks planeeritud esietendus ära ning üks lükkus edasi.

Arendada loomingulist meeskonda läbi novaatorliku teatrikeele – 2020. aasta ei võimaldanud kõikidest plaanidest kinni pidada, aga samas andis võimaluse pikendada prooviperioode ajal, kui publik saali ei pääsenud, samuti juurutada uudseid proovivorme (Zoomis) ja teha stuudiotööd.

Omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele – 2020. aasta tõi repertuaari ühe lastelavastuse ja kaks noortele täiskasvanuile on suunatud lavastust. Samuti leidus repertuaaris sobivaid lavastusi vanemale publikule ja täiskasvantutele. Loominguline juht ja loomenõukogu on teadvustanud vajadust võtta repertuaari põhikoolile suunatud lavastus, kuid paraku sobivat materjali 2020. aastal ei leitud. Kuna suurem osa plaanitust jõudis siiski publiku ette, siis saab lugeda selle eesmärgi täidetuks.

Tekitada dialoog publikuga läbi sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise lavastustes – 2020. aastal etendus teatri 259 etendust ja teatril oli 38 146 külastajat (2019. aastal 352 etendust ja 59 902 külastajat). Algselt planeeritud külastajate numbrini (63 000) jõudmist takistas teatri sulgemine eriolukorra ajal. Samas ka ajal, mil teater oli avatud, kommunikeeris riik endiselt, et pigem tuleks rahvarohkeid kohti

vältida. Kõige tundlikumalt reageerisid sellele üleskutsele koolid, mistõttu lükkas jõululavastuse vaatamise detsembrist edasi peaaegu 3000 last. Arvestades olusid on saavutatud publikunumber siiski positiivne tulemus.

Jätkata professionaalse teatrikunsti viimist maakondadesse, tehes selleks spetsiaalselt ringreisitingimustele vastavaid lavastus – 2020. aastal antud 259-st etendusest olid 120 ehk 46% etendustest antud väljasõitudes (2019. aastal 141 ehk 40%). Neist omakorda 61 andis teater maakultuurimajades, olles sellega taas kõige aktiivsem programmi „Teater maal" kasutanud teater.

Korraldada teatrikunsti ja kultuuri laiemalt populariseerivaid üritusi – piirangutest tulenevalt jõuti 2020. aastal korraldada planeeritud 20-st muust üritusest 15. Aasta alguses õnnestus enne eriolukorra kehtestamist tähistada ka Rakvere Teatri 80. sünnipäeva. Festival Baltoscandal toimus plaanitud ajal 01.-04.07.2020 Rakveres, kuid seoses ülemaailmse koroonapandeemiaga planeeriti tegevused mitmes osas. Olude sunnil olid festivalil esindatud peamiselt Eesti esinejate lavastused. Kuna Eestisse ei saanud kutsuda välismaiseid esinejaid, otsustati anda Eesti truppidele võimalus teha valmis ja esietendada neid lavastusi, mis kevadel eriolukorra tõttu ära jäid. Kokku oli festivali ajal üheksa esietendust. Festivalikavas oli 11 lavastust, installatsioon ja kolm filmi. Neljal päeval anti kokku 27 etendust (sh kuus filmiseanssi). Festivalil osales 85 kunstnikku ja esinejat. Kuna seekord tohtis saali publikuga täita vaid 50% ulatuses, pidi muutma tavapäraseid mustreid. Publikut oli kokku ligi 2300 inimest.

Kinokunstist osasaamise võimaldamine Rakveres – teatrikino külastas 2020. aastal ligi 34 500 külastajat (2019. aastal 68 727), linastus 148 filmi 806 seansil (2019. aastal vastavalt 196 ja 1154). 2020. aasta oli koroonapandeemia tõttu katsumusterohke ka Rakvere Teatrikinole. Suured filmistuudiod on olnud kinni, paljud filmide esilinastused läksid otse voogedastusplatvormidele, mistõttu kinodes valitses repertuaaripõud ja ka linastunud filmide arv oli tavapärasest väiksem. Aasta jooksul oli mitmeid eraseansse lasteaia-, kooli- ja pensionäride gruppidele. Neljandat aastat järjest toimus oktoobris teatrikinos LGBTI+ filmifestival Festheart. Koostöös Lääne-Viru Omavalitsuste Liiduga toodi ekraanile neli Euroopa väärtfilmi, mis olid publikule tasuta.

Luua rahvakultuuri ja seltsielu viljelemiseks vajalikud tingimused – antud tegevuseesmärk on seotud KIT-i klubi hoonega, kuid hetkel on hoone võimalikud tulevikuideed külmutatud. Seltsimaja renoveerimine sõltub eelkõige sihtasutuse teise asutuaja, Rakvere linna poliitilistest otsustest.

Renoveerida sihtasutusele kuuluv kinnisvara ja tagada edaspidi selle korrashoid – 2020. aastal teostati väikese maja ventilatsioonisüteemi, uste ja akende ümberehituse esimene etapp. Kasutamata vahendid ja tegemata tööd nihkusid teise etappi, 2021. aastasse.

Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi täitis Sihtasutus Rakvere Teatrimaja 2020. aastal oma põhikirjalisi- ja tegevuseesmärke hästi. Eesmärkide täitmist algselt planeeritud mahus piirasid eraolukord ja riiklikult kehtestatud piirangud kultuuriasutuste tegevusele. Kuivõrd 2020. aasta on kujunes kriisiga kohanemise ja toimetuleku, mitte eesmärgipärase arenemise aastaks, siis järgnevatel aastatel pühendutakse võimalusel juba 2019. aastal paika pandud töökorralduslikele eesmärkidele, millele lisandub COVID-19 tõttu eemale jäänud publiku tagasi võitmine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.26. Sihtasutus Saaremaa Muuseum

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Saaremaa Muuseum põhikirjaliseks eesmärgiks on oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada Saare maakonna kultuuripärandit hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel ning tugevdada Saare maakonna kultuuri-, haridus- ja turismialast konkurentsivõimet.

2017. aastal riigi ja Kuressaare linna (tänaseks Saaremaa vald) asutatud Sihtasutus Saaremaa Muuseum võttis üle seni Kultuuriministeeriumi poolt hallatava riigiasutuse Saaremaa Muuseum funktsioonid Saare maakonnaga seotud kultuuripärandi uurijana, kogujana, säilitajana ja vahendajana. Muuseumi tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutus Saaremaa Muuseum tegutseb eesmärkide täitmisel vastavalt kinnitatud arengukavale (2019-2023). Arengukavas on sihtasutuse tegevused seotud kolme põhieesmärgiga – muuseum kui Saaremaa keskne mäluasutus, muuseum kui meeldejääva elamuse pakkuja ning muuseum kui hea peremees ja organisatsioon. Alljärgnevalt on ära toodud olulisem osa tegevuskava täitmisest 2020. aastal nende eesmärkide kaupa:

Eesmärgi „muuseum on ja jääb Saaremaa keskseks mäluasutuseks“ täitmiseks:

- korraldati ajalookonverents „Rahu ja rahutus“. 100 aastat Tartu rahu sõlmimisest“, mis tõi kohale ca 80 kuulajat;
- osaleti Eesti Rahva Muueumi juhitavas esemepärandi digiteerimisprojektis, mille käigus digiteeriti ligi 600 tekstiileset;
- anti välja Endel Püüa uurimus „Saarlased nõukogude sõjaväebaasidel jalus 1939-1941“ (Saaremaa Muuseumi Toimetised nr 11) ja Olavi Pesti artiklikogumik „Kogutud seosed. Artikleid Saaremaast ja muust ilmast aastaist 1978-2018“ (Saaremaa Muuseumi Toimetised nr 12);
- digiteeriti Saaremaa Muuseumi väljaanded;
- kogusid täiendati 1588 museaali võrra (peamiselt arheoloogilised leiud). Kogumistöö toimus vastavalt tegevuskavale ja kogumispõhimõtetele;
- digiteeriti ja kirjeldati museaale, mille tulemusel 82% museaalidest on MuIS-is kirjeldatud, 38% digiteeritud;
- valmis vanalinna hoonete andmebaas.

Eesmärgi „muuseum pakub meeldejäävaid elamusi igas vanuses külastajale“ raames:

- avati 8 näitust (2019. aastal võrdluseks 16 näitust);
- osaleti Tallinna Kirjandusfestivalil (Johannes Aaviku pärandi tutvustamine), võeti osa Avatud Talude Päevast (Mihkli Talumuuseum);
- Mihkli Talumuuseumis toimus Kuressaare Teatri suvelavastus;
- toimus muuseumiöö, korraldati perepäevi, jõuluüritusi, laagreid, töötubasid, haridusprogramme, kuid mitmed traditsioonilised (Kuressaare Lossipäevad, Mihkli Talumuuseumi simman jpt) ja kavandatud üritused jäid COVID-19 viiruse tõttu ära;
- osaleti muuseumide festivalil „Avatud Mänguväljad“;
- müügi- ja arendustöö valdkonnas toimusid 2020. aastal Kuressaare piiskopilinnuses mängufilmi „Melchior“ võtted, samuti Heineken reklaamfilmi võtted. Koostati „Eesti linnuste teejuht“ sarja I

populaarteaduslik raamat „Kuressaare linnus-kindluse 700 aastat“, mis ilmub 2021. aastal. Muuseumi atraktiivsuse tõstmiseks viidi sisse regulaarselt toimuvad giidituurid ja osaleti linnusmuuseumide ühisturundusprojektis Linnus+. Riigikogu Kultuurikomisjonile esitati ettepanek nimetada Saaremaa muuseum riiklikult tähtsaks kultuuriehitiseks ning taotlus jõudis 11 hulka.

Eesmärgi „muuseum on eeskujulik peremees ja edukas organisatsioon“ täitmiseks toimusid järgmised muuseumi arendustegevused ning remont- ja restaureerimistööd:

- seoses püsiekspositsiooniga koostati lähteülesanne Kuressaare linnuse remont-restaureerimise põhiprojekti hanke väljakuulutamiseks ning korraldati hange;
- lõppes projekt „Kuressaare kindluse kui turismiobjekti arendamine II“. 2020. aastal valmis makett lossihoovi;
- parendati ja remonditi põhivara – korrastati Mihkli Talumuuseumi elumaja vundamenti ning ruume, seati sisse piletikassa ja pood;
- remonditi keskkütte süsteemi peamuuseumi loodusosakonnas.

Kokkuvõttes, vaatamata keerulisele ja ebastabiilsele aastale, mida COVID-19 viiruse levik kaasa tõi, said Sihtasutusel Saaremaa Muuseum 2020. aastaks püstitatud eesmärgid hästi täidetud (välja arvatud suurüritused, mis tuli ära jätta). Eriolukorra tõttu langes ka omatulu, mis oli võrreldes 2019. aastaga 42% väiksem, sest muuseum oli eriolukorra ajal suletud ning ka välisturistide osakaal langes poole võrra (50%-lt 24-%le).

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.27. Sihtasutus Sakala Teatrimaja

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Sakala Teatrimaja põhikirjalised eesmärgid on:

- sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning valminud hoonekompleksi haldamine;
- Eesti teatrikunsti edendamine ning võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajatele;
- sihtasutuse sissetulekute ja kapitali kasutamine, maksmine või annetamine sihtasutuse halduskulude ning teatrihoones näidatavate lavastustega seotud kulutuste katteks;
- stipendiumite andmine näitlejatele, teatri loomingulisele personalile ja dramaturgidele saavutuste eest teatrikunsti vallas.

Sihtasutus peamine põhikirjaline eesmärk on sihtasutuse valduses ja kasutuses olevate hoonete remont ja rekonstrueerimine ning haldamine. Sihtasutuse hoone paikneb Tallinnas Sakala tn 3 kinnistul, mille omanikuks on Eesti Vabariik ja riigivara valitsejaks Kultuuriministeerium. Sihtasutuse kasuks on seatud 2000. aastal tasuta hoonestusõigus tähtajaga 36 aastat.

2020. aasta alguses tegi Kultuuriministeeriumi sihtasutuse teistele asutajatele (Tallinna linnale ja AS-ile SEB Pank) ettepaneku sihtasutuse nime ja põhikirja muutmiseks. Muudatuste vajaduse tingis asjaolu, et pärast Sihtasutuse Teater NO99 tegevuse lõpetamist Sakala 3 hoones on muutunud varasema nimega Sihtasutuse Vanalinna Teatrimaja roll ja tegevus. Endisest hoone haldamisega tegelenud sihtasutusest on saanud hoone tegevust sisuliselt juhtiv sihtasutus. Oma vastustes tegid Tallinna linn ja AS SEB Pank esialgu alternatiivse ettepaneku analüüsida ka sihtasutuse lõpetamist. Kultuuriministeerium leiab aga, et sihtasutuse tegevust saab arendada ja kaasajastada ka praeguses vormis. Asutajad otsustasid, et liigutakse edasi sihtasutuse nime ja põhikirja muutmisega.

Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks, sh hoone heaperemeheliku kasutamise tagamiseks, ning hoonestusõiguse lepingust tulenevate hoone omanikupoolsete kohustuste täitmiseks ja kinnisvara hooldamiseks.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse omandis olev hoone renoveeriti 2000. aastal ning renoveerimiseks võetud laenu viimane tagasimakse tehti 2010. aastal. Alates sellest tegeleb sihtasutus edasi hoone omanikupoolsete tegevustega (kinnisvara hooldamine, maamaks, kindlustus jne), millega sihtasutus on rahuldavalt toime tulnud.

Sihtasutus Sakala Teatrimaja jätkas 2020. aastal hoone hooldamise ja remontimisega, et hoone ruume saaks rendile anda etenduskunstidega tegelevatele kollektiividele. Restorani osas tegutseb püsirentnik, samuti jätkuvad rendilepingud sideettevõtjaga, kes rendib ruume oma sidesõlme majutamiseks.

Seoses COVID-19 pandeemiaga ja eriolukorraga 2020. aasta kevadel vähenes rendituludega teenitav omatulu. Kuna 2019. aastal oli sihtasutus erandkorras seotud ka etenduse välja toomisega, siis oli ka 2019. aasta omatulu suurem kui sellele järgneval 2020. aastal.

2021. aastal jätkab sihtasutus majandustegevusega, milles kulude katmiseks piisavad vahendid tulevad lisaks riigitoetusele ka rendituludega teenitavast kasumist. Plaanis parandada maja invavõimekust, kuna

hoonesse sissepääs ja pääs saalide korrustele ning prooviruumidesse on liikumispiiranguga inimestele maja arhitektuurist tingitult raskendatud. Lähiaastatel on plaanis korrastada maja ka väljastpoolt. Kuna hoone fassaad on Kentmanni tänava poolt lagunenud, vajab see kapitaalremonti. Aastate jooksul on aknakarniisid ja katusekarniisid ilmastiku mõjul lagunema hakanud ja tükkhaaval ka fassaadilt lahti tulnud. Ülejäänud fassaad on paremas seisus, kuid vajab samuti tähelepanu.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.28. Sihtasutus Tartu Jaani Kirik

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus on asutatud Tartu Jaani kiriku taastamise, selle hilisema kasutamise ja säilitamise projektide rahastamiseks.

Jaani kirik on üks Tartu olulisemaid pühakodasid, kultuuriobjekte ja kodukonnakeskusi. Sihtasutuse peamise põhikirjalise eesmärgi osas lõppes kiriku taastamine kapitaalehituslikus mõttes 2005. aastal. Hiljem on tehtud väiksemaid ehituslikke täiendusi ning teostatud garantii- ja remonditöid. Kiriku taastamine on pooleli peaoreli ehitamise osas. Sihtasutuse tegevuse jätkamine on vajalik vähemalt seni, kuni Jaani kirik on täielikult taastatud, st soetatud on peaorel ning restaureeritud valdav osa terrakotaskulptuuridest.

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on seatud põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta oli seoses ülemaailmse COVID-19 kriisiga raske ja problemaatiline. Siiski suutis sihtasutus vaatamata kriisile tagada piirangute raames avatuse nii külastajatele kui kontsertide korraldajatele.

Näiteks oli Tartu Jaani kirik 2020. aastal külastusteks avatud teisipäevast laupäevani 5 tundi päevas tavapärase 8 tunni asemel ning seoses eelarvedefitsiidiga suvel lahtiolekuaegu ei pikendatud. Pühapäeviti on kirik avatud jumalateenistuseks. Kirik on üksikkülastusteks avatud tasuta, gruppidele tasu eest. Turismigruppe 2020. aastal kirikut ei väisanud ja seega jäi oluline tulu saamata. Lisaks on tasuline teenus vaateplatvormi külastamine ning see võimaldas siiski väikse sissetuleku turistidelt.

Üks olulisemaid sihtasutuse sissetulekuallikaid on kiriku kolmandate isikute kasutusse andmine kultuurisündmuste korraldamiseks. Kontsertide ja muude kultuurisündmuste läbiviimise optimaalne tase on ca 100 õhtust kultuurisündmust aastas, mis täiendavad kiriku vaimulikku teenimist. Lisanduvad mitmesugused näitused. Viimaste osas näeb sihtasutus arenguvõimalust, mis peaks esmajoones suurendama kiriku külastatavust ning seeläbi ka tulusid.

2020. aastal jäi seose pandeemiaga ära mitmeid kontserdisarju ja kontserte. Külastatavus vähenes oluliselt. Kui 2019. aastal külastas kirikut 40 500 külastajat ja kontserte 14 000 külastajat, siis 2020. aastal olid vastavad arvud 8140 ja 5274.

Jätkus vahendite kogumine pikaajalisele arendusprojektile, mis näeb ette Eesti esimese barokkoreli ehitamist Tartu Jaani kirikusse. Täna kirikul peaorel puudub. Kasutusel on 2005. aastal välisabi korras saadud väike kooriorel. Uue oreli ehitamiseks on laekunud annetusi eraisikutelt ja ettevõtetelt ning toetus Eesti Kultuurkapitalilt.

Ehitustegevust 2020. aastal kirikus ei toimunud. Riigieelarve toel toimub Jaani kiriku terrakotaskulptuuride restaureerimine. 2020 aastal suurenes terrakota skulptuuride väljapanek 19 skulptuuri võrra. Kahjuks jäi sündmus suurema tähelepanuta, kuid kajastuse leidis ajakirjanduses.

Tartu linn toetab Jaani kiriku toimimist avatud kultuuriobjektina. 2020. aastal toetas Jaani kiriku toimimist ka Kultuuriministeerium ning lisatoetuse eraldas reservfondist Tartu linn. Sihtasutuse Tartu Jaani Kirik ja EELK Tartu Ülikooli-Jaani koguduse vahel on lepitud kokku tegevuste jagunemine. Üldpõhimõtteks on, et

koguduse kompetentsi kuulub vaimulik tegevus, teenistused ja talitused ning kõik ülejäänud küsimused, sh kiriku haldamine, turismimajandus, kiriku üürile andmine kontserdikorraldajatele, suveniiride müük ja annetuskastide haldamine, on sihtasutuse pädevuses. Sihtasutuse olulisemad majandustegevused on meenekaubandus, kiriku üürile andmine kultuurisündmuste korraldamiseks ning turismiteenused, sh vaateplatvorm. Eelarve tulud ja kulud on läbi aastate olnud jooksvas tasakaalus. 2020. aastal kriisist tingituna kahanes oluliselt tulude osakaal ning seetõttu tuli teha ka kärped kulude poole pealt.

Arvestades võimalusi on Sihtasutus Tartu Jaani Kirik oma põhikirjaliste- ja tegevuseesmärkide saavutamisega 2020. aastal hästi toime tulnud.

Peamiseks sisuliseks eesmärgiks on seoses jätkuva COVID-19 kriisiga tagada 2021 ja järgnevatel aastatel Tartu Jaani Kiriku kui turismiobjekti ja kontsertpaigana tegutsemise jätkusuutlikkus. Kuna kiriku küttesüsteem ei tööta vajaduspõhiselt, siis ehituslikus vaates on 2021. aasta prioriteediks küttesüsteemi remont, mis on vajalik kiriku kui kultuuriväärtuse säilimiseks ja kirikus olevate kultuuriväärtuste ning pillide (orel ja klaver) säilitamiseks. Soovitakse tõhustada ka koostööd Tartu Ülikooli ning teiste kõrgkoolidega loengusarjade läbiviimiseks kirikuruumis.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.29. Sihtasutus Teater Vanemuine

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Teater Vanemuine põhikirjaline eesmärk on Eesti rahvuskultuuri rikastamine, eesti kultuurimõtte edendamine ja eesti keele hoidmine luues ning esitades kunstiväärtuslikke sõna-, muusika- ja tantsulavastusi ning korraldades muid etenduskunstisündmusi.

2012. aastal asutatud Sihtasutus Teater Vanemuine võttis üle seni Kultuuriministeeriumi hallatava riigiasutuse Teater „Vanemuine" funktsioonid teatrikultuuri edendaja ja kandjana ning riigi poolt üle antud hoonete kompleksi haldajana eesmärgiga jätkuvalt kanda professionaalse kolmežanrilise (draama, muusika ja tants) teatri, laia ja mitmekesise repertuaarivalikuga suurima kultuurikeskuse rolli Lõuna-Eestis. Teatri tegutsemine sihtasutuse vormis seatud põhikirjalise eesmärgi täitmiseks on sobilik ning rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sarnaselt muu maailmaga kujunes 2020. aasta Sihtasutusele Teater Vanemuine keeruliseks ja pidevate muutuste ning ringiplaneerimiste tähe all. Märtsis alanud koroonakriis tähendas, et mai lõpuni oli teater publikule suletud. Teater alustas etendustega taas juuli alguses.

Teater Vanemuine, Eesti vanim teater, annab jätkuvalt traditsiooniliselt etendusi kolmes eri žanris. Teatri repertuaaris on draama-, muusika- ja tantsulavastused ning kontserdid ja eriüritused. Teatrit külastas 2020. aastal kokku 96 004 inimest (2019. aastal 185 936), sealhulgas 7330 noortetöö üritustel (2019. aastal 10 805). 2020. aastal anti kokku 371 etendust ja kontserti (2019. aastal 531), sh 17 ringreisil, ning 212 noortetöö üritust. 2020. aastal jäi ära kokku 166 etendust ja kontserti. Publikuarvule kehtestatud piiranguid rakendas teater nii etenduste kui kontsertide puhul: suveperioodil 50% täituvus ja 400 külastaja piirang alates novembri lõpust.

Seoses COVID-10 olukorraga muutus repertuaar märkimisväärselt. Edasi lükkusid mitmed esietendused, Esietenduseni jõudis 11 uuslavastust, nende seas seitse sõnalavastust, kaks balletti, üks operetiõhtu ning muusikal. Anti ka neli kirjeldustõlke ja subtiitritega etendust, mida külastas 164 vaegkuuljat ja -nägijat koos saatjatega. Ligipääsetavate etenduste korraldamine koostöös Kirjeldustõlge OÜ-ga pälvis tunnustust Tartu aasta tegu 2020 konkursil. Ligipääsetavate etenduste toimumist toetab Tartu Linnavalitsus.

Majandustegevuse osas teenis sihtasutus 2020. aastal omatulu ilma käibemaksuta 1,68 miljonit eurot (2019. aastal 2,86 miljonit eurot). Kui tavapäraselt on olnud teatri omatulu eelarvemahust ca 30%, siis 2020. aastal oli see 16%. Suurematest investeeringutest renoveeriti 2020. aastal teatri peahoone elektrikilp, mida rahastas Kultuuriministeerium.

Vaatamata sellele, et 2020. aasta eesmärkide täitmist mõjutas tugevalt COVID-19 levik, etendustegevuse peatamine eriolukorras ja piiratud publiku arv toimunud etendustel, oli teatri repertuaar mitmekülgne ja kõrge kunstilise tasemega. Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi täitis Sihtasutus Teater Vanemuine 2020. aastal seatud eesmärke hästi.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.30. Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus põhikirjalised eesmärgid on:

- rahvusvahelistele nõuetele vastavate komplektsete spordikeskuste (sh olümpiaettevalmistus- ja koolituskeskuste) väljaarendamine, haldamine ja vastavate teenuste pakkumine;
- suve- ja talispordialade ning laskespordi treeninguteks, spordilaagriteks ning riigisiseste ja rahvusvaheliste võistluste korraldamiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- konverentside ja seminaride korraldamiseks ja koolituseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine;
- puhkamiseks ja vaba aja veetmiseks tingimuste loomine ja vastavate teenuste pakkumine.

Sihtasutus Tehvandi Spordikeskus tegevuse jätkamine vajalik, kuna keskus on arenev ja omab nii rahvusvahelist kui riiklikku tuntust. Sihtasutus haldab kolme Lõuna-Eesti spordikeskust: Tehvandi Spordikeskus (tippspordi treening- ja võistluskeskus), Kääriku Spordikeskus (treening- ja spordilaagrikeskus, sihtasutus haldab alates 2012. aastast) ning Tartumaa Tervisespordikeskus (laskespordi- ja harrastusspordikeskus, sihtasutuse struktuuriüksus alates 2014. aastast).

Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud pikaajaliste põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik. Riigi osalus sihtasutuse asutajana on oluline tagamaks teostatud ja teostatavate spordi-investeeringute sihipärane kasutus ka tulevikus.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aastal jätkas sihtasutus oma põhitegevust, s.t pakuti spordirajatiste, konverentsi- ja võistluskeskuse, majutus- ja toitlustusteenust vastavalt COVID-19 pandeemiale kohastele võimalustele. Võrreldes 2019. aastaga suurenes riigieelarvelise toetuse osakaal tegevustoetusteks 24%. Riigilt saadi lisatoetust COVID-19 pandeemiaga seotud piirangutega toimetulekuks, lisaks taotles sihtasutus Töötukassalt palgatoetust. Tänu kriisiabi toetusele tagas sihtasutus tavapärase tegevuse oma kolmes spordikeskuses ning suutis tagada ka olukorras, kus sisetingimustes treeningute ja võistluste läbiviimine oli piiratud, välirajatiste kasutuse, valgustatuse ning korrashoiu. Sihtasutus täiendas tänu kriisiabile turundustegevusi ning teavitustegevust uutele sihtgruppidele (peresport, liikumisvõimalused rajatiste kasutamiseks). Tulenevalt asjaolust, et spordivõistluste läbiviimine oli piiratud, tagas kriisiabi saamata jäänud tulude asendamise.

Sihtasutuste majandustegevuse käive langes võrreldes 2019. aastaga 27%, võrreldes esialgselt planeeritud 2020. aasta eelarvega langes majandustegevuse käive 30%. Seetõttu kärpis sihtasutus oluliselt ka planeeritud tegevuskulusid (välja arvatud tööjõukulud). Aasta lõpetas sihtasutus positiivse tulemiaruandega, mis tuleneb investeeringutest majandusaastal. Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse bilansimahust moodustab 95% põhivarade maksumus, millest tulenevalt mõjutavad tehingud põhivaradega oluliselt bilansimahu muutusi ja tulemit.

Eesmärkide täitmiseks on sihtasutusel koostatud tegevuskava. Olulisemad 2020. aasta tegevuseesmärgid ning nende saavutamise tulemused olid järgmised:

- Oluliseks tegevuseesmärgiks on tagada võimalused erinevates keskustes võistluste läbiviimiseks ning koostöö erinevate spordiorganisatsioonidega võistluste korraldamisel. 2020. aastal korraldati

sihtasutuste keskustes üle 40 erineva mastaabiga võistluse. Seoses COVID-19 pandeemiaga ning aasta alguse lumepuudusega ei olnud võimalik kõikide planeeritud võistluste läbiviimist tagada ja kahjuks tühistati suur osa erinevatest võistlustest kõigis kolmes sihtasutuse keskuses.

- Teine grupp olulisemaid tegevuseesmärke on seotud suuremate investeeringute teostamisega (spordikeskuste tööks vajalike tehniliste vahendite ja masinate soetamine ning finantseerimine, valgustuse rekonstrueerimise projekti lõpule viimine, lumetootmise konteineri soetamine, Kääriku spordikeskuse väljaehitamine, Tartumaa Tervisespordikeskuse eelprojektide koostamine). Suurematest investeeringutest soetati 2020. aastal Tehvandi Spordikeskuses kunstlumetootmiseks lumetootmise konteiner ja valmistati ette asukoht konteineri paigalduseks. Lisaks alustati lumetootmiseväljaku ettevalmistusega K-90 hüppemäe alla, teostati platsi pinnasetööd. Teostati Tehvandi suusaradade valgustuse rekonstrueerimine ja vahetati vanad valgusallikad uute LED valgustite vastu. Samuti teostati taastuvinvesteeringuid hotelli välifassaadi ja puhkemaja remonti. Kääriku Spordikeskuses toimus 2020. aastal peamiselt ehitustegevus IV ja V etapi elluviimiseks (kuulutati välja ehitushange ja alustati töödega). Tartumaa Tervisespordikeskuses kuulutati 2020. aastal välja arhitektuurikonkurss keskuse väljaehitamiseks.

Eelnevat arvestades võib Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskus tegevust põhikirjaliste- ja tegevuseesmärkide täitmisel hinnata väga heaks vaatamata mõningatele ajalistele takistustele, mis leidsid aset investeeringute elluviimisel seoses COVID-19 pandeemiaga. Tegevused on ellu viidud vastavalt arengukavale ning seatud eesmärkidele. Arvestades nii ilmastikust kui ka pandeemiast tulenevaid takistusi, on tagatud 2020. aastal langetatud otsustest tulenevalt sihtasutuse ja keskuste jätkusuutlik tegevus.

Lähiaastate perspektiivis on investeeringute poolelt planeeritud sihtasutuse põhikirjast tulenevate teenuste pakkumiseks vajalike investeeringute elluviimine. Sihtasutuse Tehvandi Spordikeskuse konkurentsivõime säilitamiseks võistluskeskusena on vajalik pidevalt viia sisse investeeringuid, et vastata rahvusvaheliste alaliitude nõuetele ning tippspordi laagrikeskusena arendada välja taastustegevuste ja jõusaali võimalusi ning laiendada talispordi distsipliinide mitmekülgsust. Kääriku Spordikeskuse põhiliste ehitustegevuste lõppemisel 2022. aastal pöördub põhirõhk Tartumaa Tervisespordikeskuse kui rahvusvahelise laskespordikeskuse ning modernse multispordikeskuse väljaehitamisele. Kääriku Spordikeskuse puhul pööratakse tähelepanu peamiselt olemasolevate teenuste pakkumise parendamisele ning energiasäästlikkusele ning võimalikule laiendatud koostööle erasektoriga investeeringute elluviimisel.

Põhisuunad järgnevatel aastatel on turundustegevuse tõhustamine ning uutele turgudele (lähiriigid) laienemine kliendibaasi suurendamiseks. Lisaks on oluline erasektori toetajate leidmine keskuste erinevate objektide või tegevuste tugevdamiseks. Uuteks võimalikeks suundadeks on teaduspõhise tegevuste viljelemine keskustes, mis eeldab tihedamat koostööd teadus-arendusasutustega ning spordi-innovatsioonist huvitatud erasektoriga, olles keskused kus „treenitakse targalt“ ning mis oleks spordi-innovatsiooni kodudeks erinevates valdkondades.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.31. Sihtasutus Ugala Teater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutus Ugala Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiväärtuslike professionaalsete lavastuste loomine ja esitamine;
- eesti rahvuskultuuri rikastamine ja eesti kultuurimõtte ning eesti keele hoidmine ja edendamine;
- teatri loomingulise kollektiivi liikmetele võimetekohase ja nende andeid arendava töö pakkumine;
- erinevatele sihtgruppidele suunatud mitmekesise ning vaatajaid vaimselt rikastava repertuaarivaliku koostamine;
- valminud lavastuste tutvustamine teatrihuvilistele üle kogu Eesti;
- teatrikunsti ja kultuuri populariseerivate ürituste (festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms) korraldamine;
- sihtasutuse lavastuste tutvustamine väljaspool Eesti Vabariiki ja võimaluste loomine maailma teatrikunsti tutvustamiseks eesti vaatajale;
- sihtasutusele kuuluva kinnisvara renoveerimine ja selle korrashoiu tagamine.

Rahvuskultuurist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutus Ugala Teater tegevuse jätkamine regiooni kultuurielu elavdajana elukeskkonna kvaliteeti tõstmise eesmärgil vajalik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aastale läks teater vastu eesmärgiga lõpetada väärikalt 2019. aasta sügisel alanud 100. hooaeg ning alustada uut 101. hooaega. Lisaks etendustegevusele oli kavandatud mitmed eriilmelised juubelisündmused. Põhitegevuse valdkonnas oli seatud eesmärgiks üheksa uuslavastuse väljatoomine, neist kaks laste- ja kaks noortelavastust ning suvelavastus Koidu Seltsimajas. Kokku mängukavasse planeeritud 300 etenduse külastajate arvuks oli kavandatud 86 000 keskmise saalitäituvusega 71%. Suurem tähelepanu oli suunatud väljasõiduetenduste planeerimisele eesmärgiga jõuda nii suurtesse teatrisaalidesse kui ka programmi „Teater maale“ abil väikekohtadesse. Ugala teatri 100. hooaja märgiliste erisündmustena oli märtsikuuks kavandatud ainukordne teatri lastelavastustes kõlanud laulude kontsertetendus ja teatritegijate poolt kokku pandud lauliku esitlus ning hooaja lõpetamiseks kevadpidu Ugala laulude õhtu ja vinüülplaadi esitluskontserdiga.

Paraku jättis kogu aastale pitseri märtsis välja kuulutatud eriolukord, mille tõttu katkes 100. hooaeg – ära jäi 100 etendust ning edasi tuli lükata ettevalmistusfaasis olevad kontserdid. Ümber oli vaja korraldada kogu teatri tegevus alates uuslavastuste väljatoomisest ning mängukavade korduvast ümbertegemisest, arvestades kiirelt muutuvat olukorda ja sellest tulenevaid tihti mitmeti mõistetavaid otsuseid.

Etendustegevuse üldiseid statistilisi näitajaid aasta kohta tervikuna mõjutasid eelkõige erinevateks ajahetkedeks seatud piirangud etendustegevusele, mängupaikadele, külastajate arvule ja saalide täituvusele. Aasta kokkuvõttes anti 227 etendust kokku 60 074 külastajale (võrdluseks 2019. aastal vastavalt 311 etendust 88 534 külastajale). Tänu operatiivsusele tegevuse ümberkorraldamisel ja piirangutevaba aja võimalikult maksimaalsele ärakasutamisele oli nii statsionaaris kui ka väljasõitudes saalide täituvuseks keskmiselt 80%, ületades kahe eelneva aasta tulemust ca 5% võrra. Väljasõidus käidi kokku 56 korral, mis moodustas kogu etenduste arvust 24,6%. Väljasõiduetenduste keskmine täituvus (80%) tõusis 6% võrra võrreldes eelmise aastaga. Piletituluna laekus kokku 737 218 eurot, mis jäi oluliselt väiksemaks esialgselt planeeritust (vaid 67%) kui ka võrdluses eelnevate aastatega.

Eriüritustest õnnestus oktoobris korraldada lastelauliku esitluskontsert plaanitust tunduvalt väiksemas mahus. Ugala laulude õhtu ja vinüülplaadi esitlus lükkus järgmisesse aastasse. Jätkusid veebi kolinud vestlusõhtud ning teatrigaleriis olid eksponeeritud mitmed temaatilised näitused. Etenduste vaba aja kui ajalise ja töökorralduslikult soodsa olukorra kasutamine andis võimaluse testida 2020. aastal kõikvõimalikke süsteeme ning parandada ilmnenud vigu, võtta ette oluliste tugisüsteemide tehnohoolduse ja uuendamise ning lõpetada maja renoveerimisest jäänud garantiitööd.

Kokkuvõtvalt arvestades olukorda ja võimalusi tuli Sihtasutus Ugala Teater 2020. aastal eesmärkide täitmisega siiski hästi toime. Põhikirjaliste ja arengukavas seatud eesmärkide täitmiseks on järgnevate aastate plaanid seatud selliselt, et tagatud oleks võimalus olla elujõuline, arenev ja publikule erinevaid elamusi pakkuv teater.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2020. a alguses valmis Kultuuriministeeriumi läbi viidud audit auditeerimaks Sihtasutuse Ugala Teater sisekontrollisüsteemi toimimist. Ülevaade auditist on toodud eelmises asutajaõiguste teostamise aruandes.

2.32. Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon põhikirjalised eesmärgid on olla ühenduslüliks ja koordineerijaks UNESCO ja Eestis UNESCO tegevusega seotud isikute, asutuste ja organisatsioonide vahel ning luua võimalusi Eesti Vabariigi peamistele haridus-, teadus-, keskkonna- ja kultuuriküsimustest huvitatud asutustele olla seotud UNESCO tööga.

UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon moodustati Vabariigi Valitsuse korraldusega 17. augustil 1992. aastal. Sihtasutusena tegutseb UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon alates 1999. aastast.

UNESCO ehk ÜRO Hariduse, Teaduse ja Kultuuri Organisatsioon on üks ÜRO 16 erialaorganisatsioonist, mille eesmärk on aidata kaasa rahu tagamisele ja inimarengule kogu maailmas. Sihtasutus UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon on ühenduslüli ja koordineerija Pariisis asuva UNESCO peakorteri ning UNESCO tegevusega seotud Eesti inimeste ja asutuste vahel. Kuna Eesti on jätkuvalt UNESCO liige, on ka Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon tegevuse jätkumine vajalik. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol on põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon tegevuseesmärkideks on Eesti seisukohtade esindamine UNESCO kehamites ja dokumentide vahendamine ning koostöö edendamine UNESCO tegevustest huvitatud isikute ja organisatsioonidega Eestis ja info vahendamine.

2020. aastal esindasid meie eksperdid Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon toel Eestit Haagi konventsiooni teise protokolli komitee ja programmi „Inimene ja biosfäär" valitsustevahelise koordinatsioonikomitee töös. Eesti tegi sihtasutuse vahenditest vabatahtliku sissemakse UNESCO pärandi hädaabi fondi summas 15 000 eurot. Sellest fondist toetatakse UNESCO tegevusi kultuuripärandi kaitsel kriisiolukordades (näiteks relvakonfliktid, looduskatastroofid) ja ennetustöös. Sihtasutus vahendas ja aita ette valmistada Eesti kandideerimistaotlusi UNESCO õppetoolide võrgustikku, vaimse kultuuripärandi nimekirja ja loovlinnade võrgustikku. Osaleti UNESCO ühendkoolide arendamisel ja toetati koolide võrgustikku koordineerivaid organisatsioone nende töös. Sihtasutus jätkas ka arengukoostöö suunal ning edendati koostööd eSwatini UNESCO rahvusliku komisjoniga, sh valiti välja uus vabatahtlik, kelle lähetus on planeeritud 2021. aastasse. Koostöös Eesti Rahvakultuuri Keskusega anti välja ingliskeelse trükis, mis tutvustab vaimset kultuuripärandit Eestis ja annab ülevaate vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni rakendamisest. Lisaks jätkas sihtasutus UNESCO-L'Oreal Balticu stipendiumiprogrammi „Naised teaduses" arendamist koostöös Teaduste Akadeemiaga.

Kokkuvõttes saavutati nii põhikirjalised kui ka 2020. aastaks seatud tegevuseesmärgid. Seda arvestades võib Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon tegevust hinnata väga heaks.

Järgnevate aastate perspektiivis on tulenevalt Sihtasutuse UNESCO Eesti Rahvuslik Komisjon arengukavast 2020-2023 planeeritud 2022. aastal Eesti kandideerimine vaimse kultuuripärandi komiteesse ning 2023. aastal UNESCO täitevkogusse. Lisaks on kaalumisel kandideerimine veealuse kultuuripärandi kaitse ekspertkomiteesse 2023. aastal. Kõik kandidatuurid eeldavad sihtasutuse töötajate aktiivset panustamist. Ettevalmistamisel on uued võimalikud riikidevahelised ühistaotlused UNESCO nimekirjadesse. Jätkuvalt osaletakse Euroopa regiooni rahvuslike komisjonide koostöökohtumistel. COVID-19 kriisist väljumise

järgselt kaalub sihtasutus haridusalase kohtumise korraldamist UNESCO ühendkoolide Euroopa koordinaatoritele Tallinnas. Soovitakse jätkata ja võimalusel laiendada koostööd Aafrika ja noorte suunal ning arendada edasi UNESCO ühendkoolide võrgustiku edendamist Eestis kestliku arengut toetava hariduse ja ÜRO 2030 eesmärkide põhimõtetele tuginedes. 2021. aastal viiakse ellu teavitusprojekti ERRi videoklippide ning sihtasutuse veebilehe uue kaardirakenduse kaudu. Projekti eesmärk on ühendada Eestis UNESCO paiku ja võrgustikke ning kutsuda üles inimesi nendega tutvuma – siduda erinevaid teemasid ja suurendada teadlikkust UNESCO tegevusvaldkondadest.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.33. Sihtasutus Vene Teater

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Vene Teater põhikirjalised eesmärgid on:

- kunstiliselt ja tehniliselt kõrgetasemeliste etenduste loomine ja muude kultuuriürituste korraldamine vene- ja eestikeelsele elanikkonnale;
- omada tasakaalustatud repertuaari, mis on suunatud erinevatele vaatajate sihtgruppidele. Tutvustada nii klassikalist kui ka nüüdisaegset vene, eesti ja maailma dramaturgiat;
- tekitada dialoog publikuga sotsiaalselt oluliste ja intrigeerivate teemade käsitlemise abil;
- viia professionaalne teatrikunst Tallinna ja Eesti piirest väljas, tehes selleks ringreisitingimustele vastavaid lavastusi;
- lisaks teatrietendustele korraldada mistahes teatrikunsti ja laiemalt kultuuri populariseerivaid üritusi: kino, festivalid, koolitused, seminarid, erinevaid kunstialasid sünteesivad ettevõtmised jms;
- arendada ja hoida sihtasutusele kuuluvat kinnisvara, pidades silmas nüüdisaegse teatrikeskkonna vajadusi.

Sihtasutuse Vene Teater missiooniks on olla venekeelse kõrgetasemelise teatritraditsiooni hoidja ja arendaja Eestis. Teatri tegevuse eesmärgiks on olla venekeelse teatrikunsti eestkõneleja, suunanäitaja ning kvaliteedi kandja, kes on teatud ja tunnustatud Eestis, Venemaal ning mujal maailmas; arendada teatrimaja, mida hindavad nii vene- kui ka eestikeelsed kultuuritarbijad. Rahvuskultuurilist, regionaal- ja sotsiaalpoliitilist aspekti silmas pidades on Sihtasutuse Vene Teater tegevuse jätkamine ainsa kutselise venekeelse teatrina Eestis põhjendatud ja vajalik. Teatri toimimine sihtasutuse vormis seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

2020. aasta oli Sihtasutusele Vene Teatrile, nagu igale teisele asutusele ja ettevõttele, koroonakriisist tugevalt mõjutatud ning plaanide pidevat korrigeerimist ja korduvat ümbertegemist täis aasta. Suurest segadusest hoolimata mahtus aastasse mitu uuslavastust ning loomingulises ja ka organisatsioonilises plaanis oli mitmekülgne ning sündmusterohke aasta.

Uuslavastusi oli algselt kavandatud välja tuua seitse (2019. aastal 10) ja aasta lõpuks see plaan arvuliselt ka täitus, aga nimetuste osas toimus mitu muutust. 2020. aasta jooksul oli repertuaaris kokku 41 erinevat lavastust ja kokku andis teater 264 omalavastuste etendust. See on tavalise aastaga võrreldes pea kolmandiku vähem (2019. aastal vastavalt 40 ja 368).

Teatrikülastajate arv 2020. aastal ei ole võrreldav ühegi varasema perioodiga (näiteks 2019. aastal 48 170 külastajat) ja ka aasta alguses kavandatud eesmärgiga (51 000 piletiga teatrikülastajat). Väiksema külastajate arvu tingis asjaolu, et COVID-19 piirangute tõttu teatis märtsi keskpaigast kuni augustini etendustegevust ei toimunud ning detsembris oli lubatud saali täituvus ainult 50%. Lisaks külastajad, eriti koolilapsed, pelgasid teise koroonalaine tõttu teatrisse tulla. Müüdud piletite lõplikuks arvuks kujunes 32 196, aga tegelik teatrikülastuste arv võis jääda veelgi väiksemaks, sest kõik piletiomanikud ei vahetanud ära jäänud etenduste pileteid mõne järgneva etenduse piletite või vaba kuupäevaga kinkekaardi vastu, tehes sellega teatrile rahalise annetuse.

Teatri müügitulu oli korrelatsioonis teatrikülastajate arvuga ning samuti mõjutatud tugevalt koroonakriisist ja kehtinud piirangutest. Nii pole võimalik 2020. aasta tulemust võrrelda ei algselt püstitatud eesmärgiga

(560 000 eurot) ega ka eelneva aastaga. Samas hoolimata koroonakriisist oli 2020. aasta piletimüügi tulu peaaegu sama suur kui 2017. aastal, kui pileti ostnud külastajaid oli 30% enam. Ennekõike on see tingitud sellest, et teater on korrigeerinud oluliselt oma müügipoliitikat ja loobutud on suurtest allahindlustest ning pileti hinna muutus on hoitud korrelatsioonis keskmise palga kasvuga. Piletimüügist laekus aasta lõpuks 399 647 eurot, mis on neljandiku väiksem kui aasta varasem tulemus (2019. aastal 514 761 eurot). Veelgi suurem, ligi 40%-line langus toimus renditulude osas. Teatri suurt saali külalisetendusteks ja suvekuudel koolilõpu aktusteks välja rentida ei olnud võimalik, teatri kahele kohvikule anti rendisoodustusi nendeks kuudeks kui etendusi ei toimunud ning teatri probleemne ja samas võtmerentnik loobus aasta viimastel kuudel ühepoolselt üldse rendimaksete tasumisest. Eelarve tulude ja kulude tasakaalu aitasid tagada riiklikud kriisiabi meetmed. Nii õnnestus Sihtasutusel Vene Teater 2020. aasta lõpetada isegi väikese arvestusliku kasumiga.

2020. aasta investeeringud põhivarasse olid suuremad kui algselt Kultuuriministeeriumi poolt eraldatud investeeringutoetus ette nägi. Seda põhjusel, et 2019. aastal riigihankega alanud tuletõkke eesriide ja selle ajami vahetuse enamik töid toimus 2020. aastal ja samuti toimus nende tööde eest tasumine. 2020. aastal teostati Kultuuriministeeriumi eraldatud investeeringutoetustest ja remondivahenditest remonte ning soetati 2020. aastal suurevõimsuseline lähikuva videoprojektor.

Olukorda ja võimalusi arvestades võib Sihtasutuse Vene Teater tegevust põhikirjaliste- ja tegevuseesmärkide täitmisel 2020. aastal pidada heaks.

Eeldusel, et järgnevateks aastateks on koroonaviiruse levik lõplikult peatatud ja teatrid saavad tegutseda piiranguteta, loodab Sihtasutus Vene Teater jätkata tegutsemist 2019. aastaks välja kujunenud mahtudega. Mitte vähem kui 360 etendust, neist 20 Narvas ja teistes linnades, soovitavalt 50 000 teatrikülastajat ning sellele vastav piletitulu vahemikus 550-600 tuhat eurot aastas. On selge, et ainult venekeelne vaatajaskond aasta aastalt väheneb ja eelkirjeldatud numbrid on saavutatavad ainult siis, kui teatril õnnestub saali tuua ka eestikeelne vaataja. 2022-2024 perioodil lahendamist vajavaks ülesandeks osutub olemasoleva taristu, s.o teatri suur saali osaline ja töökodade täielik, renoveerimine ning etenduste andmiseks vajaliku teatritehnika (valgustus ja heli) uuendamine.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.34. Sihtasutus Virumaa Muuseumid

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid põhikirjalised eesmärgid on sihtasutuse kasutuses oleva vara haldamine ja arendamine tingimuste loomiseks kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse väärtuste taastamise, hoidmise, kogumise, uurimise ja säilimise ning üldsusel teaduslikel, hariduslikel, keskkonnateaduslikel ja meelelahutuslikel eesmärkidel vahendamise võimaldamiseks, samuti ka kultuuri-, loodus- ja keskkonnakaitse ürituste korraldamine oma majandustegevuse, investeeringute ja ettevõtluse kaasamise ning toetuste ja annetuste kaudu.

Sihtasutus Virumaa Muuseumid on tegutsenud edukalt alates 2002. aastast. Tulenevalt sihtasutuse eesmärkidest – tagada Palmse mõisa, Rakvere linnuse, Politseimuuseumi, Rehbinderi maja, Linnakodaniku majamuuseumi, Altja kõrtsi ja võrgukuuride, Toolse linnuse ning Karepa Kalame Talumuuseumi jätkusuutlik tegevus – on vajalik sihtasutuse tegevuse jätkamine. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud põhikirjalise eesmärkide täitmiseks on sobilik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutuse Virumaa Muuseumid 2020. aastaks püstitatud olulisemate eesmärkide saavutamine osutus COVID-19 kriisist tulenevalt keeruliseks, kuid tänu kriisiabi toetustele suudeti eesmärgid olulises osas täita. Külastuste arvu hoidmise plaan tasemel 140 000 – 180 000 kahanes 68 668 külastajani ning omatulu teenis sihtasutus 40% vähem võrreldes 2019. aastaga, samas piirati jooksvaid kulusid, keskenduti siseturundusele ja kuluefektiivsuse suurendamisele.

Olulisemad tegevused 2020. aastal eesmärkide täitmisel olid:

- Näitusete valdkonnas valmisid politseivormide ja -ajaloo näitus Politseimuuseumis. Kalame Sagritsa talu aed Karepal läbis põhjaliku renoveerimise ja selle läbi taastati Alice Sagritsa loodud iluaia struktuur, ateljees avati näitus Richard Sagritsa töödest. Siseruumides vahetati välja kaks põrandat, et külastusteekond oleks ohutum.
- Teaduse ja kogude valdkonnas valmis ja anti raamatuna välja Odette Kirsi käsikirja „Rakvere elanikud kreisilinna aastail 1783–1917“, teostati uurimistöid ning kirjutati artikleid Sihtasutuse Virumaa Muuseumid Toimetised 2021 avaldamiseks, digiteeriti valdav enamus Sagritsa pärandist.
- Palmse mõisa aidahoones valmis külastajate wc, valmis ka külmkasvuhoone, remonditi mõisa peahoone fassaadi avariiline sokliosa ja osaliselt auhoovi piirdeaed ning valmis viinaköögi projekt. Korraldati konverents Alexander von der Pahlen 200. Palmse mõisakompleksis tehtud restaureerimistööd avasid väga paljude lisaprobleemide olemasolu, mis on tihedalt seotud planeeritavatega. Edaspidiste lisakulude ärahoidmiseks teostati ka mõned lisatööd.
- Rakvere linnuses soetati palgasõduritele osaliselt suvehooajaks uued ajastutruud kostüümid, viidi läbi minietendusi konvendis ja eeshoovis, korraldati erinevaid ajaloolisi üritusi. Valmis Rakvere linnuse müüride ehitustehnilise ekspertiisi ja konserveerimise põhiprojekt, konserveeriti Rakvere linnuse konvendihoone põhjatiiva müür ja läänemüür.
- Politseimuuseumi (koos Linnakodaniku maja ja Rehbinderi näitustemajaga) väljasõitude programmid olid oluliseks osaks Politseimuuseumi omatulu teenimisel ning liikluslinnaku taastamine võimaldas välitingimustes teenuse paremat osutamist. Välja vahetati Rehbinderi hoone küttesüsteem, Eesti Kunstiakadeemia ja Kõrgema Kunstikooli Pallas tudengite abiga toimuvad restaureerimistööd. Remonditi Linnakodaniku majamuuseumi paviljon, aed ja värav.

2020. aastaks seatud eesmärkidest jäi saavutamata kõige olulisemana külastajate arvu suurendamine COVID-19 kriisi mõjude tõttu, kuid siiski püüdleb sihtasutus jätkuvalt selle poole siseturismi suurendamise läbi. Edasi lükkus ka uue arheoloogia näituse loomine, kuna Rehbinderi maja kontseptsioon muutus. Mitmed püstitatud väiksemad eesmärgid jäid planeerimise faasi COVID-19 mõjude tõttu. Kriisiabi taotluse raames koostati lisaeesmärkide nimekiri, mille põhirõhk oli külastusteekonna ja ligipääsetavuse parendamine. Kriisiabi taotluse eesmärgid said kõik realiseeritud.

Kokkuvõtvalt olukorda ja võimalusi arvestades täitis Sihtasutus Virumaa Muuseumid 2020. aastaks seatud eesmärke hästi.

2021. aasta eesmärgiks on külastatavuse suurendamine esialgu 2019. aasta tasemele (118 062 külastajat), kasutades selleks turundusstrateegiaid, mille abil tõhustada siseturismi. Programmide ja näituste kvaliteedi tõstmise eesmärgiks suurendada korduvkülastatavust. 2020. aastal tehtud parendustegevused ja investeeringud ligipääsetavuse tõhustamiseks annavad läbi külastatavuse ja muuseumi populaarsuse suurendada omatulu osakaalu. Uuendamisel oleva sihtasutuse arengukava peaeesmärkideks filiaalide kaupa on jälgida, et arengusuunad ja eesmärgid oleksid järgnevatel aastatel ühtsed kogu sihtasutuse töös. Sihtasutusele eraldatava aastast aastasse muutumatu tegevustoetuse summa tekitab tulevikuvaates situatsiooni, kus muuseumi teenitava kasumi fookus võib varjutada planeeritavaid teadustegevusi. Kriisi perioodi käigus teostatud analüüs andis tõuke planeerida sarnased probleemid pikema perioodi lõikes, mis aitab oluliselt tõhusamalt edaspidiseid tegevusi eelarvestada.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

2.35. Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus

Sihtasutuse eesmärk ja tegevuse jätkamise vajadus

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutuse põhikirjaliseks eesmärgiks on võimaluste loomine spordi toetamiseks ja arendamiseks järgmiste tegevuste kaudu:

- heategevuslik hariduse ja spordi toetamine avalikes huvides, toetuste ning stipendiumite maksmine;
- treenerikutse arendamine Eesti Kutsekvalifikatsiooni Raamistikus (EKR), koolituste, hindamiste ja kutseandmise koordineerimine ning korraldamine, tegutsemine eksami- ja testikeskusena;
- spordiharrastuse ja treenerikutse toetuseks rakendatud treenerite tööjõukulude meetme elluviimine;
- tõenduspõhise ja laiapõhjalise Eesti spordi andmekogu (Eesti Spordiregister) volitatud töötleja ülesannete täitmine, spordialase teabe kogumine, töötlemine, analüüsimine, haldamine ning levitamine. Spordialaste trükiste kirjastamine, spordiveebi haldamine ning arendamine, Euroopa Liidu spordialaste projektide kohta teabe levitamine, asjakohaste teabeürituste (seminarid, konverentsid, messid jms) korraldamine;
- spordi- ja liikumisharrastuse alaste uuringute korraldamine, spordialane nõustamistegevus;
- muud toimingud ja tegevused, mis on vajalikud sihtasutuse eesmärkide saavutamiseks.

Oma tegevuste kaudu on sihtasutus kujunenud kompetentsikeskuseks, kuhu on koondunud spordivaldkonnaga seotud oskusteave ja info ning tõenduspõhised spordi andmekogud. Juriidilise isiku vorm sihtasutuse näol seatud eesmärkide täitmiseks on sobilik ja jätkuvalt vajalik.

Ülevaade sihtasutuse tegevusest ja hinnang eesmärkide saavutamisele

Sihtasutus juhindus oma tegevustes põhikirjast, arengukavast ning nõukogu poolt kinnitatud 2020. aasta tegevuskavast. Tegevuseesmärkide saavutamisel lähtuti muuhulgas spordistrateegia „Eesti spordipoliitika põhialustest aastani 2030“, riigieelarve strateegiast aastateks 2020-2023, Noortevaldkonna arengukavast 2020 ja Kultuuriministeeriumi valitsemisala arengukavast. Alljärgnevalt on toodud ülevaade 2020. aasta tegevuseesmärkide saavutamisest.

- Tegevuseesmärk 1: Treeneri tööjõukulude toetusprogrammi elluviimine, treenerite tööhõive parandamine, spordi-organisatsioonide toetamine treenerite lepingupõhiseks rakendamiseks.

Eesti spordiliikumist kõige mõjutavamaks tegevuseks 2020. aastal oli laste ja noortega tegelevate treenerite tööjõukulude toetuste menetlemine. Toetusmeetme loomise 2015. aastal tingis maksuvabade stipendiumite väärkasutamine treeneritöö eest tasumisel. Sihtasutus viib tegevust ellu Kultuuriministeeriumiga sõlmitud halduslepingu alusel. Toetuste taotlemine, otsustamine ja eraldamine ning kontrollimine toimus spordiregistri andmetel põhinevas keskkonnas. Toetusmeetme rakendamise kuues aasta oli edukas, tasustati kokku 1 152 732 laste ja noorte treeningtundi, toetatavaid treenereid oli 1305 kokku 408 spordiorganisatsioonist ja spordikoolist. Nende poolt juhendatud laste ja noorte arv oli 41 340. Iga-aastaselt paraneb spordiorganisatsioonide haldussuutlikkus ja maksukäitumine, kasvab treenerite tööhõive ja treeningute korraldamise süsteemsus ning tõhustunud järelevalve. Treeneritoetused on kujunenud normaalsuseks.

- Tegevuseesmärk 2: Eesti kutsekvalifikatsiooni raamistiku (EKR) rakendamine treenerikutsele, treenerite kutseandmise süsteemi arendamine, treenerite kutsekomisjonide (spordialaliitude

juures) tegevuste, koolituste, hindamiste koordineerimine ja korraldamine.

2020. aastal oli olulise mõjuga tegevuseks treenerite kutseandmise ja tasemekoolituste koordineerimine, samuti kolmandat aastat panustamine treenerite erialase taseme ja täiendkoolituse valdkonda. Eesti Olümpiakomiteega (EOK) sõlmitud halduslepingu alusel täiendas sihtasutus treeneri kutse andmise alusdokumente ning esitas need kinnitamiseks Kultuuri Kutsenõukogus. Sihtasutus koos EOK-ga koostas dokumendid kutse andja konkursil osalemiseks. Kultuuri Kutsenõukogu kinnitas EOK taaskord (2020–2025) spordivaldkonna kutsete andjaks. Kutsete taotlemine ja andmine on täielikult viidud veebikeskkonda. Kutseandmise protsess on muutunud täpseks ja ladusaks, tagatud on avalik teave ja läbipaistvus.

2020. aasta COVID-19 piirangud mõjutasid kontaktõpet ja -koolitusi. Samas lõid vajaduse e-õppe ja vastavate koolitusmoodulite väljatöötamiseks ja kiireks rakendamiseks. 2020. aasta edulugudeks võibki lugeda e-õppe vormide sujuvat kasutuselevõttu. Ilmselt olid muude tegevuste piirangud mõjuriks ka treenerikoolituse aktiviseerumisele. Kui tavapäraselt olid TLÜ ja TÜ kursuseid läbinud 450–550 treenerite üldainete tasemeõppe läbijat, siis 2020. aastal lähenes koolitatute arv 900-le. Oluline oli ka tasemekoolitusega alustamine Tartu Ülikooli Narva Kolledžis. 2020. aastal jätkati treenerite erialase tasemekoolituse õppekavade ja koolitusmaterjalide koostamise ning koolituste läbiviimise toetamist. Toetused eraldati kahele liidule õppekavade osas, seitsmele liidule koolitusmaterjalideks, kuuele liidule testiküsimusteks ja 24 liidule koolitusteks.

Teist aastat rakendati tulevase treeneri stipendiumi Tallinna Ülikoolis ja Tartu Ülikoolis, kokku 20 treeneriks õppijale. COVID-19 piirangute tõttu 2020. aastal treenerite õpirännet ei rakendatuid. Mitmeaastase treenerikutse väärtustamise, erinevate toetusmeetmete, laiaulatuslikemate koolituste ning sujuvama administreerimise tulemusel kasvas olulisel määral kutsega treenerite arv. 31.12.2020 aasta seisuga oli kutsega treenereid 3693, mis on 300 võrra enam, kui eelnevate aastate lõpus. Ka kutseandmine oli 2020. aastal treenerikutse kehtivuse tsüklis võrreldavate 2016. ja 2012. aastatega 300 võrra suurem.

- Tegevuseesmärk 3: Spordialase teabe kogumine ja töötlemine, tegutsemine Eesti Spordiregistri volitatud töötlejana.

Eesti spordiregistri organisatsioonide, spordikoolide, treenerite ja spordiehitiste alamregistri ning spordistipendiumite ja sporditoetuste keskkonna jätkuv arendamine, põhimääruses sätestatud andmete kogumine ja spordiregistri alusdokumentide uuendamine, ettevalmistused isikukoodipõhiseks harrastuse kaardistamiseks, tegutsemine Eesti Spordiregistri volitatud töötlejana. Spordiregistri andmed on kättesaadavad veeblehtedel www.spordiregister.ee ja www.sport.ee Sihtasutusel on oluline roll spordiga seotud IT-lahenduste väljatöötamisel ja käigus hoidmisel. Teenuseid kasutavad Kultuuriministeerium, EOK, Sihtasutus Eesti Antidoping, kohalikud omavalitsused ja valdav osa spordiorganisatsioone.

- Tegevuseesmärk 4: Spordistrateegia rakendamise monitoorimine.

2015. aasta Riigikogu otsusega kinnitati „Spordipoliitika alused aastani 2030“ elluviimist kajastavate analüüside koostamine, trendide ja tendentside väljatoomine. Sihtasutus osales iga-aastase aruande koostamisel ning panustas aruande atraktiivseks esitamiseks vastava veebilehe loomisega.

- Tegevuseesmärk 5: Spordialaste raamatute ja õppematerjalide kirjastamine.

Sihtasutus uuendas Eesti Spordibiograafilist Leksikoni, ESBL kolleegium tegutses regulaarselt virtuaalses keskkonnas. Avalikkusele on leksikon digitaalselt kättesaadav www.esbl.ee. Sihtasutus kogus ja

süstematiseeris Eesti sportlaste võistlustulemusi, hoiab ajakohastatuna spordikalendri ja digitaliseeris varasemate aastate sporditulemusi. Loodud veebikeskkonna abil on sihtasutus välja andnud iga-aastaselt ilmuva sporditulemuste kogumiku „Eesti Spordi Aastaraamat" ning valmistanud ette koostöös Tallinna Ülikooli kirjastusega kahe tõlkeraamatu: „Funktsionaalne Treening" ning „Toitumine, treening ja tervis" väljaandmise 2021. aastal.

- Tegevuseesmärk 6: Treenerite ja spordispetsialistide koolituste korraldamine, uuringute läbiviimine.

2020. aastal jätkati regionaalsete koolituste sarja koostöös Maksu- ja Tolliametiga nii kontaktsel kui e-seminari vormis. Edulooks kujunesid nii kontaktõppes kui e-kanalite kaudu läbiviidud esmaabi koolitused treeneritele. 2020. aastal osales nendel koolitustel kokku üle 300 treeneri.

- Tegevuseesmärk 7: Osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös.

Sihtasutus osales Euroopa Komisjoni ekspertgrupi „*Skills and human resources development in sport*" (XG HR) töös ning aastatel 2018 - 2020 osalesid sihtasutuse esindajad COM ekspertgrupi töös, mille eesmärgiks oli välja töötada suunised treenerite oskuste ja pädevuste põhinõuete kohta.

Sihtasutus on partner järgmistes Euroopa Liidu spordiprojektides 2019-2021:

- PEAK – „*Policy, Evidence and Knowledge in Coaching*", mille eesmärk on töötada välja poliitikasoovitused rahvusvahelistele ja rahvuslikele spordikatusorganisatsioonidele ning riikidele treeneritöö ja treenerikutse edasiarendamiseks;
- CHAMP – „*Clubs for Health-enhancement, Activation, Modernisation and Participation*", mille eesmärk on välja töötada spordiliikumisele uusi töövahendeid ja õpivõimalusi toetudes tänastele kehalise tegevuse edendamise trendidele ja innovaatilistele praktikatele.

Sihtasutus esindab Eestit järgmistes rahvusvahelistes spordiorganisatsioonides:

- ICCE – International *Council for Coaching Excellence*, mille eesmärk on juhtida ja arendada treenerikutse arendamist ülemaailmselt.
- EOSE – *European Observatoire of Sport and Employment*, mis tegeleb tööjõu valdkonnaga spordi- ja liikumisharrastuse sektoris eesmärgiga töötajate ja vabatahtlike tegevuseks vajalike teadmiste, osakuste ja pädevuste arendamine.
- ENGSO – *European Non-Governmental Sport Organisation*, mis tegeleb spordiorganisatsioonide ja vabatahtliku spordi arenguteemadega (kokkuleppel EOK-ga on sihtasutus EOK esindajaks ENGSO töös).

- Tegevuseesmärk 8: Sihtasutuse vara spordi -ja õppeesmärgil haldamine ja arendamine.

Oluline muudatus 2020. aastal toimus hallatavate hoonete ja rajatistega. Sihtasutuse senise asutajaõiguste teostaja, Haridus- ja Teadusministeeriumi ettepanekul võõrandas sihtasutus nõukogu otsusel ja riigile tasuta Tallinnas Tondi 84, Otepääl Lipuväljak 14 ja Kose vallas Paunküla spordibaasi kinnistud.

Kokkuvõttes võib eelpool väljatoodud tegevuseesmärkide täitmist hinnata sihtasutuse tegevust 2020. aasal väga heaks.

Spordikoolituse ja -Teabe Sihtasutus jätkab järgnevatel aastatel sihtasutuse arengukavas 2021-2024

seatud tegevuseesmärkide elluviimist ja saavutamiseks, mille saavutamise hindamiseks on arengukavas kinnitatud mõõdikud ja indikaatorid.

Olulisemad ülesanded 2021. aastal ja sellele järgneval aastatel on:

- treenerite tööjõukulude toetusmeetme realiseerimine (stabiilse ja treenerikutset toetava toetusmeetme ladusa toimimise tagamine; 1400 treeneri ja 400 spordiorganisatsiooni kaasamine toetusmeetmesse; ettenähtud töötasude ja maksude tasumise kontrollimine paikvaatluste ja koostööpartnerite abil):
- treenerite kutseandmise protsessi juhtimine (EOK kui treenerikutsete kutseandja 2020-2025 esindamine kutseandmise protsessis; treenerikutse alusdokumentide uuendamine; treenerite tasemekoolituste tellimine ja toetamine eesmärgiga vähemalt 600 koolituskursuste läbinut; treenerite täienduskoolituste toetamine oma ja teiste riikide parimate koolitajate kaasamisel);
- Eesti spordiregistri volitatud töötleja ülesannete täitmine (laste ja noorte spordiharrastuse arvestuses isikukoodipõhise kaardistamise võimaluste analüüsimine; spordiehitiste alamandmekogu andmete uuendamine; spordikoolide alamandmekogu andmete uuendamine koostöös EHIS-ega; spordiorganisatsioonide alamandmekogu uuendamine; treenerite alamaandmekogu andmete uuendamine; spordistipendiumite, sporditoetuste keskkonna arendamine ja uuendamine; spordikalendri ja sporditulemuste andmebaasi uuendamine; Eesti Spordi Biograafilise Leksikoni andmebaasi uuendamine ja ajakohastamine);
- IT keskkonna arendamine (spordiregistri toimimiseks tarvilike arenduste ja uuenduste sisseviimine; treenerite kutseandmise koordineerimiseks tarviliku IT keskkonna arendamine; treeneritoetuste menetlemiseks tarviliku IT keskkonna arendamine; teenusplatvormi loomine kohalike omavalitsuste teenindamiseks – arvestus, sporditoetused);
- spordiuuringute ja -analüüside koostamine (spordi rahastamisest; treenerite tööhõivest; spordiorganisatsiooni arengust; spordiorganisatsioonide maksukäitumisest);
- spordiportaali www.sport.ee jätkuv arendamine ning spordialase kirjanduse ja õppematerjalide väljaandmine;
- osalemine Euroopa Liidu ekspertrühmades, spordiprojektides ja rahvusvaheliste organisatsioonide töös.

Sihtasutuse finantseesmärgid

Sihtasutuse finantsplaan on toodud aruande lisas.

Äriühingus osaluse omandamine või võõrandamine või teiste sihtasutuste asutamises osalemine

Sihtasutus ei ole aruandeaastal omandanud ega võõrandanud osalust äriühingus ega osalenud sihtasutuse asutamisel.

Varade üleandmine sihtasutusele

Sihtasutusele ei ole 2020. aastal vara üle antud.

Sihtasutuses läbiviidud erikontrollid

Sihtasutuses ei ole 2020. aastal läbi viidud erikontrolle riigivaraseaduse § 87 punkti 5 mõistes.

3. LISAD

Sihtasutuste **finantseesmärgid** on toodud aruandele lisatud MS Excel dokumendis „2020_asutajaoiguste_teostamise_aruanne_lisa_finantsplaanid.xlsx“